En büyük resimli gazetemiz
PERŞEMBE
de Aka Gündüz, Behçet Kemal, Ercümend Ekrem, İbrahim Alâettin, Orhan Selim, Nizamettin Nazif, Mahmud Yesari, Ömer Rıza, Kandemir, Cahid Uçukun en güzel yazılarını bulacaksınız.

Cumhuriyet

İSTANBUL - CAĞALOĞLU
Onbirinci sene No. 3926 Telgraf ve mektup adresi: Cumhuriyet, Istanbul - Posta kutusu: İstanbul. No. 246 Pazartesi 22 Nisan 1935
Telefon: Başmunarrir ve evi: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve matbaa kısmile Matbaacılık ve Neşriyat Şirketi 24299 - 24290

PERŞEMBE
nin 3 üncü üsayısında (Nasrattin Hoca) yı gene karşınızda görecek, onu tatlı tatlı dinliyeceksiniz!
Meraklı yazıları, röportajları, spor, mizah, sinema sahifeleri, roman, hikâye, müsabakalarile (Perşembe) en büyük, en güzel resimli gazetedir.
Her yerde 7,5 kuruştur.

Boğazlardaki rejimin değişmesini niçin istedik?

Taymisin, Versaydan sonra Triyanon ve Nöyyi andlarında da sarsıntılar belirirken Çanakkalede bizim durumumuzun eski halinde kalamıyacağını anlaması lâzımdır

Barış için silâhları azaltan kolektif garanti yoksa herkesin durumunu kendi kuvvetlerile koruması zaruridir. Çanakkale bu kaideden hariç kalamaz

Taymis gaztesinin Anadolu ajansı tarafından evvelki gece pek geç verildiği için ancak bu sayımıza koyabildiğimiz bir yazısı, Çanakkale Boğazı rejiminde değişiklikler yapılması gerekliği için Dış İşleri Bakanımızın Cenevrede ileri sürdüğü dilevi (davayı) münakaşa ediyor, ve sonunc olarak daha temelli andların gelişigüzel bozulduğu bugünlerde bizim nisbetle muvakkat bir rejim mahiyetinde olan Boğarlar üzerindeki bu isteğimizin yerine getirilmemesi, yani Boğazlar rejiminin değiştirilmemesi mütaleasında karar kılıyor. Bereket versin, Taymis gazetesi Boğazlar rejimi üzerinde tarafımızdan herhangi bir teklif dermeyan olunması esasına itiraz etmemekte, bilâkis pekâlâ kullanabileceğimiz bu hakkımızın hoşlukla telâkki ve tetkik olunacağını söylemektedir. Nitekim işte bu teklif tarafımızdan bir daha ve Uluslar Derneğinde ileriye sürülmüştür. Taymisin bu kadarına bir diyeceği yoktur. Ancak kendi fikrince Boğazlar üzerinde daha ziyade muvakkat bir mahiyeti haiz olan mevcud rejimin değiştirilmesine sebeb yokmuş. Taymis diyor ki bazı böyle muvakkat rejimlerin uzun müddet ayakta durarak arsıulusal büyük faydalar verdiği görülmüştür.

Biz Boğazlar rejimini kendi kendimize ve bir taraflı olarak kaldırmağa kalkışmadık. Yaptığımız şey şimdilik sadece dünyada olup biten işlere göre Boğazlar rejiminde de değişiklik yapılması zarurî olabileceğine medeniyet âleminin ve bilhassa alâkadar devletlerin dikkat gözlerini çekmekten ibarettir. Buna birdenbire her taraf akıl erdiremediyse kabahat bizim değildir. Bununla beraber konuşma ve anlaşma kapısı kapalı değildir. Biz Türkler bu alanda kendi dilevimizin (davamızın) doğruluğunu anlatıyıncıya kadar uğraşmaktan geri kalmamak yükümiyle (vazifesile) karşı karşıya bulunuyoruz. Bu sorumda (meselede) gerçekliğin ergeç duruma başat (hâkim) olacağında bizim en ufak kuşkumuz yoktur.

Boğazlar rejiminde sorumun temeli şudur: Biz Türkler Türk toprakları olan Boğazlarda bitaraflığı teminle mükellefiz. Lozan andı imzalandığı zaman Boğazlarda kabul ettiğimiz rejim, dünyanın o vakitki hallerine ve şartlarına göre bizim öylece hakkından gelebileceğimizi gördüğümüz bir usuldü. Lozandan evvelki andların ortaya koyduğu genel durum, Boğazlarda üzerimize aldığımız yükümü olagan kılan bir durumdu. o zamanki genel zihniyete göre ulusolar arasında zaten hududlandırılmış olan silâhların daha da azaltılmasına gidilecekti. Nitekim silâhları azaltmak sorumunda biz bütün dünya ulusların genel bir temelle hep birden ve hepsi beraber silâhlarını azaltmaları nı ileri süren ilk ulus olduk. Bu davayürümedikten sonra da biz silâhları azaltmanın derece derece her şekline uysallık gösteren bir yolda yürüdük.

Silâhlar azalmazsa hiç olmazsa çoğalmıyabilirdi. Birinci şıkkın olmamasına karşı ikinci şıkkın alıp yürümesi, bu silâhları azaltma işinin ileri davacısı İngiltereye bile siyasasını değiştirtti. İngilterenin kendi durumunu korumak için alabildiğine silâhlanmağa koyulduğunu bizimle birlikte herkes bilivor. Bunda İngilterenin yerden göke kadar hakkı vardır. Çünkü bizim de samimî fikrimize göre silâhları azaltmak mümkün olmazsa herkesin haklarını kendi kuvvetlerile korumağı elde etmesi en basit bir zarurettir.

YUNUS NADİ

(Arkası üçüncü sahifede)

Boğazların nazik vaziyetini gösterir harita (noktalı arazi gayriaskerî mıntakadır. Köşede ki haritada vaziyet daha şümullu olarak görünmektedir.)

Taymisin makalesi

Londra 20 (A.A.) — Taymis gazetesi, Türkiye Dış Bakanı tarafından Cenevrede ortaya konulan Çanakkale meselesine telmih ederek diyor ki:

«İngiliz, Fransız ve İtalyan hükûmetlerinin şimdi Çanakkale rejiminde herhangi bir değişikliği iyi bir surette karşılamaları için aşikâr hiçbir sebeb yoktur. Bu rejim, nihaî bir surette halledilmiyecek olan ulusal bir meselenin muvakkat tarzı hallidir. Ve bu kabil muvakkat tarzı haller ekseriya hayret verici bir surette devamlıdırlar. Bununla beraber, Türk mütalebesi her defa Cenevrede resmen ortaya konuldukça tabiidir ki hakkaniyet dairesinde dinlenmeğe lâyık olacak ve öyle de dinlenecektir. Fakat Türk hükûmetinin teklif edeceği derpiş olunan tadilât için hiçbir muteber sebeb mevcud gibi görünmiyor ve bu tadilâtın aleyhinde müteaddid kuvvetli deliller mevcud bulunmaktadır. Diğer cihetten mesele Sovyetler Birliği, Türkiye ve Akdeniz devletlerinden başka, Almanyadan Bulgaristana kadar büyük Tuna cereyanından istifade etmekte olan devletlerin hepsini alâkadar etmektedir. Bu devletlerden herbirinin de meselenin müzakeresine iştirak hakları bulunmak icab edecektir. Almanyanın tekrar silâhlanmasının doğurduğu arsıulusal tehlike endişesinin, batı devletlerini bir gün müteessif olacakları bir değişikliği kabule amade kılması için sebeb yoktur.

Yeni Bulgar kabinesi

Kabine, dün gece Kral ile nazırlar arasında 8 saat süren bir müzakereden sonra teşekkül edebildi

Sofya, askerî kuvvetlerin muhafazası altında!

Sofya 21 (Hususî muhabirimizden, telefonla) — Bu sabah saat 9,30 da Saray Nazırı kabinenin teşkiline memur edilen Toşefi evinden alarak otomobille saraya götürdü.

Toşef evden çıkarken gazetecilere kabinenin teşkilinde muvaffak olamadığını ve Kral tarafından bu hususta kendisine verilen salâhiyeti gene Krala iade edeceğini söyledi.

Toşef saraya gittikten sonra sıra ile Sofya garnizon kumandanı General Sanef, erkâniharbiye reis vekili General Raşko Atanasof, Hariciye Nezareti Zat İşleri Müdürü General Dipçef, Maarif Nazırı General Radef, Harbiye Nazırı General Zlatef, Mesai müdürü Muşanof, Devlet Bankası Müdürü Raskof, Slovo gazetesi Müdürü Kajifarof, Mahkemei temyiz reisi Karagözof muhtelif saatlerde saraya geldiler ve bu suretle sarayda toplanan bu heyet Kralla

(Arkası dokuzuncu sahifede)

Gazetemiz yarın 16 sahife!

Hergün 12 sahife çıkmakta olan "Cumhuriyet„ yarın çok zengin mündericatla "16„ sahife intişar edecektir

Çocuklara 23 nisan hediyesi olarak hazırladığımız tam bir romanı ihtiva eden ilâvemizi de müvezzilerden istemeği unutmayınız!

X. Y. Z

300 × 200 = 5 × 225 = 1500

Bu muammanın hallini yarın bu sütunlarda bulacaksınız.

Dünya kadınlarının mitingi

Dünkü toplantıda kadınlık hakları etrafında çok kuvvetli nutuklar söylendi ve tezahürat yapıldı

Yukarıda sağda dün gelen meşhur İngiliz sufrajeti Lady Astor, kadın saylavlarımızdan Türkân dünkü metingde nutuk söylerken, solda Tepebaşı tiyatrosunda ki metingden bir görünüş, aşağıda sağda dün dünya kadın murahhasları Beylerbeyi sarayından çıkarlarken, ortada vapurdan Boğaziçine selâm, solda saraydaki çaydan bir intıba

Şehrimizde bulunmakta olan arsıulusal Kadınlar Birliği murahhasları dün sabah Boğaziçinde bir gezinti yapmışlardır. Türk ve ecnebi murahhasları saat 10,30 da Perapalas otelinde birleşerek Tophanedeki yolcu salonuna inmişler ve Şirketi Hayriyenin 74 numaralı vapurile Boğaziçine hareket etmişlerdir. Vapur Rumeli sahilini takiben Altınkuma kadar gitmiş ve dönüşte Anadolu kıyısını takiben Beylerbeyi sarayı rıhtımına yanaşmıştır.

Türk Kadın Birliği azaları misafir uluslararası murahhaslarına Beylerbeyi sarayının her tarafını gezdirmişlerdir. Misafir dünya kadınları zengin bir büfede izaz ve ikram edilmiş, bu sırada Şehir bandosu da güzel havalar çalmıştır.

Misafirler öğleden sonra sarayın dahili bahçesini gezmişler ve pek beğenmişlerdir. Saat üç buçukta gene

(Arkası yedinci sahifede)

Avusturyada mecburî askerlik hazırlıkları

34 milyon şilinlik tahsisat ayrıldı

Viyana 21 (A.A.) — Avusturya Başvekili M. Şuşnig, Avusturya ulusuna hitaben radyo ile neşredilen bir nutkunda, mecburî askerlik hizmetini hazırlamak için, pek yakın bir istikbalde 34 milyon Avusturya şilini sarfedileceğini söylemiştir.

Avusturya Başvekili M. Şuşnig

Milli müdafaaya tahsis edilen bu 34 milyondan 13 milyonu, Bayındırlık işlerine, mütebakisi de orduya sarfedilecektir.

Bu 34 milyon şilin, Avusturya hükûmetinin işsizliğe çare bulmak maksadile, müsmir iş temini için tahsis edeceği 400 milyonluk meblâğın bir kısmını teşkil etmektedir.

Japonyada müthiş bir zelzele oldu

2495 kişi öldü, 5770 kişi yaralandı, 12,122 ev yıkıldı

Tokyo 21 (A.A.) — Formüz adasında bir zelzele olmuş 742 kişi ölmüş, 2979 kişi yaralanmıştır. 2295 ev yıkılmış, harab olmuş ve 2348 ev de zarara uğramıştır.

Formüz adası -Taioku- 21 (A.A.) — Bu sabah güzel Formüz adasını mateme garketmiş olan felâketli zelzelenin neticesinde ölenlerin miktarı resmen bildirildiğine göre 2495 ve yaralananlarınki de 5770 kişiye baliğ olmaktadır. 12,122 ev harab olmuştur. 11,346 ev de azçok hasara uğramıştır. Zelzele neticesinde adanın bazı yerlerinde vukua gelen yangın başlangıçları ahalinin korku ve dehşetini artırmıştır.

Uluslar Derneğinin kararından sonra

Almanya müzakere kapısını kapatmıyor

Fransa, İngiltere ve İtalyaya verilen Alman protesto notası beklendiği kadar şiddetli çıkmadı

Paris 21 (A.A.) — Almanyanın dün öğleden sonra Fransa hükûmetine verdiği notada deniliyor ki:

«Almanya hükûmeti, 17 nisan tarihli Cenevre kararnamesini imza eden devletlerin, kendi hakkında hüküm vermek salâhiyetlerini tanımamaktadır. Uluslar Kurumu Koseyinin kararı, Almanyayı yeniden itham etmek için bir vesiledir. Onun içindir ki, Almanya, bu kararı kat'î surette reddetmekle beraber, bunda münderiç bulunan muhtelif meseleler hakkındaki Alman noktai nazarını yakında bildirmek hakkını muhafaza eder.»

Berlin 21 (A.A.) — Diplomatik mehafile nazaran, Almanya, hali cereyanad bulunan müzakerata devam etmek imkânlarını mahfuz bulundurmaktadır. Zannedildiğine göre, Al-

(Arkası dokuzuncu sahifede)

M. Hitler nutuk söylerken

Fransız - Rus ittifakı olursa:

Bir paralı - bir sevdalı - bir de belâlı!..

Edebî büyükroman : 67

Gökyüzü

Yazan: Reşad Nuri Güntekin

Sonra birdenbire aklım başıma geliyor. Bunları düşünmek bile insan zekâsı için ayıb birşey» diye kendi kendimden utanıyordum. Fakat aradan birkaç dakika geçmeden gene bu düşünceler gene başıma üşüşüyor, beni derin bir dalgınlık içinde sokak sokak dolaştırmağa devam ediyordu.

Bir akşam ezanı vakti Fatihte eski mahallemizden geçiyordum. Yarı yıkılmış bir duvar kenarında bir demir parmaklığı ellerile yakalamış bir ihtiyar kadın gördüm. Burada vaktile bir evliya türbesi vardı. «Bu kadın mutlaka iyi olmıyan bir hastası için dua ediyor» diye düşündüm. Beş on adım ilerdeki bir camiye iki adam giriyordu. Çocukken bayram sabahlarında beni de birkaç defa getirdikleri bu camiyi bir kere daha görmek için içimde garib bir merak uyandı. Tanınmaktan korkuyormuşum gibi çekine çekine içeri girdim.

Caminin içi soğuk ve karanlıktı. Titrek bir yağ kandilîin ışığında birkaç ihtiyarın kendi kendilerine namaz kıldığı, dua ettiği görülüyordu. Bunlar belki de benim çocukluk arkadaşlarımdı. Adeta yanlarına yaklaşmak, yağ kandilinin ışığında yüzlerini tanımağa çalışmak ihtiyacını duyuyordum. Geçen elli yıl içinde cami bana küçülmüş gibi görünüyordu. O kadar hayali bu daracık kubbeye nasıl sığdırmıştık?

Birdenbire Bursada Yeşil camisinin önünde Mükerremin söylediği söz aklıma geldi: «Belki seni birkaç sene sonra tersine çevrilmiş bir kasketle burada dua ederken görürüz.» Bugün bu akşam saatinde anlaşılmaz bir ihtiyacla bu camiye giriş acaba bir başlangıc mıydı?

Bu kadarına ihtimal vermem. Bu kubbenin artık bana birşey söylemesine imkân kalmamıştı. Fakat şurası da muhakkaktı ki Nemrud gibi gökyüzüne attığım oklar geri dönüyor, yeri ve sebebi bilinmez yaralarla beni delik deşik ediyordu.

Sanırım ki artık gizlikapaklı gece bendeki bu marazî zihin faaliyetini artırıyor ve daha korkunc şekillere sokuyordu.

Hacı yengenin anlattığı birkaç ölüm vak'ası kendi uydurma hayallerimle bir roman gibi büyüyüp genişliyor, akrabalarımın nasıl öldüklerini bütün teferruatile görüyordum. Bütün bu esrarlı ölüm vak'aları hastanın daima yarı açık kapısından görünen mavi kandil ışığına benzer bir ışığın içinde geçiyor, ölenlerin hepsi Sevime benziyordu. Bedia yenge de Sevimi yatakta görünce büyükannesini görüyorum zannetmemiş miydi?

Onların hepsi dünya ile alâkalarını keserek uzun zaman tavandaki gizli bir sesi dinliyorlar, sonra görünmez bir kuvvetle boğuşur gibi yalvara, yalvara, ağlıya ağlıya ölüyorlardı.

Zaman zaman bir rüyadan uyanır gibi silkindiğim, bu hayalleri başımdan defettiğim vakit aradığım izahlar da beni yatıştıramıyordu: Evet bu da sıtma gibi, tifo gibi bir vücud hastalığıydı. Fen sebebini ve ilâcını bulamadığı için zayıf kafalı ve yarım imanlı bir takım insanlar bunu cine, periye atfediyorlardı. Fakat ailede birçok insanlar bu hastalıktan ölmüşlerdi. Demek ki Sevimin de bu şekilde ölmesi veraset kanununa göre önüne geçilmez bir zaruretti .

Zannederim ki artık işin gizlikapaklı bir tarafı kalmamıştır.

Fen birşey vadedemiyordu. Çaresizlik karşısında, ben de ötekiler gibi gözlerimi yavaş yavaş gökyüzüne çevirmeğe, Sevimin hastalığı için ondan birşeyler beklemeğe başlamıştım. Bunu kabul ettiğim dakikadan itibaren yağmur duasına çıkanlar, bir kibritle üç sigara yakmaktan korkanlar, hastalarını üfürükçüye götürenlerle aramda hiçbir fark kalmıyordu.

Kendini bir hakikat ve hür fikir havvarisi sanan bir insan için sanırım ki bundan feci bir iflâs ve rezalet olamıyacaktı. Anlaşılmaz bir hastalık vak'ası karşısında bozguna uğrıyan, kökünden sarsılan bir kanaat ve meslek kadar çocukça ve maskaraca bir sahtekârlık tasavvur edilebilir mi?

Bununla beraber çocuğun hayatı pahasına da olsa sonuna kadar dayanmağa, onu Mayangalarda tedaviye götürmek istiyen budalalarla beraber yürümemeğe kat'î bir azmim vardı.

[Arkası var]

Turing klüb kongresi

Dün yapılan toplantıda kurumun idiyeline doğru yürüdüğü gerçekliği sevinçle görüldü

Dünkü Kurultayda bulunanlar hep bir arada

Zamanımızın turizm adile anılır en mühim işile uğraşan bu kurum dün Perapalas otelinde 1934 - 1935 kurultayı için büyük toplantısını yaptı. Türkiye Turing ve Otomobil Kulübünü kurmuş olanlarla beraber onu her zorluğa ve her yoksulluğa göğüs gererek yaşatanları öğmemek elde değildir. Turizmin bizdeki zorluğu ve yoksulluğu bu işin memleket alışkanlıklarına yabancı olmasından ibaret değildir. Zamanın buhran şeklindeki zorlukları da bu işi yalnız bizde değil, bütün dünyada pek çok zorlaştırmıştır. Bütün bunlarla birlikte şurasını sevincle yazıyoruz ki dünkü kurultayından anlaşıldığına göre turizm oyu (fikri) bizde kökleşmeğe başlamış ve bir hayli mesafe almıştır. Bir işin üstünde çok durarak çalışmanın sonuncu ancak böyle öğdül (mükâfat) olabilirdi.

Dünkü kurultay Konya saylavı doktor Osman Şevkinin başkanlığında toplandı, ve kulübün bir yıllık raporu Şükrü Ali tarafından okunduktan sonra bunun üzerinde ülkede turizmi ilerletecek türlü sorumlar üzerinde canlı ve ateşli sözler söylendi. Bütün bir yürek saflığile ileri sürülen dilevler (davalar) mesleğin iyiliği sayımına büyük sevincler uyandırarak üye arkadaşlar arasında daha artık canlılıklar uyandırdı.

Turizm işi ilerledikçe daha iyi anlaşılan bir gerçekliktir ki turizm demek yalnız ülkeye yabancı seyyah getirmek demek değildir. Ülke halkının kendi yurdları üzerinde kendi oturdukları yerlerden başka yerleri tanıyıp bilmeleri ve bunun için de oralara gidip dolaşmaları turizmin belki yabancı getirmekten daha az önemli olmıyan kuvvetli bir parçasını gösterir. Dünkü kurultayda iş bu genişliğile memlekete mal olmuş bir görünüşe ilerlemiş halde idi, ki en çok bundan kıvanc duymaklığımız gerektir.

Türkiyemizde turizmin şimdilik üç sahası belirmiş bulunuyor: İstanbul ve çevresi, İzmir ve çevresi, Ankara-Konya çevresi. En çok sevinilecek bir nokta da Cumhuriyet hükûmetinin turizme ileri önem vermeğe başlamış olmasıdır. Gerçek olarak turizm işi her ülkede ancak hükûmetlerin onu anlaması ve ele almasile yürüyebilir. Dünkü kurultay Cumhuriyet hükûmetinin alkışlarla karşılanan bu kavrayışına dayanarak üç dört tane değerli dilek takririni onayladı. Yeni idare kurumu hükûmet yanında ileri götüreceği başarıcılıklarla bu dilekleri gerçeklendirmeğe çalışacaktır. Zaten dünkü kurultay eski idare kurumunu bütün üyelerile olduğu gibi yerlerinde bıraktı ve yeniden verdiği direktiflerle onu zaten yolunda bulunduğu çalışmalarını ileri götürmeğe borclu tutmuş oldu.

İki toplantı arasında güzel bir çayla süslenen kurultay acı tatlı konuşmalarının hepsini özenli bir tatlılığa bağlıyarak toplantısına son verdi.

Şehir ve Memleket Haberleri

Esnaf Cemiyetleri Bürosunda inhilâl!

Manifaturacılar Cemiyeti Bürodan ayrıldı

Esnaf cemiyetlerinin birleşik bürosunda iki senedenberi yapılan ve şimdi meydana çıkan yolsuzlukları yazmıştık. Bir taraftan bu, 102 bin lira tutan yolsuzluğa dair tahkikat yapılırken, diğer taraftan da yolsuzluklar dolayısile Manifaturacılar cemiyeti de müşterek bürodan çekilmiştir.

Manifaturacılar cemiyetinin bu çekilmeğe sebeb olarak gösterdiği şey şimdiye kadar müşterek büroya 4000 lira verdikleri ve ancak 10 liralık yardım gördükleri halde büronun Manifaturacılar cemiyetini 1139 lira borçlu çıkarmasıdır. Bu taleb neticesinde manifaturacıların muhasebecisi Fazlı müşterek büro hesablarını tetkik etmiş ve bu işin yolsuzluklarla dolu olduğunu cemiyete bildirmiştir.

Manifaturacılar cemiyeti bu vaziyet karşısında bir taraftan Ankaraya şikâyette bulunurken diğer taraftan müşterek bürodan çekilmiştir. Bunun üzerine cemiyet müşterek bürodan defterlerini ve eşyasını istemiş, fakat bunlar da verilmemiştir.

Cemiyet başkanı Salâhattin bu vaziyeti anlattıktan sonra diyor ki:

«— Bu vaziyet karşısında kasası para yerine bir takım gayrimes'ul şahısların senedrilele dolu olan müşterek bürodan ayrıldık.»

Dün bu hususta kendisile görüşen bir muharririmize Ticaret Odası Esnaf İşleri şubesi Müdürü Galib Bahtiyar da demiştir ki:

«— Hiçbir cemiyet, reisinin veya idare heyetinin malı değildir. İşin yolsuzluk tarafını bilmem. Vaziyet tetkik ediliyor. Fakat Manifaturacılar cemiyeti müşterek bürodan ayrılamaz.»

MALİ MEHAFİLDE

Sigortacı genclerin imtihanı

Millî reasüransın sigortacılığın muhtelif şubelerinde ihtısas kesbetmek üzere Avrupaya göndereceği genclerin imtihanı dün yapılmıştır. İmtihana 15 kişi girmiştir. Dün ayni zamanda İzmir ve Ankarada da imtihanlar yapılmıştır.

Bu hususta ve muhtelif sigorta işleri hakkında dün kendisile görüşen bir muharririmize milli reasürans Umumî Müdürü Refi Celâl Bayar şu izahatı vermiştir:

«— Ankara, İstanbul ve İzmirde yapılan imtihanlar neticesinde Avrupada sigortacılık işlerinde ihtısas kesbetmek üzere dört kişi gönderilecektir. Maamafih daha fazla muvaffak olan bulunursa bunları da göndermemiz mümkündür. Avrupada ihtısas kesbedecek bu gencler Hukuk ve Yüksek İktısad mezunlarile hallen sigortacılık yapmakta olanlar arasından seçilmektedir.

Avrupaya göndereceğimiz gencler bilhassa iş kanununun icablarına uygun şekilde yapılacak sigortalar için ihtısas kesbetmiş olacaktır. Söylendiği gibi şimdilik iş kanununun neşrinden sonra amele sigortası yapacak bir şirketin teşkili mevzuubahis değildir.»

ŞEHİR İSLERİ

Karışık yağlar

Belediye müfettişleri, piyasada satılan yağlar hakkında, ötedenberi tetkikat yapmakta idi. Neticede pek çok karışık ve gayrisıhhî yağların, üzerlerine, karışık olduklarına dair etiket yapıştırılmadan satılmakta olduğu görülmüştür.

Belediye, halkın bu şekilde aldatılmasının önüne geçmek için, yağcıların, sattıkları yağların, karışık veya halis oldukları hakkında etiket koymalarına karar vermiştir.

Yürükali istimlâk ediliyor

Belediye, Büyükadadaki Yürükali plâjının, istimlâkine karar vermiştir. Bunun için Büyükada Belediyesine lâzım gelen emir verilmiştir.

Esnafın tesçili

Belediye kanununun on beşinci maddesine uygun olarak, her yıl tesçil muamelesine tâbi tutulan esnafın tesçillerine, bir mayısta başlanacak ve muamele otuz bir mayısa kadar sürecektir. Bu zaman içinde, alâkadarlar, mensub oldukları cemiyetlerden alacakları beyannameleri doldurarak Belediye İktısad müdürlüğüne vereceklerdir. Otuz bir mayısa kadar tesçillerini yaptırmıyanlar, Belediye kanununa göre cezalandırılacaklardır.

HALKEVİNDE

Şişlide çocuklara yardım

Halkevleri, İçtimaî muavenet şubesi, bugün, Şişli Halk Fırkası binasında, o mıntaka ilk okulları talebesinden fakir ve kimsesiz 160 çocuğa elbise ve ayakkabı dağıtacaktır.

Doğru değil mi?

19 günde cevab alınamıyan bir iş

Bilecik hükûmet doktoru Nuri Bekir evleneceği için Bilecik evlenme memurluğu, Nuri Bekirin nüfusa kayidli bulunduğu İstanbul Aksaray nüfus memurluğuna bir tahrirat yazarak nüfus kaydini istemiş, ikinci bir tahriratla bunu tekid etmiş, gene cevab alamamış, telgraf çekilmiş cevab verilmemiş, cevablı telgraf çekilmiş buna da müspet menfi bir karşılık alınamamıştır. Bu muhaberat tam on dokuz gün devam etmiş, bu müddet zarfında da evlenme kâğıdları askıdan inmiş, fakat İstanbuldaki nüfus memurluğundan cevab gelmediği için muamele bitmemiştir. İşin fena tarafı, nüfus kaydine cevab verilmemesi yüzünden aile arasında bazı dedikodular da çıkmış.

Nüfus işlerinden ve bilhassa bu gibi nüfus kayidlerinin çıkarılmamasından her zaman şikâyet edilmektedir. Fakat bu türlüsü şimdiye kadar görülmüş şey değildir. Bilecik buraya 12 saatlik bir yerdir. İki tahrirata ve iki de telgrafa 19 gün zarfında doğru yanlış bir cevab vermiyen İstanbuldaki nüfus memurluğu acaba ne ile vakit geçiriyor? Bir evlenme işine taallûk eden bu gibi meselelerde nüfus memurlarımızın biraz daha hassas ve biraz daha süratli olmaları, verilecek bir satırlık cevab için yurddaşları günlerce beklememeleri lâzımdır diyoruz

Doğru değil mi?

Sanayiimiz

Uluslar derneği sınaî terakkimizi tetkik ediyor

Milletler cemiyeti Mesai Bürosu Türk azasından Mukaddem Osman dün sabahki ekspresle Cenevreden şehrimize gelmiştir.

Mukaddem Osman kendisile görüşen bir muharririmize demiştir ki:

«— Cemiyet, memleketimizdeki terakkiyatla yakından alâkadar olmaktadır. Bilhassa son zamanlarda büyük bir inkişafa mazhar olan Türkiye sanayii Cenevrede büyük bir alâka uyandırmaktadır. Ben bu münasebetle Beynelmilel Mesai Bürosu namına memleketimizdeki sınaî faaliyeti tetkik ederek bir rapor hazırlamak üzere memuren İstanbula geldim. Buradan Ankaraya giderek temaslarda bulunacağım. Tetkikatımın nekadar süreceğini şimdilik bilmiyorum.»

Tevfik Rüştü Aras

Uluslar Derneği konseyinin toplantılarına riyaset için Cenevreye gitmiş olan Dış İşleri Bakanı Tevfik Rüştü Arasın bugünkü trenle şehrimize dönmesi beklenmektedir. Dış İşleri Bakanı Belgradda tevakkuf ettiği takdirde ancak yarın sabah şehrimizde bulunabilecektir.

ADLİYEDE

Mahkûm olan katiller

Faizle aldığı paranın bir kısmını veremediğinden dolayı aralarında çıkan kavga neticesinde sarraf Menteş Kısaviyi öldürmekle suçlu Arnavud Zihninin muhakemesine dün de Ağırceza mahkemesinde devam olunarak karar bildirilmiştir. Suçlu on iki buçuk sene hapse ve beş yüz lira tazminat vermeğe mahkûm olmuştur.

Karısı Melâhati öldürmekle suçlu Kadirgalı tesbihçi İsmailin Ağırceza mahkemesinde devam etmekte olan muhakemesi bitmiştir. Suçlunun on sekiz sene hapsine karar verilmişse de hâdisede tahrik görüldüğünden bu cezanın üçte ikisi indirilerek altı sene hapse konmasına karar verilmiştir.

KÜLTÜR İŞLERİ

Jimnastik bayramı

26 nisan cuma günü ortamektebler jimnastik bayramı olarak tesbit edilmiştir. Bayram Kadıköy stadında liseler ve ortamektebler talebesinden 2500 gencin iştirakile yapılacaktır. Jimnastikler sabaat saat 10,30 da başlıyacak ve 12 de bitecektir. Bu maksadla bütün mekteblerde hazırlıklar devam etmektedir.

İhtisas Mahkmelerinde

Beraet ettiler

Eroin satmaktan suçlu Efdal ve Nezahatin duruşmaları dün 8 inci İhtısas mahkemesinde bitirilmiş ve her ikisinin de bu işle alâkalarını teyid eder deliller görülemediğinden beraetlerine karar verilmiştir.

Ucuz biletlerden istifade edilemiyor

Liman, Bakanlığa müracaatte bulunacak

Akay ve Şirketi Hayriye tarafından aybaşından itibaren tatbikına başlanılan ucuz gezinti postaları umulan rağbeti bulmamıştır. Bunun sebebi ucuz gezinti biletlerinin perşembe günleri her hat için yalnız birer postaya inhisar ettirilmiş olmasıdır. Hükûmet, halkı gezintiye alıştırmak ve istirahat günlerini açık havalı yerlerde geçirmelerini temin etmek maksadile böyle ucuz biletler ihdasını kararlaştırmış ve keyfiyeti bu iki müesseseye bildirmiştir.

Halbuki, gerek Akay idaresi, gerekse Şirketi Hayriye gezinti postalarını tahdid etmekle halkın bu fırsattan istifadesine yanıyarıya mâni olmuşlardır.

Akay idaresi, perşembe akşamı gezinti postaları için Ada, Kartal ve Pendiğe 7,45, Anadolu sahiline 5,40, Haydarpaşa - Kadıköy hattına 20,5 postalarını tahsis etmiştir. Yani gezinti bileti alıp bu vapurlara binenler bu ucuzluktan istifade edebilecekler - dir. Aksi takdirde hem biletleri yanacak, hem de umumî tarifeye tâbi tutulacaklardır. Şirketi Hayriye de gezinti biletlerini perşembe akşamı için son postalarına tahsis etmiştir.

İşin halk için hiç te faydalı olmıyan bu şekil ve mahiyetini gören Liman idaresi keyfiyeti bir raporla Ekonomi Bakanlığına bildirecek ve ucuz gezinti biletlerinden hafta tatillerinde halkın daha geniş mikyasta istifade edebilmeleri için tedbir alınmasını istiyecektir.

ÜNİVERSİTEDE

Amelî çalışmalar için yeni bir nizamname

İstanbul Üniversitesi Fizik ve Kimya Enstitüsü amelî çalışmalar için yeni bir nizamname hazırlamıştır. Buna göre her talebenin bir tecrübe defteri bulunacak, her ders sonunda mes'ul asistan tarafından bu defterler mühürlenecektir. Defterinde bütün amelî kurlara devam eylediğine dair mühür bulunmıyan talebeler imtihana giremiyeceklerdir.

MÜTEFERRİK

Yeni ihtiyat zabitlerimiz

Bu sene İhtiyat Zabit mektebimizden 1200 küsur talebe mezun olmuştur.

Mektebi bitiren genc zabitler Hâkimiyeti Milliye bayramına tesadüf eden yarın merasimle Taksim abidesine bir çelenk koyacaklardır.

Bayındırlık Müsteşarı Selâniğe gitti

Bayındırlık Müsteşarı Arifin bazı tetkikat yapmak üzere Selâniğe gittiği haber verilmektedir. Arif oradan Atinaya giderek memleketimize dönecektir.

İNHİSARLARDA

Umum Müdür geldi

Hasta olan gözlerini tedavi ettirmek için bir müddet evvel Avrupaya gitmiş olan İnhisarlar Umum Müdürü Mithat Yenel dünkü ekspresle şehrimize dönmüş, istasyonda İnhisarlar erkânı tarafından karşılanmıştır.

Mithat Yenel bugünden itibaren işine tekrar başlıyacaktır.

Yeni kadrolar

İnhisarlar İdaresinde haziran ayından itibaren tatbik edilecek olan yeni teşkilât ve kadroların hazırlanmasına başlanmıştır.

Bu kadrolarla bu sene zam ve ikramiye alacak ve Kamutayın son kabul ettiği koruma sandığı kanunu mucibince yaşlı olduklarından tasfiye edilecek memurlar ayrılmaktadır.

VİLÂYETTE

Çimento fiatleri ucuzlatılacak

Çimento fiatlerinde tenzilât yapılarak çimentonun tonunun azami 22,5 liraya satılması hakkındaki İcra Vekilleri Heyeti kararı dün Vilâyete tebliğ edilmiştir.

Vilâyet bu kararı Belediyeye bildirmiştir. Bunun tatbikına aid işlerle Belediye meşgul olacak ve çimento - culara tebligat yapacaktır.

İnşaat malzemesinin bu suretle ucuzlaması yeni bina yaptırmak isteyenleri memnun etmiştir.

Siyasî icmal

Fransa ve Sovyet Rusya

Harbi Umumide daima birlikte hareket eden İngiltere ile Fransanın aralarına müteakaben sonra siyasî sahada ziddiyet ve rekabet girmişti. Bu ziddiyet Almanyanın parçalanarak birkaç hükûmete ayrılmasını istiyen Fransaya karşı İngilterenin aksini müdafaa etmesile başlamıştır. O gündenberi İngiltere yarı gizli, yarı aşikâr Almanyanın davasını müdafaa edegelmiştir. İngilizler bu yolu Almanyayı sevdiklerinden değil, Avrupada Fransız hekemonyasının, tefevvuk ve hâkimiyetinin yerleşmesini istemedikle - rinden tutmuşlardır.

Bilhassa silâhları bırakma işlerine bakan malûm konferansın dahilinde ve haricinde İngilizler daima müsavat davasını iltizam etmişlerdir. Bu gayretlerinin neticesi olarak 1932 de Cenevrede, İngiltere, Fransa, İtalya, Almanya ve Amerika arasında imzalanan protokolla Almanyanın emniyette müsavat hakkı tanınmıştır. Daha sonra bir emniyet sistemi kurmak üzere yapılan müzakereler uzayıp gittiğinden geçen 16 martta Almanya silâhlandığını ilân etmiştir. Bu ilânda İngilterenin zımnî muvafakati olduğu Londra kabinesinin eski müttefiklerine danışmaksızın sudan bir protesto gönderdikten sonra Berlin hükûmetile müzakereye devam etmesinden anlaşılmıştır.

İngilterenin böyle müstakillen hareket etmesine karşı Fransa da Cemiyeti Akvama Almanyanın silâhlanmasından dolayı müracaatte bulunmak ve Sovyet Rusya ile askerî mahiyette bir anlaşma esasını kararlaştırmak gibi müstakil hareket ve teşebbüslerde bulunmuştur. Fransanın Cemiyeti Akvama yaptığı müracaat İngiltereden müzaheret görmediği takdirde iflâsa mahkûm olacağından M. Flanden, Stresada Mister Makdonaldla pazarlıkta bulunmağa lüzum görmüştür. Stresa itilâfı tabiatile Uluslar Derneğinde kabul edilmiştir.

Fakat ayni zamanda Stresada verilen kararlar Fransa ile Sovyet Rusya arasında evvelce kararlaştırılan askerî anlaşmanın dahi tahakkuk etmesini güçleştirmiştir.

Fransa hükûmeti Almanyanın şarkta bir meniyet sistemi kurulmasına mutlak surette muhalif olduğunu ileri sürerek Fransaz - Sovyet askerî anlaşmasının evvelce kararlaştırılan şekilde akdi zarurî olduğunu ileri sürmüştür. Buna karşı İngiliz devlet adamları derhal M. Hitlerle telefonla görüşerek şarkî Avrupada ademi tecavüz esasına müstenid bir emniyet misakı akdine muvafaktini aldıklarından Fransaya, Fransız - Sovyet anlaşmasının eski şeklini müdafaaya imkân bırakmamışlardır.

Bunun için anlaşmanın resmî metnini hazırlamak üzere Cenevrede M. Litvinofla M. Laval arasında yapılan görüşmelerde ihtilâf çıkmıştır. Mamahharen Pariste Sovyet sefirile Fransa Hariciye Nezareti arasında yapılan müzakereler dahi ihtilâfı halledememiştir.

Bu yüzden andlaşmaya sah çekmek üzere Parise gitmeye hazırlanan M. Litvinof, Cenevreden derhal Moskovaya gelmek için M. Stalinden emir almıştır.

İhtilâfın esası, askerî karşılıklı yardım misakının tatbik tarzında iki tarafın noktai nazarlarının birbirlerine uymamasıdır. Sovyet Rusya âkidlerden birine bir tecavüz vukuunda diğer tarafın derhal askerî yardımda bulunması lüzumunda ısrar etmiştir. Fransa hükûmeti ise bir tecavüz vukuunda evvelâ Uluslar Derneğinin fikir ve içtihadına müracaat edilip buradan bir karar alındıktan sonra askerî yardımın yapılmasında ayak diremiş ve buna sebeb olarak Uluslar Derneği misakile Lokarno misakındaki taahhüdlerini göstermiştir.

Halbuki karşılıklı yardım misakının Sovyet Rusya için ehemmiyet ve kıymeti bir tecavüz vukuunda vakit geçirilmeksizin yardım yapılmasındadır. Uluslar Derneğine bırakılacak bir işin nekadar sürüncemede kaldığı Mançuri meselesinde görülmüştür.

Şimdi Fransa ile Sovyet Rusya her iki tarafın ihtiyaç ve taahhüdlerine uygun bir şekil bulmağa çalışıyorlar.

Muharrem Feyzi TOGAY

Cumhuriyet

Nüshası 5 Kuruştur

Abone şeraiti	Türkiye için	Hariç için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750	1450
Üç aylık	400	800
Bir aylık	150	yoktur

TELGRAF HABERLERİ

Askerî kıyafetler

Kararnamede sınıf ve rütbe renkleri için yapılan değişiklik alâkadarlara bildirildi

Ankara 21 (Telefonla) — Ordu kıyafet kararnamesinde yapılan değişiklikler alâkadarlara bildirilmiştir. Buna nazaran 24 üncü maddenin K fıkrası kaldırılmış, 26 ncı maddede generalların yaka renklerini tarif eden (fırka kumandanı ve daha yukarı generaller ankoni kırmızı çuha, liva kumandanı mirliva generallerle muadilleri kendi sınıfları rengi çuha) cümleleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Muharib sınıf generaller ankoni kırmızı çuha, muavin sınıfı generaller ankoni kırmızı çuha kenarında yarım santimetro sınıf rengi çuha veya kadife bulunur.)

26 ncı maddede yazılı (askeri fabrikalar barutî siyah çuha) yazısı altına (kara mühendis subayı; baruti siyah çuha sarı renkte mühendis işareti) cümlesi eklenmiştir.

Gene bu maddedeki (haritacı yeşil çuha) altına (harita subayı: Yeşil çuha sarı renkte mühendis işareti) cümlesi eklenmiştir.

38 inci madde kaldırılmıştır. Kararnameye 39 uncu madde olarak ta şu eklenmiştir:

Motör kullanan ve zırhlı vasıtalarda top ve tüfek başında bulunan, inşaat atülyelerinde ve tavla hizmetlerinde çalışan erbaş ve ere de koyu renkte ve yerli mamulâtından tulum şeklinde elbise verilir.

40 ıncı maddede ve on ikinci sahifenin nihayetinde yazılı (caket ve kaput apuletlerinde sarı maden ay yıldız bulunur) cümlesi yerine caket ve kaput apuletlerinde apulet etrafı yaka kenarı işlemeli ve ortasında işlemeli ay yıldız bulunur cümlesi konmuştur.

Kararnamenin diğer maddeleri de yapılan diğer değişiklikleri göstermektedir.

Kalkacak İhtisas mahkemeleri

5 yerde bu mahkemelerin devamına lüzum kalmadı

Ankara 21 (Telefonla) — Kars, Sinob, Lüleburgaz, Van, Siird ihtısas mahkemelerinin yıllık istatistikleri oralarda yapılacak işlerin pek azaldığını, mevcud işleri mahalli asliye mahkemelerinin de görebileceğini göstermiştir. Bunun üzerine bu ihtısas mahkemelerinin kaldırılması takarrür etmiştir.

Kars, Sinob, Lüleburgaz ihtısas mahkemeleri kararnemsinin tebliğinden itibaren Van, Siird mahkemeleri de bir hazirandan itibaren kaldırılacaktır.

Akay nizamnamesi

Ankara 21 (Telefonla) — Akay İşletme İdaresi nizamnamesinin 6 ncı maddesinin ikinci fıkrası değiştirilmiştir. Buna göre Müdür, İktısad Vekâletinin yazı ile bildirmesi üzerine İcra Vekilleri Heyeti kararı ve Cumhurreisinin tasdikile tayin edilecektir. Encümene giren kısım şeflerile Yalova Kaplıcaları müdürü ve teftiş kısmı şefi de müdürün inhası üzerine İktısad Vekâletince tayin olunacaktır.

Rus artistlerinin konserleri

Ankara 21 (Telefonla) — Sovyet artistlerinin Ankaradaki konser serisi devam ediyor. Artistler bu akşam 16 da Musiki mektebinde muvaffakiyetli bir konser daha verdiler.

Yarın akşam da siyasî mahfilde bir konser vereceklerdir.

İstanbul Valisinin Ankara temasları

Ankara 21 (Telefonla) — Vali Muhittin Üstündağ şehrimizdeki temaslarına bugün de devam etti. Ankarada bir iki gün kalacağını, vilâyete aid işlerle meşgul olduğunu söyledi.

Sümer Bank umumî heyeti dün toplandı

Ekonomi Bakanı bankanın faaliyeti hakkında izahat verdi

Ankara 21 (A.A.) — Sümer Bank heyeti umumiyesini teşkil eden Bütçe ve İktısad encümenlerile Maliye Vekili Fuad Ağralı ve Ekonomi Bakanı Celâl Bayar, Bütçe encümeni başkanı Mustafa Şeref Özkanın başkanlığında toplanarak banka idare heyeti raporile bilânço ve kâr ve zarar hesablarını tasvib etmiştir.

Sümer Bank Umum Müdürü Nurullah Esadın da hazır bulunduğu bu toplantıda bazı saylavlar tarafından temenniler izhar edilmiş ve Ekonomi Bakanı Celâl Bayar izahat vermiştir.

Bütçe encümeni başkanı Mustafa Şerefin, Sümer Bankın umumî mesaisi ve başardığı işler hakkındaki takdirkâr sözlerile bitmiş olan bu toplantıya aid müzakerat safahatı yarin bildirilecektir.

Tapu sicilleri için bir tadil

Ankara 21 (Telefonla) — Tapu sicilli nizamnamesinin 95 inci maddesine bir fıkra eklenmiş, 100 üncü maddenin birinci fıkrası 123 ve 128 inci maddeleri değiştirilmiş, 124, 125, 126 ncı maddeleri de kaldırılmıştır. 95 inci maddeye eklenen fıkra:

«Diğer gayrimenkullerle müştereken rehin edilen bir gayrimenkule aid borcdaki teminatın tahsiline dairdir. 103 üncü maddenin değiştirilen fıkrası da tapu kayidlerinde üç sahife dolduğu takdirde memurun ne yapacağını gösteriyor. Memur son meşgul sahifeden sonra gelen sahifeye eski sahifenin bütün kayid ve muamelelerini nakledecektir.»

Bulgaristandaki kabine buhranı

Sofya 21 (A.A.) — M. Toşef, yeni kabineyi teşkilden vaz geçmiştir.

BUGÜN DE BU..

İki türlü tedavi

Dostlarımdan birinin on altı yaşlarında kadar, hasta bir kızı var. Aradasırada yoklamağa giderim. Geçen gün, çocuğu her vakitkinden iyice buldum. Babası, bu salâhı şöyle izah etti:

— Kızımın hekimini değiştirdik. Bundan önceki de çok iyi idi. Fakat, çocuğun üzerinde menfi tesir yapıyordu. Her gelişinde, odadan içeriye endişeli bir yüzle giriyor, uzun uzun muayene ediyor, başını sallıyor, kelimeleri ağzından teker teker çıkarıyor, hastayı da, bizi de paylıyor, ertesi sabah gene geleceğini, hastanın yanında söylüyor ve asık bir çehre ile çıkıp gidiyordu. Her defasında da, o gelip gittikten sonra, kızımın harareti artıyor, iştihası kesiliyor, kendisini yeis bürüyordu. Dostlarımızdan biri bu şimdiki doktoru tavsiye etti. Allah razı olsun! Bu, daha ilkinden büsbütün başka türlü davranmağa başladı. Hastalığa ehemmiyet vermiyor gibi göründü. Daima güleryüzle içeriye giriyor. Hasta ile meşgul olmadan evvel, şundan, bundan, havaiyattan bahsediyor. Çocuğun başı ucunda bir kitab veya gazete görürse, onu eline alıyor, dakikalarca hasta ile buna dair mübahasa ediyor. Zavallı kızım:

— Doktor! Ben ne vakit iyi olacağım?

Diye sorsa, o gülerek mukabele ediyor:

— Hastalığın birşey değil ki, çocuğum. Biraz istirahate muhtacsın, o kadar. Hele kendini topla, inşallah yazın, beraber gezintiler yaparız. Benim de sen yaşta br kızım var... Onunla seni tanıştırırım. Olmaz mı?

Ve sonra: «Ben gene gelirim.. Buradan geçerken uğrarım» diyip, gidiyor.

Çocuk, o gittikten sonra, kendi kendine şöyle bir muhakeme yürütmeğe alıştı:

— Ben cidden ağır hasta olsaydım, bu hekim benimle daha çok ve daha yakından meşgul olurdu. Böyle güleryüz göstermez, lâkayd davranmazdı. Demek ki, tehlikeli bir hastalığım yok. Onun dediği gibi istirahate muhtacım...

Ve tuhaf değil mi? Bu düşünceler, çocuğun maneviyatına çok tesir etti. Şimdi eskisi gibi hararet derecesi yükselmiyor. İştihası açıldı. Doktorunu seviyor. Onun dediklerinden kat'iyyen dışarıya çıkmıyor. Şimdi de, büsbütün davranmak için yazı bekliyor.

Doktorun bu nikbinliği, garibdir, bize de tesir etti. O bizden hakikati gizlemediği halde, ben de, karım da eskisi gibi ümidsiz değiliz. Çocuğa karşı daha güleryüz, daha fazla ümid izhar ediyoruz. Ve içimizde bir kanaat var: Evlâdımız behemehal kurtulacak!

Bu güzel ve şuurlu tedavi usulünü takib eden hekimi takdis ettim. İnsanları mezara bile güleryüzle teşyi etmek insanlığın en büyük fezailinden biri olsa gerektir.

Ercümend Ekrem TALU

Bayan Afetin seyahati

Paris 21 (A.A.) — Bayan Afet, refakatinde Türkiyenin Paris elçisi ve Londra büyük elçisinin refikası ve kızı olduğu halde Versay şatosunu gezmiştir. Kendileriri saray muhafızları gezdirmiştir.

Avrupa yolundan notlar

NAPOLİ

Bezlerin bayraklar gibi sallandığı bu sokaklarda bayrakları da bezleşmiş sandım!

İsmail Habib Sevük

Vapurumuz sabahtan akşama kadar Napolide kalacak. Akdenizin maviliğini çizmeliyen İtalyan yarımadasının kıyı şehirleri içinde, bir milyonluk gövdesile, en kalabalığı burası. Denizin geniş bir hilâl çizgisi çevirerek yarattığı körfezi baştanbaşa kucaklıyan şehir, daha ilk bakışta, üç kısımlıkmış gibi görülüyor: Solda bir tepeye yaslanmış kabarık Napoli, ortada limanla diğer tepe arasına serilmiş düz Napoli ve sağa doğru körfezin öteki ucuna kadar şeridleme uzanan sayfiyeler Napolisi: İri başlı, yassı gövdeli, kıvrık ve uzun kuyruklu bir şehir!

Tuhaf, buranın herşeyinde bir üçüzlük görür gibiyim: Tepeler üç tane; en solda Pozilip, ortada Senelm, ve en sağda Sorrant. Birincisi asıl şehri taşıyor, ikincisi limana bakıyor ve üçüncüsü burunlama bir atılışla körfezin hilâllenmesini tamamlıyor. Körfezin ortasına ve asıl Napolinin doğusuna düşen Vezüv bile üç çeşid: Eteği yeşil, gövdesi bakır, ve tepesi duman!

Şehrin kendisi de üstüste üç ana cadde ile üç katlı bir yapı gibi: Altta ve limanın solunda rıhtım boyu, şehri kornişliyen bu asfalt kuşak Napolinin en güzel gezinti yeri. Daha yukarıda Roma caddesi, bizim Beyoğlundaki Doğruyol gibi, şehrin hareket ve ticaret damarı. En üstteki Viktor Emanuel caddesi, Napolinin boynunu gerdanlıyarak bütün şehre ve körfeze bakan gergin bir panorama. Üç yoldan alttaki gösterişli, ortadaki işlek, ve üstteki ömür!

Tepeler ve karalar değil deniz de üçüzlü: Dış, Tirenien denizi; avlu, Napoli körfezi, ve şehirle sarmaşan, iç liman. Limana bakıyorum, üç dalgakıran görülmektedir. Limanla rıhtım boyu arasındaki, ta on üçüncü asırdan kalma, çok garib biçimli yapıya bakıyorum, Nuovo denen bu kışlamsı saray ve şatomsu kale dahi, bizim başlığı alınmış Galata kulesi gibi, üç tane kalın burcu göğsüne yapıştırarak kurulurken tunclaşmış birer tarih gibi dikilen bu üç kulede tırtıllı mazgallarında sırıtan asırları göstererek öğünüp duruyorlar!

Hepsinden tuhafı, Napoliyi kendi tarihimizde aradım, meğer biz de burayı üç defa kuşatmışız: Biri Fatih, diğeri Beyazıd, üçüncüsü Kanuni zamanında. Üçünde de, yalnız kalesi sarp olduğu için değil, denizi sığ olduğu için burayı alamıyoruz. O zamanlar denizinin yufkalığından ağır basmıştı; sonradan İtalyanın en kalabalık limanı oluşu da denizinin derinleştirilişindendir: Su inince şehir kabardı!

Napoli ile Vezüv... Şehir, körfeze atlastan eteğini uzatıp, tepesindeki şatoları tac gibi başına geçirerek, caddelerini kemerler gibi takıp takıştırmış bir hasba... Ve Vezüv, yeşil eteğini çepçevre köylerin pırıltılı işlemelerile süslüyerek, lâvlardan donma göğsünü şerha şerha gerip, başı üstündeki dümanı gösterişli bir sorguc gibi göklere uzatan içi yanık bir âşık: İyi ki o erkek bu kadının içini görmüyor; soğurdu!

Ben bile gördüğüme pişman oldum. Liman rıhtımdan biraz içeri dalınca bizim iç Galatada gibiydim. Dar, ağacsız, kuru ve pis sokaklar, şehrin bu kalabalık ve işlek çarşılı mahallelerindeki evlere çamaşırlar ve bezler asmışlar. O gün galiba İtalyan faşizminin bir kutlulama bayramı olacak, bütün pencereler bayraklarla süslü idi. Fakat bezlerin bayraklar gibi sallandığı bu sokaklarda bayrakları da bezleşmiş sandım!

Birçok kimseden Napolinin İstanbula benzediğini işitmiştim. Meğer ikisinin de dışına bayılıp içine pek bakmamalıymış. İkisi de güzelliğin zenginliği altında bir yoksulluk saklıyor. Bu benzeyişi dış görünüşleri bakımından da tamamlamak için İstanbula fedakârlıklar yaptırıyorum: Sarayburnile Kadıköyünü birleştirip Boğazla Halicden vazgeçmek; Bostancıya kadar karaların Moda ve Fener gibi eşsiz sivriliklerini kaldırarak İzmit ve Gemlik körfezleri arasındaki Bozburnun ucunu getirip Bostancıdan Adalara doğru kıvırmak; Adaları da Karpi adile bire indirdikten sonra bir boy daha kabartılmış olan Alemdağının içine görünmez bir baca yerleştirerek tepesinden duman çıkartmak: İşte sana bir Napoli!

İstanbulun Napoliden imreneceği tek şey bu dumandır. Dağların çıplakları kalıplarile, ormanlıları kabuklarile, yanardağlar ise içlerile yaşarlar. Hele Vezüv, yalnız dümanı ve lâvile değil zaman zaman yükselip kısalmasile de canlı bir varlık gibi. On dokuzuncu asır ortalarında boyu 1200 e yakındı, biraz sonra 115 metro birden arttı, bu asrın başında da o artışın yarısına yakın kısalmıştır: Aşkı kabardığı vakit uzayan ve içinin zembereği kırıldığı vakit kısalan duygulu bir dağ!

Onun hayvanlardan daha diri olduğu onda göz yaşının bulunuşundan da belli: Lâvların kabuğundaki köpükler, yükseklerdeki soğuk hava ile donunca, döne döne indikleri için iki ucları sivrileştiğinden armud biçimine girerek ve armud büyüklüğünde katreler gibi dökülüyorlar. Coğrafyacılar bunlara «Volkan bombaları» diye korkunc bir ad takmışlar. İyi ki İtalyan ruhu harbci değil ve şiir onlarca dövüşten üstün; Napolide bunlara «Vezüvün göz yaşları» deniyor: Değil mi ki yanık bir âşıktır, elbet ağlıyacak!

Hiç kımıldamıyan ölüdür, hiç istifini bozmadan kıyamete kadar işleyip duran da tam diri değil. Vezüvün de bizim gibi uykusu, uyanışı, yorgunluğu ve öfkesi var. Çok defa usul, bazan da sar'alı. Vakit olur, ölü gibi; nöbeti tutar, deli gibi. Uyanışı sıçrayıştır, teprenişi zelzele!

Tarih onun «tercümeihal» ini ancak yirmi beş asırdır biliyor, Romalılar onu uzun asırlar pörsüyüp bitmiş sandılardı. 79 yılında birdenbire gümbürdiyerek yamacındaki iki şehri lâvlarile örtüverdi. Altıncı asır başında da küllerini İstanbula kadar göndermişti. İnsanlar onun yirmi beş asrından şunu öğrendiler: Çok uzun uyumuşsa uyanışı da yaman oluyor, şimdiki gibi piposunu tüttürür durursa, pek o kadar korkma. Amanın keyfi bozulmasın!

İsmail Habib

Düzeltmeler:

Çarşamba günkü Marsilya yazısı «günden düne» diye başlarken «günden güne» diye çıkmış. Ertesi günkü Nis yazısının da 4 üncü fıkrasındaki «en pahalı lâmbalar» da «en paslı» diye çıkmış. 2 nci sütunun üçüncü fıkrasındaki bir cümle de karmakarıştır. Şöyle olacak: «... üst kıyısını dağın böğrüne asmış sobü bir çember».

İ. H.

Boğazlardaki rejimin değişmesini niçin istedik?

[Başmakaleden mabaid]

Biz Lozan andını imzaladığımız zaman Versaydan başka ve ondan sonra Triyanon da vardı, Nöyi de vardı. Şimdi Versayın beşinci faslı yıkıldıktan sonra diğer anlarda da sarsıntılar belirdiğini görüyoruz. Eğer bu çorap söküğü gibi böylece gidecekse Çanakkalede bizim durumumuzun da kendi ve eski halinde kalamıyacağını çabuk ve kolay anlamak lâzımdır. İşte biz bu açık gerçekliği hatırlatmak ve anlatmak istedik. Onun gereği gibi anlaşılması gecikmiyeceğinden de en kesin (kat'i) yöntemde emin bulunuyoruz.

Taymis gazetesinin mantığına göre Boğazlar rejimi yalnız Kara ve Akdenizler devletlerinden başka Almanyadan başlıyarak Tuna mecraları boyunca bütün Avrupa karası devletlerini de alâkadar ediyormuş. Bu mantığı ayni silsilede genişleterek Jıbraltar Boğazından çıkar ve bütün Manş ve Şimal denizlerini dolaşabiliriz. Eğer bu denizlerde sahildar devletlerin hepsi ayni kayidleri kabul ederlerse biz de Tuna nehrinin Boğazlardan da aktığını o zaman düşünebiliriz.

Sözün kısası şudur: Eğer barış için silâhları azaltan kollektif bir garanti yoksa herkesin kendi durumunu kendi kuvvetlerile koruması bir zarurettir, ve barış artık ancak bu sisteme dayanabilir. Türk toprakları olan Çanakkalenin bu kaide haricinde kalamıyacağını azıcık düşünmekle pek âlâ Taymis te anlıyabilirdi, ve eminiz ki anlıyacaktır.

YUNUS NADİ

Mühim bir icad

Vücud içindeki uzuvların faaliyeti sinemaya alınabilecek

Paris 21 — İnsan vücudündeki uzuvların faaliyeti bundan böyle sinemaya alınabilecektir.

M. Darsonval, 8 nisanda, Fransa Fen Akademisinde, doktor Jorj Ciyanın yeni bir icadını arzetmiştir. Bu icad, gayrimüdevver bir sathı ihtiva eden bir takım adeseler sayesinde harikulâde ışık kabiliyeti olan bir objektiftir.

Bu objektifle doktor Ciyan, vücudü beşeri tam faaliyet halinde sinema şeridine çekmeğe muvaffak olmuştur. Resimlerin sürati alelâde filimlerinkinin aynidir. Işık membaının kesafeti, gerek hastalar ve gerek makineler için bir tehlike teşkil etmiyecek derecelerde artırılmıştır.

Bu keşif sayesinde, doktorlar, şu veya bu uzvun yalnız hali ataletteki vaziyetini değil ve fakat o uzvu işlerken de tetkik edebilecekler ve teşhislerini kat'iyetle koyacaklardır.

Ayni zamanda, kanın şireyanlar içerisindeki tarzı cereyanını, nefes borularının inbisatını, hicabı hacizin takallüslerini, midenin faaliyetini, yiyeceklerin imtısas ve hazmını perdede görmek mümkün olacaktır.

Osmanlıcadan türkçeye karşılıklar kılavuzu: 27

1 — Öz türkçe köklerden gelen sözlerin karşılarına (T. Kö.) beldeği (alâmeti) konmuştur. Bunların her biri hakkında sırasile uzmanlarımızın (mütehassis) yazılarını gazetelere vereceğiz.

2 — Yeni konan karşılıkların iyi ayırd edilmesi için, gereğine göre, fransızcaları yazılmış ayrıca örnekler de konulmuştur.

3 — Kökü türkçe olan kelimelerin bugünkü işlenmiş ve kullanılan sekilleri alınmıştır. Aslı ak olan hak, aslı ügüm olan hüküm, türkçe «çek» kökünden gelen şekil gibi.

İş'ar etmek = Bildirmek
Örnek: İş'ar ettiğiniz tariki hareketi tasvib ediyorum = Bildirdiğiniz hareket yolunu uygun buluyorum.

İşaret = İm, işaret (T. Kö.)

İşaret etmek = Göstermek, imlemek, işaret etmek

İşgal = Tutav, işgal (T. Kö.)

İşgal etmek = Uğraştırmak, kaplamak, almak, tutmak, ele geçirmek, işgal etmek

İşhad etmek = Tanıklamak
Örnek: Bu meselede herkesten evvel ve herkesten ziyade sizin kendinizi işhad etmk isterim = Bu sorumda herkesten önce ve herkesten çok sizin kendinizi tanıklamak isterim.

İştihad etmek = Tanık tutmak

İşmizaz = Yüz buruşturma

İştial = Tutuşma
Örnek: İştial, birdenbire olduğundan birşey kurtarmağa imkân hasıl olmadı = Tutuşma birdenbire olduğundan birşey kurtarılamadı.

İştial etmek = Tutuşmak
Örnek İştial eden otlar büyük bir orman harikine sebeb oldu = Tutuşan otlar büyük bir orman yangınına sebeb oldu.

İş'al etmek = Tutuşturmak

İştigal etmek = Uğraşmak
Örnek: İştigal ettiğiniz mesele çok mühimdir = Uğraştığınız sorum çok önemlidir.

İştiha = İştah

İştihar etmek = Tanınmak

İştikâ etmek = Yanılamak, sızlanmak
Örnek: 1 — Bu yolda harekette devam ederseniz sizden iştikâ edeceğim = Bu yolda hareketi sürüp götürürseniz yanılıyacağım.
2 — Kime iştikâ etmeli? = Kime sızlanmalı (derd yanmalı)?

Şikâyet etmek = Derd yanmak

Şikâyet = Yanı, sızıltı
Örnek: 1 — Şikâeytiniz üzerine bu meseleyi tahkike girişildi = Yanınız üzerine bu sorumu araştırmağa girişildi.
2 — Şikâeyete mahal vermiyerek = Sızıltıya meydan vermiyerek.

İştirâk = Ortaklık

İştirâk etmek = Ortak olmak, ortaklaşmak
Örnek: 1 — Bu şikâyete ben de iştirak ederim = Bu yanıya ben de ortak olurum.
2 — Bu işte sizinle iştirak edelim = Bu işte sizinle ortaklaşalım.

İştiyak = Göresi
Örnek: Çoluk çocuğa teskin edilmez bir iştiyakım var = Çaluk çocuğa söndürülmez bir göresim var.

İşve = Kırıtım
Örnek: Birçok işvelerden sonra meramını anlattı = Birçok kırıtımlardan sonra istediğini anlattı.

İşvebaz = Kırıtkan, baylan

İtaat = Uyrum
Örnek: Küçüğün büyüğe itaati lâzımdır = Küçüğün büyüğe uyrumu lüzumludur.

İtaat etmek = Uyurmak, baş eğmek
Örnek: Devlet kanunlarına itaat edelim = Devlet kanunlarına baş eğelim (uyuralım).

İtalei lisan = Dil uzatım

İthaf etmek = Armağanlamak
Örnek: Bu eserimi namı âlinize ithaf ediyorum = Bu eserimi yuca adınıza armağanlıyorum.

İtham etmek = Suçlamak
Örnek: Bu işte cürüm kimin olursa olsun lisanı halk sizi itham edecektir = Bu işte suç kimin olursa olsun halkın dili sizi suçlıyacaktır.

İtibar *(Bak: Revaç)* = Yalım, kredi (T. Kö.)

İtibari = Koyma
Örnek: Birşeyin hakiki kıymetile itibari kıymeti arasında = Birşeyin gerçek değerile koyma değeri arasında.

İtibaren = - denberi, - den başlıyarak
Örnek: 1 — Bugünden itibaren = Bugünden başlıyarak
2 — O zamandan itibaren = O zamandanberi.

İtidal = Aran, yavaşıma, sinem, ılım
Örnek: 1 — Her işte fazla veya noksan değil, itidalle hareket gerektir = Her işte artık veya eksik değil, aran ile hareket gerektir.
2 — Hübub eden rüzgârın itidale doğru dönmesi = Esen yelin yavaşıma doğru dönmesi.
3 — Havanın itidali = Havanın ılımı.

İtidal kesbetmek = Yavaşımak, yumuşamak, ılımak
Örnek: Dört günlük sağnaktan sonra bugün hava itidal kesbetti = Dört günlük sağnaktan sonra bugün hava yavaşıdı (yumuşadı, ılıdı).

Mutedil = Orta, ılıman, sinemli
Örnek: 1 — Mutedil bir şekilde hareket etmek isterim = Orta bir şekilde hareket etmek isterim.
2 — Hava bugün pek mutedil = Hava bugün pek ılıman.

İtikâl = Aşınma

İtilâf = Anlaşma, uyuşma
Örnek: 1 — Aramızda bir itilâf husulü için = Aramızda bir anlaşma olması için.
2 — İki devlet arasındaki itilâfa nazaran = İki devlet arasındaki uyuşmaya göre.

Ademi itilâf = Uyuşmazlık, anlaşamazlık
Örnek: Aramızdaki ademi itilâf o kadar mühim değildir = Aramızdaki uyuşmazlık (anlaşamazlık) o kadar önemli değildir.

İtimad = Güven

İtimad etmek = Güvenmek

İtiraf = İtiraf (T. Kö.)

İtiraz = İtiraz (T. Kö.)

İtiraz etmek = Özür dilemek

Özür *(Mazerte)* = Özür (T. Kö.)

İtiyat = Alışkanlık

İtina = Özen

İtmam etmek = Tümlemek, tamamlamak, bitirmek

İtminan = Dinizli

İttifak = Bağlaş

İttihad = Birlik, birleşme

İttisal etmek = Bitişmek

İtyan etmek *(Serdetmek)* = Getirmek

İva etmek = Barındırmak

İvaz, taviz = Değişit

İvicaç = Büksülme

İzah = İzah (T. Kö.)

İzale etmek = Gidermek

İzam etmek = Büyüksemek

İz'an = İzen, izan

İzaz etmek = Ağırlamak

İzdiham = Kalabalık

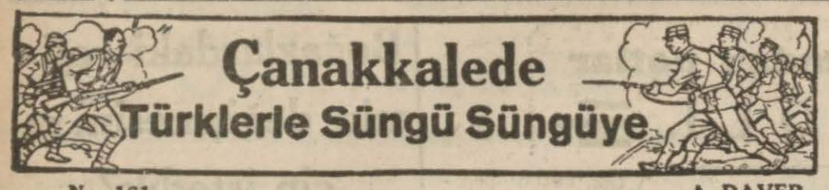

No. 161 — A. DAVER

Mustafa Kamâl, Conkbayırında bir süngü hücumile Boldvin grupunu tardetmişti

Birinci kolun vazifesi, Conktepesini işgal ve muhafaza ederek tutulan hattı cenuba doğru genişletmek ve tahkim etmek.

İkinci kolun vazifesi, Besimtepe ile Abdalbayırına taarruz etmek.

Üçüncü kulun vazifesi, Ağıl şimalinden Besimtepeye taarruz etmek, asıl hücumu bu kol yapacak, diğerleri bununla hareketlerini tevhid edecekler di.

9 ağustos sabahı 4,30 da İngilizler kara ve gemi toplarile 45 dakika hücum sahasını şiddetli bombardıman ettiler. İkinci kol Besimtepeye taarruz ederek hattı balâyı işgal etmişti. Fakat üçüncü kol, gece karanlıkta yolunu şaşırmış olduğundan fundalıklar arasında dağılıp vakit kaybetmişti. Bu yüzden Conkbayırı garbindeki Ağıl civarından daha ileri geçememişti. Bu gece, bizim tarafa gönderilen 23 üncü alayın 3 üncü taburu tam zamanında yetişerek öteki alayları takviye etmiş, kıtaatımız mukabil hücumlarla düşman taarruzlarını defetmişler ve Besimtepedeki topçuyu güçhalle muhafaza edebilmişlerdir.

Bugünkü muharebede 4 üncü fırkamızın topçuları müessir ateşlerile düşmana pek çok zayiat verdirmişler, İngilizler bu muhrib ateşin altında barınamıyarak kısmen yamaçlardan aşağı derelere inmeğe mecbur olmuşlardır. Düşmanın bu geri gidişi, 4 üncü fırkadan görülerek 8 inci fırkaya telefonla haber verilmiş, mukabil hücum yapılması söylenmişse de verilen zayiattan ve zabitanın azlığından askerin kuvvei maneviyesi bozulduğu için mukabil taarruz yapılamamıştır.

24 üncü alay kumandanı, bizzat avcı hattında efradı hücum ettirmeğe çalışmışsa da muvaffak olamamıştır. Fırka kumandanının 23 üncü alayın kâmilen gönderilmesi hakkında şimal grupu kumandanlığına yaptığı rica kabul edilerek grupun son ihtiyatı olan bu alayın öteki taburları da gönderilmiş, 8 inci fırka kumandanını, kendisine taze ve dinç iki alay verildiği halde düşmanı Conktepesinden atmak üzere taarruz etmediğinden dolayı muahaze etmiş, taarruzun hemen yapılmasını istemiştir. 8 inci fırka kumandanı, cephedeki diğer taburların ateşi himayesinde 24 üncü alayın 2 inci taburile mevzii bir hücum yapmıştır. Evvelce de tecrübe edildiği gibi, böyle bir kısım ve az kuvvetle yapılan mevzii hücumdan beyhude zayiattan başka bir netice alınamamıştır. Fakat İngilizler de taarruzlarını müttehiden yapamadıklarından, tarafımızdan yapılan kanlı mukabil taarruzların da tesirile hedeflerine varamamışlar, bir çok zayiata mal olan hücumları akim ve tepelerin hattı balâları elimizde kalmıştır.

Bugün de 29 İngiliz taburu dört Türk alayı karşısında (12 tabur) hiç birşey yapamamıştır.

Larşerin kitabında Conkbayırında İngilizlerin yaptıkları taarruzlar hakkında şu tafsilât var:

«İngilizler 7 ağustosta sabahleyin taarruza geçtiler. Anzaklar geceleyin yaptıkları takarrüb yürüyüşile bitkin bir hale gelmişlerdi. Kocaçimene müteveccih sırtları tırmanırlarken, mukabil sırtı takiben Kumtepeden gelmekte olan 9 uncu Türk fırkasının kolbaşılarına çatmışlardı. Sabahleyin vuku bulan muharebede Anzaklar muvaffak olamamış ve Conkbayırını ele geçirememişlerdi. Öğleden sonra ikinci kademeden birkaç taburu ileri alarak yaptıkları taarruz ise cenub grupundan gelen 4 üncü Türk fırkasına çatmış ve püskürtülmüştü. Sabahleyin İngilizler süratle hareket etmiş olsalardı, Türk ihtiyatlarının akını başlamadan evvel Marmara kıyısına varabilirlerdi.

Esad Paşa grupunun ihtiyatları şu anda zaten sarfedilmiş gibiydi. 5 inci fırkanın büyük kısmı Anzak sağ cenahında yapılan Kanlısırt nümayişine gönderilmişti. 9 uncu fırka Kumtepeden Conkbayırına geliyordu. Cenub grupu kumandanı Vehib Paşa kendi teşebbüsile tasarruf edebildiği kuvvetleri kardeşi şimal grupu kumandanı Esad Paşaya gönderilmişti. General Liman ise henüz Seddilbahir ve Anadolu cephelerini zayıflatmağa karar verememişti. Sadece Saros grupu kumandanı Feyzi Beye Bolayır berzahından büyük Anafarta üzerine yürümeği emretmişti. Enver Paşa da Bolayır berzahının müdafaasını I inci orduya tevdi etmişti.

Böylece Azmakdere çukurluğuna tevcih edilen Türk kıtaatı ise mesafenin uzaklığı ve muvasala müşkülâtı yüzünden geç varacaklardı. Buna lâzım olan zamanın, Türk ileri karakollarının azim ve sebatile kazanılabileceği meşkûk idi. Çünkü Vilmer grupu 24 saattir gayrimüsavi şerait ve kuvvetlerle cereyan eden muharebelerde 1500 mevcuduna inmişti. Binaenaleyh İngilizler umumi surette azim ve süratle hareket ederlerse geçecek iki gün zarfında büyük bir zafer kazanabilirlerdi.

İngilizler işte bu maksadla 7 ağustosta taarruza geçtiler:

Anzaklar geceleyin yaptıkları takarrüb yürüyüşile yorgun düşmüşlerdi. Zırhlıtepe dedikleri 261 rakımlı tepeden Kocaçimene müteveccih sırtları tırmanırlarken, mukabil sırtı takiben Kumtepeden gelmekte olan 9 uncu Türk fırkasının (miralay Kanengiserin fırkası) kolbaşılarına çatmışlardı. Sabahleyin vuku bulan muharebede Anzaklar muvaffak olamamış ve Conkbayırını ele geçirememişlerdi. Öğleden sonra ikinci kademeden birkaç taburu ileri alarak yaptıkları taarruz ise cenub grupundan gelen 4 üncü Türk fırkasına çatmış ve püskürtülmüştü.

4 üncü Türk fırkası Kocaçimen şimalinde, 9 uncu fırka merkezde muharebeye girmiş, 8 inci fırka ise Conkbayırı cenubunda toplanmakta idi. 8 ağustosta Anzaklar, tekrar Conkbayırına taarruz etmiş ve bilhassa zabitçe azim zayiat vermekle beraber bu rasını ele geçirmişlerdi. Buradan Çanakkale Boğazının büyük bir kısmı görünüyordu. O suretle ki Suvlaya çıkan 9 uncu kolordu da bir gayret yapsa zaferin kazanılması pek yakın gibiydi.

(Arkası var)

Parti Kurultayına hazırlık

Birinci gün Ankara baştanbaşa donanacak, son gün de 1000 kişilik ziyafet verilecek

C. H. P. dördüncü Kurultayı mayısın dokuzuncu günü on beşte Kamutay kurağında toplanacaktır.

Kurultayın birinci günü ve gecesi Ankara donanacak ve şehrin on beş yerine hoparlör konacak ve bunlarla Kurultayın görüşmeleri dışarıdan duyulacaktır.

Ankara Halkevi Kurultaya gelecek üyeler için bir oyun ve bir de konser hazırlıyacaktır. Partinin Ankara kurumu üyeler için Ankara otellerinde yer hazırlayacak ve Ankara Belediyesi de Kurultayın sonunda bin kişilik bir çay ziyafeti verecektir.

Kurultay sıralarında her tarafta satılacak olan sigara paketlerinin üzerine Tütün İnhisarı satıcıları vasıtasile Kurultayın hatıra olarak Parti bayrağını ve dördüncü Kurultayın adını taşıyan kâğıdlar yapıştıracaklardır.

ÖLÜM

Avukat Mihalâki Nikolayidi ve avukat Yorgaki Efimiyadisin kayınpederleri İstanbul barosunda mukayyed avukat Samoel Anastasyadis vefat etmiştir. 23/4/935 salı günü saat ikide Şişlide Rum mezarlığındaki Metamorfosis kilisesinde merasimi diniyesi icra kılınacaktır.

Feminizm için Türk kadını ne düşünüyor?

Dr. Perihanın fikirleri

«Kadın meselesi, bütün şümulile masa başında halledilebilecek işlerden değildir!»

İstanbul Üniversitesinin meşhur teşrihhanesinden içeriye girince yüzüme karışık ilâç kokuları çarptı Sağa saptım, koridor, sola saptım koridor, meydanda kimseler yok. Anlaşılan herkes derste...

Nihayet Tıb Fakültesi teşrihi ma *Dr. Perihan Cemil*
razî asistanı doktor Perihan Cemili çalışma odasında bulabildim ve sordum:

— Kadının sulhtaki rolü hakkında fikriniz nedir?

Sulh ve kadınlar

— Kadının dünyada sulha taraftar olması onun ahlâkının biyolojisinde kökleşmiştir. Kadının, nev'ini idame ettirme yüküne olan o büyük organik bağlılığı ve yakınlığı, ona, yaşayan hayatın canlılığına en büyük kıymet ölçüsünü verdirir. Kadının, yaratma işindeki rolü erkeğinkinden daha direkt ve daha sürekli olduğu içindir ki, onun en iç duygularının heyecanı canlı varlığı yaşatmak istediğinde amaçlanır. Gene kadının biyolojial ahlâkından doğan altérocentricisme'i (yani sevdiği sahsa veya şahıslara alâkasının, meşguliyetinin ve sevgisinin merkezi edişi) onu bilhassa etrafındakileri yaşatmak kaygusuna düşürür. Etrafında-ki gerek manevî, gerek maddî hayatı kendi manevî ve maddî heyecanla-rile yaratan kadın, her yaratıcıda olduğu gibi, eserini muhafaza etmeği ve temadi ettirmeği düşüneceği içindir ki o, erkekten ziyade, sulhu ister.

Kadının tabiiyeti

Kadına, bir yabancı ile evlendiği takdirde, tabiiyetini muhafaza etmesini resmen âmir bulunan bir devlet bununla ona, mensub olduğu camiaya karşı bir mes'uliyet hissesi ayırdığını ifade etmiş olur. Bu suretle kendine camia içinde bir kıymet verildiğini gören kadın, o camiaya karşı biyolojial ve soysal mesuliyetini müdrik bir ferd sıfatile hareket etmesini bilecektir.

Ahlâkta birlik

Ahlâkta birlik ve işde birlik meselelerinde bir karara bağlanabilmek için kadın ve erkek arasında bir fark bulunup bulunmadığını, mevcud ise bu farkların nereden doğduğunu halletmek lâzım gelir. Nitekim bu mesele kadın ve bilhassa erkek ruhiyatçılarının ve sosyologlarının pek tatlı ve birçok tarafa su götürür münakaşa mevzuu olmuştur. İki cins arasında yazılan birçok farklar daha ziyade yüz yıllarca müessir olmuş bir terbiyenin ve düşünüş tarzlarının mahsulü olarak kabul edilse bile vaktile ginekokrati yani kadın hâkimiyeti devresi yerine neden bu ahlâkta olduğu gibi işde de ikiliği güden, bunları kendine terbiye prensipi ve düşünüş tarzı yapan androkrati yani erkek hâkimiyeti geçmiştir. Bunu erkeğin kadına üstün olduğu iddia edilen pazu kuvvetine vermek pek basit bir izah şekli olur. Primitif insanlarda, bilhassa göçebelik zamanında, kadının pazu kuvveti erkeğinki ile bir olduğu bugün sosyolojinin teslim ettiği bir hakikattir. Demek ki burada daha derin, büyük esası biyolojial olan bir takım hâdiseler müessir olmuş olsa gerektir.

Vaktile erkek kendini kadın hâkimiyetinden kurtarmış, onun androkrat düşünüşü ve bunu tatbik mevkiine koyabilmesi ahlâkta ve işte ikiliği, kısmen olsun, doğurmuş. Bunun köklerini biyolojide aramak lâzımsa kadının bugün kendini emansipe edişinin köklerini her halde gene biyolojide arayacağız. Kadın, erkek, bütün dünyayı düşündüren ve zamanın ileriye veya geriye giden içtimaî hareket tarzlarında ifadesini bulan bu mesele masa başında kolaylıkla halledileceklerden değildir.

Bir taraftan her ne olursa olsun, doğuran kadının yarattığı mahlûka karşı, emzirme zamanındaki bağlılığı var. Bugünkü içtimaî yaşayış bilhassa çalışan kadına bu biyolojial vazifesini görmeğe yardım etmiyor. Androkrat prensipleri müdafaa eden ziraî memleketlerde tarlada, sanayi memleketlerinde, fabrikada erkeğinin yanında ailenin hayat kazancını temin ettikten sonra evine ve çocuğuna bakan büyük kadın kütlesini unutuyorlar. Onlar, bu kadına, kendi için değil, neslin iyi yetişmesi için ona lâzım olan sağlık korunmasını temin ini de düşünmekten uzak kalıyorlar.

İş sahasında birlik

Diğer taraftan, pekâlâ itiraf etmelidir ki, bugünkü iş bölümünün pek tabiî bir neticesi olarak kadının, onu inhisar etmesi istenilen evin içindeki faaliyet çerçevesi çok daralmıştır. Bu çerçeve, faal bir kadın insanı, bilhassa çocuklarının mekteb yaşından sonra, onun bütün enerjisini ve yüksek kadın emotivitesini içine sığdıracak vaziyette değildir. Bunlara kâfi de rece geniş bir saha bulamıyan âtil kadının, kocası ve çocukları için müs bet duygulu bir sevgi kaynağı olacağına birçok zaman menfi, miskin ruhlu bir varlık olmak ihtimali var.

Bunlar kadar karışık, içine birçok faktörlerin girdiği bir mesele hakkında kat'i bir karara bağlanmanın, hüküm çıkartmanın güçlüğü kendiliğinden anlaşılıyor.»

SERVET, cüretkâr erkeklere
ve AŞK cüretkâr kadınlaradır.
Bunu ; JENNY JUGO - PAUL HOERBİGER - THEO LİNGEN
BU GECE BENİMSİN
Şen ve neşeli filminde bu ÇARŞAMBA akşamından itibaren
MELEK Sinemasında
söyliyeceklerdir.

SUMER Sineması
Mevsimin ilerlemiş olmasına rağmen en güzel filmleri göstermeğe devam edecektir. 23 Nisan Millî bayramı münasebetile yarınki matinelerden itibaren: İki muhteşem film birden
Londranın en büyük sineması olan "Regal Cinema.. da aylarca gösterilmiş olan
KIRMIZI WAGON
filmi oynıyanlar: Raquel Torres - Don Alvardo ve Londranın senfonik orkestrası. Ayrıca mevsimin muvaffakiyeti:
PRENSESİN ÇILGINLIKLARI
Oynıyanlar: MARIE BELL - ALBERT PREJEAN

Bugün MİLLÎ Sinemada
2 büyük film birden :
KARİOKA
DOLORES DEL RIO - GENE RAYMOND
Görmiyenlerin görmesi için müdiriyet bu filmi büyük fedakârlıklarla bir hafta daha gösterecektir. Ayrıca :
KORKUNÇ EV
(1935) senesi (Frankenstein) i RORIS KARLOF'un en korkunç en müthiş filmi.

SARAY Sinemasında
Bu akşam saat 21 de
Münir Nureddin GÜRSES
YALNIZ BİR DEFAYA MAHSUS
mütenevvi ve zengin program ve halk türküleri

RADYO

Bu aksamki program

İSTANBUL:
18 fransızca ders - 18,30 Travyata op[erası], üçüncü perde - 19 muhtelif plâklar - 19,30 haberler - 19,40 iki piyano caz konseri (Stobel ve Malli) - 20 Gazi kardeşler Mandolinata orkestrasile - 20 profesör Liko Amar (keman konseri) 21,15 son haberler, borsalar - 21,30 radyo caz ve tango orkestrası, Bedriye Tü[ccar] (şan) türkçe sözlü.

VİYANA:
16,40 Fransız musikisi - 17,25 konuş[ma] 17,50 gramofonla konser - 19,15 konu[şma] malar - 20,25 şan konseri - 21,05 şan v[e] muhtelif orkestra konserleri - 22,50 L[o]hengrin operasından parçalar - 23,05 b[er]berler - 23,30 Wagner gecesi - 1,10 c[az] band takımı.

BERLİN:
19,05 karışık program - 20,05 bah[çe] konseri - 20,50 spor - 21,05 almanca de[rs] 21,15 eğlenceli dans havaları - 22,05 M[o]lânda Skala operasından naklen Bell[i]ninin «Meçhul kadın» operası - 23,05 e[ğ]lenceli konser ve dans musikisi.

BELGRAD:
12,05 gramofon - 13,05 radyo orkestrası - 17,35 şarkılar - 18,05 radyo orkestrası - 19,35 almanca ders - 20,05 gramofon - 20,20 haberler - 20,35 milletler[a]rası - 21,05 Zağrebden nakil.

BUDAPEŞTE:
13,35 opera orkestrası - 15,05 gramofon - 15,35 gitara konseri - 17,40 Çingene musikisi - 20,55 operet: Prens Bob - 23,[05] cazband takımı - 24,10 Çingene orkestra[sı]

BÜKREŞ:
13,05 gramofon - 13,50 gramofonla hafif musiki - 18,05 radyo orkestrası - 20,[20] gramofonla balet musikisi - 21,10 konser[i] Şubertin eserleri - 22,15 Napoliten şarkılar - 22,40 çifte piyano ile konser.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

Mehmed (Büyükada), Tanaş (Heybeli), Hüsnü Haydar (Eminönü), Eşref (Ankara caddesi), Cemil (Beyazıd), Yorgi (Küçükpazar), İbrahim Halil (Saraçhanebaşı), Erofilos (Samatya), Nâzım (Şehremini), Fuad (Karagümrük), Merkez (Bakırköy), Hüsameddin (Fener), Yeni Türkiye (Hasköy), Yeni Turan (Kasımpaşa), Rıza (Beşiktaş), Merkez (Galata, Doğruyol), Matkoviç (Tünel), Kemal Rebül (Istıklal caddesi), Şark Merkez (Şişli), Büyük (Kadıköy, Eski iskele), Üçler (Yeldeğirmeni), İttihad (Çarsıboyu).

İzdivaç = Evlenme
İzzeti nefis *(Haysiyet)* = Onur
Şeref = Şeref (T. Kö.)
İzhar etmek = Göstermek, açığa vurmak, izhar etmek (T. Kö.)
İzin = İzin
İztirab = Göynü
İstizan etmek = İzin istemek
Kadem = Ayak
Kademe = Basamak

J

Jale = Çiğ
Örnek: Nesimi nevbahar jaleler saçsın = Baharın esini çiğler saçsın.
Jandarma = Jandarma
Jenk = Pas
Jiyan = Azgın, kükremiş
Örnek: Şiri jiyam = Kükremiş aslan.
Jülide = Dağnık, *(saç)*, karışık

K

Kabahat = Kabahat (T. Kö.)
Kabih = Çirkin
Örnek: Bu, pek kabih bir harekettir = Bu, pek çirkin bir hareket'tir.
Kubh = Çirkinlik
Örnek: Hareketinizin hüsün ve kubhunu sizden ziyade sizi görenler anlar = Hareketinizin güzellik veya çirkinliğini sizden ziyade sizi görenler anlar.
Kabil = Olabilir *(Bak: Mümkün), (Umumiyetle bilmek fiilile tasrif edilir)*
Kabil *(makule)* = Gibi, çeşid, türlü, cins
Örnek: Bu kabil (bu makule) adamlardan hiç hoşlanmam = Bu gibi (bu çeşid, bu türül, bu cins) adamlardan hiç hoşlanmam.
Kabil *(makule)* = Kategori *(terim)* = *(Fr.) Catégorie*
Kabiliyet = Yetenek
Örnek: Kimseden kabiliyeti haricinde olan işi istememelidir = Kimseden yeteneği dışında olan işi istememelidir.
Kabiliyet *(İstidad anlamına)* = Anıklık
Örnek: Onun kabiliyeti daha ziyade içtimaî sahadadır = Onun anıklığı daha çok sosyal alandadır.
Kabiliyeti intiba sahibi = Duyuşlu *(Bak: His)*
Kabiliyeti inhilâl = Erigenlik *(Bak: Hall)*
Kabili tahkik = Gerçinlenebilir *(Bak: Hakikat)*
Kabili tahakkuk = Gerçeklenebilir *(Bak: Hakikat)*
Kabili inhina = Bükülür *(Bak: Gayrikabili inhina)*
Örnek: Kabili inhina olan şeyler üzerinde işlemek daha kolaydır = Bükülür şeyler üzerinde işlemek daha kolaydır.
Kabili inhilâl = Erir *(Bak: Hall)*
Kabili inhilâl maddeler = Erirler *(Bak: İnhilâl)*
Kabili hazf = Kaldırılabilir *(Bak: Hazf)*
Kabili afiv = Bağışlanır, bağışlanabilir
Örnek: Doğrusu bu cürmünüz kolay kolay kabili afiv görünmüyor = Doğrusu bu suçunuz kolay kolay bağışlanır (bağışlanabilir) görünmüyor.
Kabili ekil = Yenebilir
Kabili izale = Giderilebilir
Örnek: Bu leke kolayca kabili izaledir = Bu leke kolayca giderilebilir.
Kabili itiraz = Söz götürür
Örnek: Sözünüz pek doğru ise de, bir noktai nazardan kabili itirazdır = Sözünüz pek doğru ise de, bir bakımdan söz götürür.
Gayrikabili itiraz = Söz götürmez
Örnek: Gayrikabili itiraz bürhanlarla sözünü ispat etti = Söz götürmez kanıtlarla sözünü tanıtladı.
Kabile = Ebe
Kabile = Oymak
Kabl = Önce
Örnek: Kablettarih = Tarihten önce.
Makabl = Önceki, geçen
Mabaad = Sonra, sonraki
Kabr = Kabir (T. Kö.)
Kabul = Kabul
Tasvib = Onam
Örnek: Bu teklifi tasvibi âlinize arzediyorum = Bu öneriyi yüksek onamanıza sunuyorum.
Tasvib etmek = Onamak
Örnek: Bu hareketinizi candan gönülden tasvib edenler arasındayım = Bu hareketinizi candan gönülden onayanlar arasındayım.
Kâbus = Karabasan
Örnek: Bütün gecem mahuf bir kâbus içinde geçti = Bütün gecem korkunç bir karabasan içinde geçti.
Kabza = Sap, tutak
Kabzetmek = Almak
Kaddü kamet = Boy bos
Örnek: Kaddü kametinin güzelliğine hayran oldum = Boyunun bosunun güzelliğine hayradım.
Kader *(Mukadderat anlamına)* = Kader (T. Kö.), keskil = *(Fr.) Destin*
Tâli = 1 — Tâli, 2 — Sur (T. Kö.) = *(Fr.) Chance, sort*
Kadid = Kurada, iskelet
Kadih, seb, şetm = Sövgü, sövme
Zem = Yergi, yerme
Zemmü kadih = Yergi ve sövgü
Kadîm = Bayrı
Örnek: Minelkadim bu köy halkı bu ormadan ihtitab edegelmiştir = Bayrıdanberi bu köy halkı bu ormandan odun kesegelmiştir.
Kıdem = Öncelik, bayrılık
Kıdemli = Yümlü, uğurlu
Kudema = Eskiler
Kadir, zikudret = Erkmen
Örnek: Kadir ona derler ki hangi işe vaziyet etse bir encama isal eder = Erkmen ona derler ki hangi işe el koysa bir sona götürür.
Kudret = Erk
Örnek: Kudreti beşeriyenin bir haddi vardır = İnsan erkinin bir ucu vardır.
Kadr = Değer
Örnek: Kadrini bilselerdi ondan daha çok istifade ederler di = Değerini bilselerdi ondan daha çok faydalanırlardı.
Kadirdan, kadirşinas = Değerbilir
Örnek: Büyüklerimiz çok kadirdan (kadirşinas) adamlardır = Büyüklerimiz çok değerbilir adamlardır.
Kadirnaşinas = Değerbilmez
Örnek: Ona karşı pek kadirnaşinas davranıldı = Ona karşı pek değerbilmez davranıldı.
Kâfi = Yeter
Örnek: Artık bu sıkıntılar kâfi = Artık bu sıkıntılar yeter. Bu kadarını kâfi görmediniz mi? = Bu kadarını yeter görmediniz mi?
Kâffe = Hepsi, bütün, tükeli
Örnek: Kâffesi ayni cinstendir = Hepsi ayni cinstendir.
Gayrikâfi = Yetmez
Örnek: Bu kadar sây gayrikâfidir = Bu kadar çalışma yetmez. Gayrikâfi bulduğum bu malûmatla ona bu mühim işi tevdi edemem = Yetmez bulduğum bu bilgi ile ona bu önemli işi veremem.

Istiklâl harbinin tarihi

Ruslarla yaptığımız muahedenin esasları

Profesör Hikmet inkılâb dersinde dün Londra konferansı ve Mustafa Sagirin idamını anlattı

Eski Kültür Bakanı profesör Hikmet dün İnkılâb dersine devam ederek Moskova muahedesini anlatmış ve demiştir ki:

«— Moskova muahedesi inceden inceye tetkik edilerek imzalanmıştı. Murahhasların gayeleri Misakı Millinin aynen Rus hükûmeti tarafından tasdik edilmesi idi. Bolşevikler müzakerata Rusya Türklerini, Ermenileri, Enver Paşayı karıştırmak istediler. Fakat bu teklif tarafımızdan kabul edilmeyince muahede yalnız bizimle imzalandı. Muahedeye göre Bolşevikler ve Türkler her milletin mukadderatına hâkim olması prensipini tanıyorlardı. Hudud 1293 seferinden evvelki hudud olarak kabul edilmiş, yalnız Batum, ahalisi serbest olmak ve Türkiye bu limandan istifade etmek şartile Rus idaresindeki Gürcü hükûmetine verilmiştir. Batuma mukabil biz İğdırı aldık. Çarlık hükûmetile Osmanlı hükûmeti arasındaki bütün muahedeler ve borclar ortadan kaldırılmış, kapitülâsyonlar da yok edilmişti. Boğazlar meselesine gelince İstanbula halel gelmemek şartile Boğazlar meselesinin ileride Karadeniz hükûmetlerile anlaşarak tesbit edilmesi kararlaştırılmıştı.

Murahhaslarımız Moskovada iken Efganistanla da bir dostluk muahedesi akdettiler. Bu hâdiseler Türk millî hükûmetinin daha bir sene geçmeden basardığı işlerdir.

Mustafa Sagir sahnede

O sırada Hind müslümanlarından Mustafa Sagir Ankaraya geldi ve kendisinin 75 milyon islâm namına geldiğini söyledi. İstanbulda İngilizler bazı Türk zabitlerile beraber Mustafa Sagiri hapsettiler ve sonra da kaçmalarına müsaade ettiler. Mustafa Sagir bir şahidlerle Ankaraya geldi ve Mustafa Kemale Hind müslümanlarının yardım edeceğini, Mustafa Kemal muvaffak olamazsa kendisine İtalya - da bir malikâne alındığını, bir milyon lira tahsis edildiğini söyledi. Mustafa Kemal bu adamı ilk gördüğü gün casus olduğundan şüphe etti ve takib ettirdi. Bu adamın İstanbula gönderdiği boş kâğıdlar gizli mürekkeble yazılmıştı. Belliydi ki bu hem siyasî tahkikat yapıyor, hem de siyasî bir suikasd yapmak istiyordu. Yakalandı ve muhakeme neticesinde de idam edildi. İdam edilmeden evvel Hind müslümanları reisi Ağa Handan ve İngilizlerden bu adamın idam edilmemesi için telgraflar geldi.

İnönü zaferi

Kral Kostantin tahta çıktıktan iki hafta sonra Bursadan Eskişehir istikametine iki Yunan fırkası taarruza geçti. 9 ve 10 ikincikânunda Birinci İnönü muharebesi oldu ve Yunanlılar geri çekildiler. Bu, herkes kadar bizi de hayrette bıraktı. Biz, Venizelos düşünce Yunan milletinin harbden usandığını zannetmiştik. Kış ortasında yapılan bu taarruz, Kostantinin inadla harbe devam edeceğini gösterdi. Fakat ilk İnönü zaferimiz üzerine garb devletleri bizimle doğrudan doğruya temasa geçtiler. Birinci İnönü muharebesinden on beş gün sonra Pariste toplanan Müttefikler, Türkleri bu konferansa davet etmeğe karar verdiler. Ancak bize resmen hitab etmek icin İstanbul hükûmetini, Mustafa Kemalin adamlarından biri de bulunmak şartile Londraya cağırdılar.

Londra konferansı

Millî hükûmet Tevfik Paşa vasıtasile şubat 1921 de Londra konferansına çağırıldı. Bu telgraf Sevr muahedesinin değişeceğini bildiriyordu. Mustafa Kemal Tevfik Paşanın telgrafına şu cevabı verdi:

«— Biz memleketin esir edilmiş küçük kısmını, büyük kısmına ilhak etmek istiyoruz. Halbuki düşmanın bu serbest büyük küllü, küçük ve esir kütleye ilâve etmek istiyorlar.»

Bu telgraftan sonra millî hükûmet, murahhaslarını İstanbul murahhaslarile beraber Londraya göndermedi. Fakat murahhaslarımız İtalyaya gittiler ve oradan Müttefikler tarafından başlıbaşına bir devletin murahhasları gibi Londraya davet edildiler. Heyetin reisi Bekir Sami idi.

Kaçırılan büyük fırsat

Biz bu konferansta büyük bir fırsat kaybettik. Bu fırsat şudur: Biz alenî kürsüde Müttefiklere karşı diyebilirdik ki:

«— Umumî Harbde siz her milletin kendi hakimiyetini temin etmesi için harbettiğinizi bağırdınız ve sulhu bunun için istediğinizi söylediniz.. İşte bugün bu ğardığınızı tatbik edin, mesele kalmıyacaktır.»

Halbuki murahhaslarımız bütün cihana millî misakımızı tanıtmak ve kabul ettirmek için Osmanlı ricali zihniyetile hareket ettiler. Sırf Müttefikleri müşkül mevkide bırakarak darıtılmamak için böyle bağırmadılar ve onların gönüllerini hoş etmek için gizli kapaklı muahedeler yaptılar.. Halbuki nekadar kafa tutarsak o kadar haklı olacaktık...»

Şark ekspresinde

Soyulan postada bize aid 40 torba vardı

İstanbuldan Parise gitmekte olan Şark ekspresinin Yugoslavyada Navska ile Zagreb arasında soyulduğunu dünkü nüshamızda hususî muhabirimizin telgrafına atfen bildirmiştik. Bu telgrafa göre haydudlar trenin posta vagonuna girerek posta memurlarını bağladıktan sonra 11 torba alıp kaçmışlardır.

Dün bu hususta İstanbul Postanesinde yaptığımız tahkikata göre, buradan hareket etmiş olan bu trene Türkiye postası olarak 40 torba verilmişti. Bu torbaların hiçbirisinde de para ve sair kıymetli eşya yoktu. Kıymetli maddeler memleketimizden Avrupaya deniz yolile gönderilmektedir.

Görüşler ve Görünüşler

Kıyafette erkekleşenler

İstanbulu dolduran dünya kadınları içinde bazan feminist murahhası olduklarını ispat için bir parça fazla erkekçe giyinenler görünüyor.

Hanri dö Renye

Bu birşey değil. İşin fena ciheti bu kıymetli bayanların genc kızlarımız arasına erkek gibi kesilmiş saç, düz etek, erkek caketi ve gömleği modasını getirmiş olmalarıdır. Bugün Köprünün üzerinde şapkası elinde yürüyen yerli bir sufrajetçik görünce aklıma meşhur Fransız edibi Hanri dö Renyeye aid bir fıkra geldi:

Bir mecliste kadınların yalancılığı mevzuu bahsoluyormuş. Hanri dö Renye:

— Hayır, demiş, kadınların hepsi fena ve ahlâksız değildir. Bazıları harikulâde mükemmel inkâr ederler. Bunun ehemmiyeti yoktur ve onlara kızmam. Fakat bazıları öyle mükemmel bir surette olmadıkları gibi görünürler ki.. İşte bu fecidir. Ve onları affedemem!»

Yetişse bari!

Şehirlerimizde bir 5 senelik plân modası meydan aldı. Bir taraftan yeni binalar yapılıyor, mahalleler kuruluyor; ötetaraftan harıl harıl şehrin plânı ve imar projesi hazırlanıyor. Tabii bunların birbirine -naza - riye halindeyken- bir zararı olmadığı için ikisinin, hatta üçünün beşinin birden kendi seyrini takib etmesinde hiçbir mahzur yok! Ama meydan veya park olması lâzım gelen bir yerde yeni bir semtin yükselmeğe başladığı görülünce işin rengi değişiyor ve karışıyor.

Vali ve Belediye Reisimiz

Hani bir hikâye vardır: Padışah vapurla seyahate çıkmış. Fakat gemi bir türlü kalkamıyormuş. Sebebini sormuş: «Efendimiz, istimi bekliyoruz» cevabını alınca kızmış:

— İstim te kim oluyor ki? Bırakın o sonradan geledursun, biz hemen hareket edelim!

Demiş.

Benzetmek gibi olmasın, vaziyette yakınlık yok değil! İstanbul Belediyesi Surpagobda da bir apartımanlar ormanlığına başlama emri vermek üzereymiş, diyorlar. Anlaşılan zavallı plânın arkadan geledurması münasib görülmüş!. Bizdeki bu sürate göre yetişebilecek mi bilmeyiz, lâkin yetişirse ne olacak? Plân kulunc muskası değil ki alıp ta Beyazıd kulesinin boyuna asasın! Valimiz Ankaraya da bu iş için gitmiş; Allah vere de yetişse bari! !

Berlinden gelen heyetimiz

Berlinin Türk - Alman ticaret anlaşması müzakeratını yaparak şehrimize dönen Dış İşleri Bakanlığı Umumî Kâtibi Numan Rifatın başkanlığı altındaki heyet dün akşam Ankaraya hareket etmiştir.

Heyet meyanında bulunan sanayi Umum Müdürü Recai dün şehrimizde bazı temaslarda bulunmuştur.

Günün bulmacası

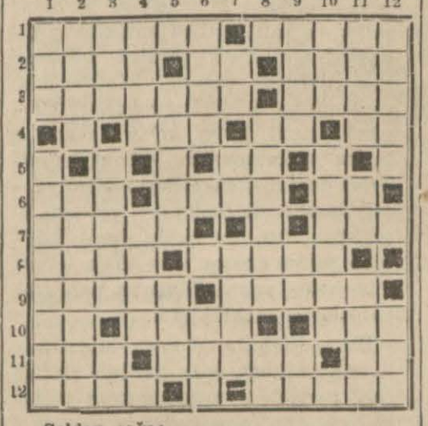

Soldan sağa:

1 — Siyaset, elçi. 2 - Aslından er, nota, sahtekârlık. 3 - Sıkıntı, düğmenin girdiği yer. 4 - Sarhoş, kolun ucu, rabıt edatı. 5 - Dumanın yaptığı leke. 6 - İdrarda bulunan bir madde, bacağın ucu, eski Mısırlıların en büyük mabudu. 7 - Zarar, büyük dişlere verilen isim. 8 - Feryad, beyaz can. 9 - Kalın uzun tahta, yüksek makama geçiş. 10 - Hitab edatı, yuvarlak, ziya, 11 - Seçimde verilen şey, muharebede müdafaa için kazılan yer, fransızca kurt. 12 - Elbisenin ucu, tüylü parlak büyük bir kuş.

Yukarıdan aşağı:

1 — Lâkırdı, konuşma. 2 - İkram, ağızda dönen lâkırdı. 3 - Toprak, arabca geceler,, yemekten emir. 4 - Arabca şiir vezni, Karadenize komşu bir deniz. 5 - Uzun hikâye, şıklık. 6 - Dünya, ispanyolca sahil. 7 - Üzerine binilen hayvan, eşeğin çıkardığı ses, bayanların elbise - likte kullandıkları bir kumaş. 8 - Eski satın alan, vücudün yumuşak kısmı. 9 - Birşeyin mütehassısı, bağışlama, eski Mısırlıların en büyük mabudu. 10 - Büyük bir hayvan, bulunmak istenen. 11 - Düğmenin girdiği yer, çok değil, güneşin doğuşu. 12 - İnce, en büyük Slav milleti.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	B	A	H	A	R	■	G	E	Z	M	E	K
2	A	Y	■	Ç	İ	Ç	E	K	■	A	N	A
3	K	■	İ	M	K	Â	N	■	A	N	■	B
4	L	A	M	A	■	R	E	■	P	O	S	A
5	A	Y	A	K	■	E	L	M	A	L	A	R
6	■	A	N	■	L	■	■	O	R	Y	A	■
7	E	R	■	R	E	V	A	N	■	A	T	■
8	R	■	K	A	R	A	■	T	İ	■	■	A
9	İ	L	A	Ç	■	T	R	A	M	■	E	V
10	K	A	Ç	A	N	■	A	J	A	N	S	■
11	■	M	A	■	A	■	K	■	M	■	E	L
12	S	A	K	A	L	■	I	S	■	A	N	İ

Kongrenin verimleri!

Tramvayda gazetesini okumakta olan genc ve çok süslü bir bayan gazeteyi dizleri üstüne bırakarak ön sıradaki arkadaşının omzuna vurdu:

— Yazık, yazık kardeş, dedi, bu sene kadınlar kongresine iştirak etmemekle çok şeyler kaybettik!

Öteki döndü:

— Evet, bizim için çok istifadeli olacaktı. Kimbilir Yıldızda dünya kadınlığını alâkadar eden neler geçiyor?

— Hem ne mühim şeyler hemsire.. Meselâ şark memleketleri murahhaslarının tuvaletleri birbirinden güzelmiş. Hele kongre başkanına merasimle hediye edilen son moda çantayı görmeği nekadar arzu ederdim doğrusu. Bu yaz daha çanta almadım. Çanta modasını anlamak istiyordum...

Goering ve Allah!

Almanya Hava Nazırı General Goering pek sevildiği Almanya da bile azameti ve alâyişi sevmek ve kendisini dev aynasında görmekle şöhret kazanmıştır.

General Goering

Almanyada onun hakkında pek hoş ve oldukça iğneli fıkralar söylerler Meselâ onlardan birisi şudur:

Bir gün Hitlerle Goering Allahı ziyaret etmeği düşünmüşler ve birlikte göke çıkmışlar.. Maksadları Allaha Alman milletinin çektiği sefalet ve sıkıntılara bir nihayet vermesini rica etmekmiş!

Allah onları kabul etmiş. Tabii teşrifat kaidesine göre Hitler önden girmiş ve Allah onu görünce yerinden kalkarak:

— O, sefa geldiniz!..

Diye karşılamış. Fakat arkada gelen Goeringi görür görmez hemen tahtına oturmuş. Dostu ve arkadaşı Goeringe karşı yapılan bu hareketi görünce Hitler Allahın kulağına iğilerek:

— Aman Allahım, demiş, bu bizim meshur Goeringdir, biraz cakayı sever. Ne olur onu da ayakta karşılasanız?

— Sen budala mısın Her Hitler, demiş, onu karşılamak için ayağa kalkayım, o da hemen «ben Allahım» diyip yerime geçmeğe kalkışsın, öyle mi?

Lavalin ikinci balayı!

Son senelerde Avrupa devlet adamları, aralarındaki anlaşamamazlıkları hallet mek için dünyanın en güzel köşelerinde buluşarak birkaç gün felekten kâm almağı âdet edindiler.

M. Laval

Belki işin bu tarafı siyasî kongrelerden kalan en tatlı hatıralar olduğu için!... Bu toplanmalara dünya edebiyatında ismi binlerce defa geçen ve adı sanı göklere çıkarılan öyle şairane yerler seçiliyor ki insanın içtimalara siyasi olmaktan ziyade adeta âşikane tesadüfler diyeceği geliyor..

Son Stresa konferansının toplandığı Isola Bella, Major gölü içinde dünyanın en güzel adalarından biridir. Duçenin misafiri olan İngiliz ve Fransız nazırları dört beş gün bu renk, gölge ve kokuyla dolu adada dünya işlerini görüştüler. Bu arada kombinezon bulmak kadar balık avlamağı ve sandal safası severliğini de ihmal etmediler Isola Bella hemşerileri nadir misafirlerinden M. Lavale bu gezintilerinden birinde kendilerine bir iki tatlı söz söylemesini rica etmişler.

M. Laval gülerek:

— Ben, demiş, buraya bir defa bal aylarımı geçirmeğe gelmiştim! Şimdi de ikinci bir balayı geçirmeğe geldiğimden dolayı pek bahtiyarım.

Bu seferki Fransa - İtalya balayıdır!»

Parisli diplomat; ilkkânunun soğuk günlerinde Romada hazırladığı izdivaca telmih yapıyor. Yoluna yordamına göre gerçi balayı lüzumundan fazla sonraya düştü ama bereket versin Stresa anlaşması gibi düğünden dört ay sonra bir çocuk vermek fevkalâdeliğini de gösterdi. Lavalin hakkı var!

İstanbul kongresi ve İran kadınlığı

Meliha H. «bu bizim için bir dönüm noktası teşkil eder» diyor

Iran murahhası Meliha H.

Arsıulusal Kadınlar kongresine komşumuz İranın kadınlığı namına iştirak eden murahhaslardan Bayan Meliha kendisile görüşen bir muharririmize şunları söylemiştir:

« — Bugün İranda kadınlar İran milletinin büyük halâskârı Şehinşah Pehlevinin yüksek himmetlerile erkekler gibi maariften her suretle müstefid olmaktadır.

İran kadınları ilk defa bir arsıulusal kadınlar toplantısına iştirak ettiler. İran kadınlığı tarihinde büyük bir dönüm noktası teşkil edecek olan bu fırsata kardeş ve komşu Türk memleketinde nail olduklarından büyük iftihar ve sevinc duymaktadırlar.

Türk milletinin büyük rehberi Atatürkün yüksek işrad ve delâletile Türk hemşirelerimiz kadınlığın hukukunu temin savasında ilk adımı atmıştı. Şimdi de İranlı kadınlar bunların izini takib ediyorlar.

Türk kadınlarının rehberliği bizim için çok kıymettardır. İstanbulda toplanan kongre İran kadınları üzerinde çok derin intıbalar bırakacaktır.»

Iktısad haberleri

Yeni Türkofis müdürü

Türkofis İstanbul şubesi müdürlüğüne tayin edilen Âkil Emrullah bugün şehrimize gelerek vazifesine başlıyacaktır.

Âkil Emrullah evvelce İhracat Ofisi istihbarat raportörü iken Türkofis teşkilâtı yapılınca İzmir şubesi müdürlüğüne tayin edilmişti. Ofisin müdür vekâletinde bulunan Hayreddin Şükrü müdür muavinliği vazifesine devam edecektir.

İkinci bir kâğıd fabrikası için

Yerli bir grup İzmid kâğıd fabrikasının yapmıyacağı kaba kâğıd imal etmek üzere ikinci bir kâğıd fabrikası kurmak için tetkikat yapmaktadır. Bu grup resmî müsaade almak için müracaatte bulunmuştur.

Ereğli bez fabrikası

Sümer Bankın Konya Ereğlisinde yaptıracağı yeni bez fabrikasının inşaatı münakasaya konmuştur. Bu münakasa bu ayın 27 nci günü Ankarada yapılacaktır.

Yeni fabrikanın inşaatı azamî dokuz ay içinde bitirilecek, montajı Sovyet Rusyadan gelecek mütehassıs ve ustalar tarafından yapılacaktır.

Edebî tefrika: 2

Yazan Suad Derviş

— Belki senden Suzan... Belki talihimden... Belki de hayattan... Hem buna hakkım yok mu?... Sen benim karım, benim kadınım, benim Suzanım değil misin?... Sana bunca güçlüklerden sonra... Bunca şeyi çiğniyerek, herşeyi feda ederek erişmedim mi?...

Kaşlarımı çatıyorum:

— Gene fedakârlıklardan mı bahsediyorsun? diyorum. Pişman oldunsa; eski hayatına, eski yuvana, eski karına, kadınına, Semihana avdet edebilirsin.

— Niçin beni yanlış anlıyorsun?... Ben o maziden büsbütün... Ben o maziden tamamile koptum... Benim eski hayatımla bir ilişiğim yok..

— Daima ve daima şikâyet ediyorsun.

— Daima ve daima seni daha çok seviyorum.

— Fakat rica ederim Nihad... Saat ilerliyor.. Beni uykusuz bırakma... Biliyorsun ki bu akşam başım çok ağrıyordu. Eğer niyetin bir kıskanclık kavgası yapmaksa, yalvarırım sana, sabahı bekle...

— Evet niyetim bir kıskanclık kavgası yapmaktır... Bunda haklı değil miyim?.

— Bunu bana mı soruyorsun?...

Gözlerinin içine bakarken mariz bir kahkaha ile gülüyorum:

— Hakkın bile olsa bu hakkı sana verecek ben olur muyum Nihad?... Allahaşkına söyle sen çocuk musun?.. Elleri bileklerimi acıtıyor..

— Sen yılan gibi bir kadınsın Suzan, diyor. Sonra başı bana doğru daha iğiliyor:

— Fakat herşeye rağmen seni seviyorum.

***

Yüzü gözlerimin ta yanında... Sıcak nefesi yüzümü yakıyor...

Bu dakikada gözlerinde ne çok ıstırab, ne çok heyecan, ne çok kin ve aşk var...

Bu gözleri ilk gördüğüm günü hatırlıyordum.

O günkü durgun bakışlarını... Bu gözlerin bakışının büyüsüne kapılmadan evvelki bakışlarını...

— Beni artık sevmiyorsun, Eğer beni hiç sevmemiş olsaydın, belki buna tahammül edebilirdim... Fakat diyorum ya!.. Artık beni sevmiyorsun... İşte bu.... Bu, beni çıldırtıyor.

Hep sustuğum için o gene ayni ses ve ayni müşteki ahenkle sözüne devam ediyor:

— Seni tanımadan evvel ben heyecan, elem, ıstırab ve keder nedir bilmiyen bir iş adamı, bir aile babasıydım. Benim evim, benim çocuklarım ve işlerimden başka bir meşgalem yoktu. Bilmiyorum niçin?.. Niçin sen karşıma çıktın?... Niçin gözlerin böyle harikulâde yeşil, tenin böyle esmer, dudakların bu kadar kandı? Şüphesiz seni sevmek, senin tarafından sevilmeği istemek benim gibi değersiz, benim gibi vaktini yalnız para kazanmağa vakfetmiş olan sade bir adam için büyük bir küstahlıktı. Beni bakışlarınla sersem ettiğin, şaşırttığın gün:

«O büyük bir kadındır; diye düşünmüştüm... Bütün bir devri şöhretile dolduran ve muhakkak daha asırlarca ismi dudaklarda; eserleri elden ele gezecek ve san'ati hatırlarda hiç ölmiyecek bir kadındır. O büyük bir sanatkârdır. O, hiç seni sever mi?...» Fakat buna rağmen...

Gülerek sözünü kesiyorum.

— Halbuki o, seni sevdi.

— Evet beni sevdi! Eğer beni sevmeseydi, ben böyle bir aşkı ümid edemez, tahayyül edemezdim bile... Düşünüyorum.. Hayır hatırlıyorum... Unutamıyorum. Beni sevdiğini hissettiğim her anın bende ölmez birer hatırası var... İşte ben bunlarla muazzebim... Ben bunlarla bedbahtım... Yalvarırım Suzan! Doğru söyle... Beni artık hiç sevmiyor musun?...

***

Susuyor...

Susuyorum.

Ve bu sükûtun içinde birbirimize bakıyoruz... Birbirimize dikkatle... Öyle uzun bakıyoruz ki...

— Cevab vermiyorsun Suzan?

— Artık uyumak istiyorum.

— Ben anlamak istiyorum Suzan... Artık anlamak istiyorum... Bu, öyle bir azab ki...

— Ne oluyorsun Allahaşkına?..

— Seni kıskanıyorum...

— Seninle başkalarının meclisinde bulunduğumuz her gece böylesin..

— Her gece başka insanların arasında bulunmak lâzım mı?

— Aralarında bulunduğumuz insanlar, bize gelenler ve bizim görüştüğümüz insanlar.. Çok kuvvetli, ve çok zeki ve yüksek insanlar değil mi?. Meclisimiz eğlenen genclerin meclisi, hafif ve züppe bir meclis değil ki bir koca bundan dolayı böyle kıskanc olsun!!

— Benimle beraber bulunmaktan artık hiçbir zevk bulunmadığını hissederken bahtiyar olabileceğimi zannediyor musun?..

— Seni bedbaht olmaktan menediyor muyum?

Omuzlarımı silkiyorum.

— Bana ne?... Eğer bedbaht oluyorsan bundan bana ne?... Seninle izdivacımın beni böyle en ehemmiyetsiz, en tabiî haklarımdan mahrum edeceğini bilmiş olsaydım, emin ol seninle evlenmezdim.

— Şimdiye kadar ben senin nene mâni oldum Suzan?...

— Fakat mademki bugün başlıyorsun... Daha doğrusu başlamak istiyorsun...

— Ben... Ben yalnız birşey istiyorum. Benim kadınım olduğunu büsbütün unutmamanı... İşte bu kadar..

— Ben evvelâ kendi kendimin sahibiyim... Ve kendisine tamamile sahib, müstakil, serbest bir insan gibi ve onun şuurile seninle hayatımı birleştirdim. Ben san'atimi, ben işimi ihmal edemem. Ben yalnız senin kadıncığın olarak dünya ile, dünyadaki hareketlerle, zekâ ile aramdaki münasebetleri kesemem. Ben senin kadının değilim, anlıyor musun? Seninle hayatını birleştirmiş bir kadınım... Ben bir eşya değilim ki?... Şuursuz olarak ve kendi hayatı, kendi hayatının icabları ve ihtiyacları olmadan sana aid olayım?

— Ne yapayım? Seni kıskanıyorum.

— Beni bıktırıyorsun... Hayatımda bir sene, yalnız sana verdiğim bir kocaman sene var... Öbür sene için - de sana, yalnız sana feda ettiğim iş ve düşünce saatleri için minettar değil misin?. Benden daha ne istiyorsun?..

— Her gece o insanların, o yabancı insanların arasında bulunmamak istiyorum. Her gece onların senin yanında bulunmaları, seni meşgul etmeleri, seni benden çalmaları beni bunaltıyor.

Bu sözleri söylerken kocamın kimi düşündüğünü biliyorum... Yalnız bir tek insan düşündüğünü biliyorum.

***

Siyah ipek pijamasının yakasını tutan ince parmaklarım kıvrılmış, sesim hiddet ve sabırsızlıkla titriyor:

(Arkası var)

Küçük Hikâye

Gözü korkmuş

Mahmud Yesari

Yaz gelip te Pendikteki köşkleri - ne taşındıkları gündenberi mütemadi bir ısrarla beni çağırıyorlardı.

Saidi de, karısını da çok severim, hatırlarını kırmak istemem. Fakat iş - ten vakit bulup ta Pendiğe şöyle bir kaçamak yapamıyorum. Günler geç - tikçe onlara karşı mahcubiyetim ar - tıyordu.

Hoş onlar da, karısı ayrı, kocası ayrı yakamı bırakmıyorlardı ki... İki üç günde bir Said beni arayıp bulu - yor:

— Artık bugün dünyada bırak - mam, diyordu. Haydi giy şapkanı beraber gideceğiz.

— Bugün kabil değil... Çok işim var. Çalışmağa mecburum.

— Nafile elimden kurtulamazsın... Feriha senin için Bay Kadriyi tut ko - lundan getir, dedi.

— Israr etme... Mümkün olsa se - ni kırar mıyım? Söz veriyorum, hafta içinde muhakkak gelirim.

— Bir şartla bırakırım, gün tayin et, ben gelir seni alırım.

— Senin zahmet etmene hacet yok. Gelirim, dedim mi, gelirim.

— Ne gün?

— Salı günü...

Fakat böyle ne salılar, ne çarşam - balar geçmişti. Feriha da, sık sık mektubla hatırlatıyor, sitem ediyor - du.

Karı kocanın ısrarları, sırf beni sevmelerinden değil, biraz da yeni köşklerini göstermek, öğünmek heve - sinden ileri geliyordu. Her ne sebeb - le olursa olsun ben de Pendiğe gidip birkaç gün kafa dinlemek için can atıyorum...

Sıcakların bütün ağırlığile bastır - dığı günlerden birinde kararımı ver - dim, Küçük bavulumu hazırlayınca vapura atladım Pendik yolunu tuttum.

Saidle karısına, geleceğimi haber vermemiştim. Beni bahçenin kapısını açarken görünce, şaşırdılar. Çığlıklar koparark koştular.

Tabiî birçok sitemler, serzenişler e - dildi. Bu faslı da kapayınca gösteri - len odaya çekildim. Burası, hakika - ten bir yalancı cennetti. Rüzgâr kü - für küfür esiyor, kır çiçeklerinin, kız - gın yabani kekiklerin kokusu, denizin tuzlu ve yosun kokusile karışarak o - dama doluyorlardı.

Hiç değilse, on beş gün kalmağa niyet etmiştim. Ev sahibleri bana na - sıl ikram edeceklerini bilemiyor, karı koca, bana hizmet etmek için, adeta birbirlerile müsabaka ediyorlardı.

Bu suyu, bu havayı, bilhassa bu ra - hatı nerede bulabilirdim? Üç gün i - çinde muhakkak üç dört kilo arttığı - ma emindim.

Saidle karısının garib garib merak - ları da vardı. Said, tavşan besliyordu, Feriha da güvercin... Fakat ne tav - şanlara, ne de güvercinlere el dokun - muyordu. O kadar kıymetli idiler... Tavşanlar, güvercinlerden başka, bah - çenin arka tarafında neler neler yok - tu. İki kartopu gibi kuzu, hesabsız cins cins tavuklar, ispenç, denizli, pilimot horozları, tavuklar... İspenç, tavuk - ları... hepsi de ayrı ayrı, zarif kümes - ler içinde idi.

Bir sabah, erkence kalkmıştım, bah - çeye çıktım. Dolaşırken Bayan Fe - rihayı güvercinliğin önünde, mahzun bir halde gördüm.

Beni çağırdı:

— Ah Bay Kadri, nekadar mü - teessirim bilseniz.

— Geçmiş olsun, ne var?

— Benim beyaz güvercin hasta..

— Vah vah..

— Uşağı gönderdim, baytar geti - recek.. Biraz sonra baytar da gelmiş - ti, güvercin muayene edildi, ümid yok - tu. Tam öleceği sırada, güvercini kes - tiler.

O gece, sofrada güvercinli pilâv vardı. Gündüzkü teessürü unutarak, kemali afiyetle yedik.

İki gün sonra idi, akşam, denizden dönerken Said, kederli bir tavurla be - ni karşıladı.

— Bizim ahukız, hasta!

— Ahukız da kim?

— Bizim kuzu...

— Yaaa! Vah vah...

— Uşağı baytara gönderdim. Bay - tar geldi, Ahukızı muayene etti. İlâç - ta verdi ama, pek ümidli değildi. İlâç tesirini göstermedi. Ahukız can çeki - şirken kestiler. Ertesi gün, arabalarla Yakacığa gittik. Ve kuzu çevirdik, yarı geceye kadar yedik, içtik, eğlen - dik.

Bir gün postaya mektub bırakmış - tım, dönerken yolda Saidin uşağına rasgeldim, telâşlı telâşlı gidiyordu.

— Hayrola Şaban Ağa!

— Bizim beyin beyaz tavşanı has - talandı, baytara gidiyorum.

— Yaaa! Vah vah...

Çok geçmeden baytar gelmişti. Be - yaz tavşanı muayene etti, ümidsiz ba - şını salladı, ölüm halindeki tavşanı kestiler.

Ertesi gün, ahçı kadın, öğle yeme - ğinde sofranın üzerine tavşan yah - nisini koymuştu...

Hâdisesiz geçen birkaç gün sonra, Saidin kaynanası Pendiğe misafir gel - mişti. Zavallı kadın, vapurda terli ter - li, rüzgâra maruz kalmıştı, kendini mi üşütmüştü? Neyse, birdenbire hasta - landı. Evvelâ ev ilâçları yapıldı, on - lar fayda etmeyince doktor çağır - mağa mecbur oldular.

Doktor, hastayı muayene etti. Ve... Ümidi kesti.

Hasta, ölüm halinde iken...

Hemen odama çıktım, eşyalarımı bavula koyup, kimseye görünmeden iskeleye kapağı attım!..

Rica ederim, siz benim yerimde ol - saydınız, ne yapardınız? Nasıl hare - ket ederdiniz?..

MAHMUD YESARİ

Meşhur bir kadın san'atkâr

Mm. Poglioni şehrimizde temaslar yapacak

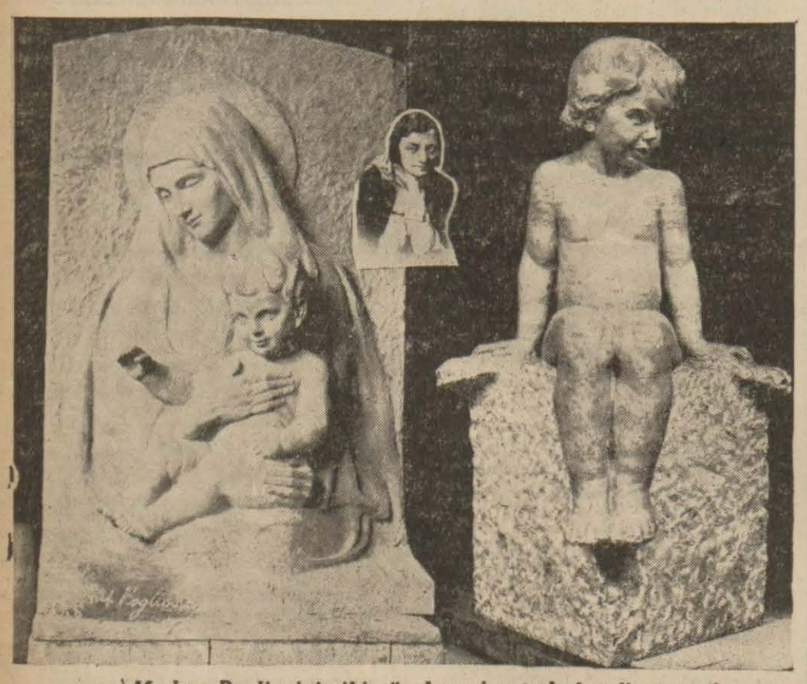

Madam Poglioninin iki güzel eseri, ortada kendi portresi

Tanılmış İtalyan san'atkârların - dan Madam Poglioni, Uluslararası Kadın Birliği kongresi dolayısile İ - talyan kadınları murahhası olarak şehrimize gelmiştir.

Yalnız İtalyan kadın cemiyetleri resmen Uluslararası kadın teşekkül - lerine aza olmadıkları için İtalyan murahhasları dost aza olarak kon - greye iştirak etmektedirler.

Bu vesile ile şehrimize gelmiş bu - lunan Madam Poglioni, İtalyanın sa - yılı heykeltıraşlarından biridir. İtal - yada tahsil etmiş, ilk sergisini 915 te Fransada yapmış ve altın madalya kazanmıştır.

Harbden sonra da Roma, Paris, Ve - nedik sergilerinde heykellerini teş - hir etmiştir. Eserleri içinde Orvieto - daki St André kilisesinin kapısı için yapmış olduğu Meryem heykeli ve Milânodaki Palazza Moutforte'daki çeşme en mühimmidir.

Aısl kudretini çocuk heykellerin - de gösteren bu san'atkâr, memleket - imize Türk ressam ve heykeltıraş ka - dınlarını tanımak ve ileride yapacağı beynelmilel sergilerde Türk san'at - kâr kadınlarının da asarini teşhir et - mek arzusundadır.

Varşova ve Amsterdamda yaptığı beynelmilel sergiler çok ziyade na - zarı dikkati celbetmiştir. Bu sergi - lerde yalnız kadın asatı kabul ve teş - hir edilmiştir.

Tarihden kırpıntılar

Çocuk parçalayan vezir

Eski padişahlar, kendilerini birer Allah sayarlardı, eski vezirler de ne - fislerinde küçük birer padişah kud - reti görürlerdi. Allaha verilen sıfat - lardan çoğunu benimsiyen o hain, zalim ve katil mabud karikatörlerile padişahlığa lâyık görülen uğursuz kudretlerden çoğunu şahıslarında canlandıran o insafsız vezirleri bu - günkü nesil, kolay kolay havsala - larına sığdıramazlar. Çünkü onlar, hakikaten muhayyelelerin alamıya - cağı insanlardı. Bizim gibi yerlerdi, i - çerlerdi, konuşup gülüşürlerdi. Lâ - kin - yüzde doksan nisbetinde - kurt gibi yırtıcı, yılan gibi ısırıcı, pars gibi parçalayıcı mahlûklardı.

Bir padişah ile bir veziri adamakıl - lı anlıyabilmek için tarihin çizdiği ruhî portreleri sıralamak ve onları en ince çizgilerine kadar gözden ge - çirmek icap eder. Biz burada o por - trelerden birer örnek veriyoruz. Şu satırlar, bir elçi kaleminden çıkmış - tır. Bir hünkârı tasvir etmektedir:

«Yüzü kırmızı, kızıl kırmızı, bu gü - zel renk şu sert çehrede ne kadar çirkin görünüyor?.. O uzun boyile yürüyen ö - lüm gibidir! Öyle bir ölüm ki baba tanı - maz, ana bilmez, evlâd şefkati tanımaz, dost düşman ayırd etmez. Yalnız çiyner, devirir ve mahveder. İşte yeni padişah!.»

Şöhretli bir tarihci de bir osmanlı vezirini tasvir için şu cümleleri ya - zıyor:

«Levend meşrebli, yarı alık, kızıl cahil, yapacağı işin sonunu düşünmez, halkı korkutup soymakta usta, görünüşte sofu, kahve yerine sıcak süt içer, tütün kul - lananları şarap içenler gibi ölüme lâyık görür, dervişleri sever gibi davranıp bir akçe vermez, katillere ve dağ kesenlere saygı gösterir bir adamdı. İyi cirid oy - nardı, iyi ata binerdi, iyi mızrak kulla - nırdı, iyi kılıç çalardı. Yanında ne şiir söyletirdi, ne hikmet. Yalnız avdan ve avcılıktan söz açılırdı. Daima diz üstü o - tururdu, az konuşurdu, hiç gülmezdi, kimseye ayağa kalkmazdı. Cüssesi küçük çalımı büyüktü. Bu çalımile herkesi kü - çültürdü, ezim ezim ezerdi. Yanında a - dam kesmek, tavuk boğazlamaktan ko - laydı; bit kırar gibi ev yıkardı!»

İşte hepsi, hemen hepsi bu çerçe - veye sokulabilecek olan ve gene hep - si ayni çamurdan yoğrulan eski ve - zirlerden biri evinde namaz kılıyor - du. Namaz?... Parmakları halkın ke - sesinden, bıçakları halkın ensesinden ayrılmıyan bu devletlilerin namaz kılmaları nasıl mümkün olur?.. Na - maz, hakikate ve ezelî adalete ina - nan yüreklerin ebediyete açılması demektir. Mazlûm kanile bulaşık bir el, ebediyetin eteğine nasıl uzanır? Cinayetlerin ve çeşid çeşid fenalık - ların kararttığı bir yürek ruh ve vicdan âlemleri önünde nasıl açılır?

Bu ibadet değildir, riyadır. Eski vezirlerin hayatı ise riya üzerinde dönerdi. Halkı aldatmak için halik tanıdıkları mevcudiyete karşı saygı gösterişi yaparlardı. Yoksa halkın hakları gibi herhangi bir hakikati de tanımazlardı.

Bahsettiğimiz vezir, on üçüncü asır - da ün alan zorbalardandı. Bütün ben - zerleri gibi âdet yerini bulsun, hal - kın gözü boyanmış olsun diye na - maz kılıyordu. Şüphe yok ki yüzünü seccadeye korken kendi işlerini, he - sablarını, dalaverelerini düşünüyordu, kesilecek kafaları sıralıyordu, yıkıla - cak evleri gözden geçiriyordu.

Onun namaz kıldığı salonun yanın - daki odada bir beşik vardı ve bu be - şikte vezirzade uyuyordu. Çocuk bir sütnine tarafından sallanıyordu. Ka - dıncağız bu işi yaparken kendi yav - rusunu da emziriyordu, bir aralık ve - zirzade uyandı, ağlamaya başladı. süt - nine, hemen kendi yavrusunu me - meden ayırdı, vezir yavrusuna süt vermeğe koştu.

Gıdasını tam alamıyan, zevki ya - rım kalan beriki çocuk bu hale da - yanamadı, feryadı kopardı, bangır bangır bağırmıya koyuldu. O anası - nı aslî vezifesine çağırıyordu. Fakat sütnine, vezir oğlunu bırakamazdı, sütünü ona satmıştı, kendi çocuğunu ancak bu yabancıdan kalacak artık - la besliyebilirdi. Bu sebeble içinden kan gide gide yavrusunu ağlar bıra - kıyordu, öbürünü emziriyordu.

Namaz kılan vezir, duvar arka - sında beliren masum çığlığın uza - yıp gittiğini görünce birden sinirlen - di, namazı bozdu, seccadeden ayrıldı, hızlı hızlı yürüyerek beriki odaya geçti, yarım kalan gıdasını çırpına çırpına istemekte devam eden ço - cuğu yerden kaldırdı, tozu alınmak istenilen bir kilim parçası gibi onu üç dört defa duvara çarptı, sonra fır - latıp bir köşeye attı.

Yavrunun başı çarçalanmıştı, bey - ni akmıştı, kemikleri hurdahaş ol - muştu. Anası, zavallı anası, korku ile karışık ilk şaşkınlığı giderdikten sonra koştu, bu darma dağın ölüce - ğizi kucakladı, perişan bir ıstırab i - çinde merdivenlere atıldı. Aklı zıva - nadan çıkmış gibiydi, hiç birşey dü - şünemiyor, hiç birşey anlamıyordu. Yalnız kucağında taşıdığı aziz ölüyü, o cinayet yatağından uzaklaştırmak ve onunla başbaşa kalıp ağlamak is - tiyordu.

Ancak merdivenin dibinde cansız yükünü şöyle bir gözden geçirdi. O parçalanmış mini mini baş, o kan i - çinde kalan güzel yüz, o avucları a - rasında çıtırdayan bir tutam kemik, hedef olduğu felâketin büyüklüğünü kendisine anlattı ve işte o vakit ağ - zından bir feryad, yanık bir feryad çıktı:

— Dilerim Tanrıdan, senin de evin, ocağın bu çocuğa dönsün param pa - ram parçalansın.

Çocuk katili vezir, beri tarafta ge - ne namaza durmuştu, seccade üze - rinde yatıp kalkıyordu!..

M. Turhan TAN

Okuyucularımız diyorki

Fabrikalardaki kazalara karşı alınacak tedbirler

Günlük gazetelerde sık sık şu haber - lere rasgeliriz: «Bir işçi kolunu makine - ye kaptırmış, bir başkasının makine parmaklarını kesmiş, maden izabe edi - lirken bir amele yanmış veya maden sıçrıyarak gözleri kör olmuş...»

Acaba bunların sebeblerini araştırıyor muyuz? Bilmiyorum. Fakat zannederim ki, sadece (kaza) deyip geçiveriyoruz. Daha geçenlerde «bir işçi ayağını ma - kineye kaptırmış» diye gene bu sütun - larda okumuştuk. Bu gibi vak'aların po - lis tahkikatı sonunda ekseriya kaza ol - duğu tebeyyün ediyor ve bu suretle vak'a unutulup gidiyor.

Günden güne sanayileşen yurdumuzda her gün bu çeşid kazalara tesadüf ede - ceğimiz gayet tabiidir. Zâhiren kaza de - nilip geçilen böyle bir vak'a üzerinde durup uzunboylu etüd ve teknik cihet - lerini araştırmak gerektir. Makine ka - zası yüzünden sakat kalan , bir işçinin kendi hayatını mahvetmesi kendisi için zararlı olduğu gibi asıl soysal benliğimizi daha çok alâkadar eder. Bu gibi kimse - lerin müstahsil mevkiinden müstehlik mevkiine düşecekleri için cemiyette oy - nıyacakları rol de aşikârdır. Binaenaleyh sanayiimizin inkişaf ettiği bu devirde ka - zalara mâni olmaya savaşmayı ulusal bir borç saymak zamanı gelmiştir.

Bir işçi nekadar olsa bir işçidir. O yalnız kendisine verilen vazifeyi oto - matik olarak yapar ve gerisini hiç dü - şünmez. Başına gelecek kazadan ekse - riya günahsızdır ve bu ağır mes'uliyet yalnız cemiyete aiddir.

Onu çalıştığı yere göre başına gelme - si muhtemel kazalardan korumak, ona göre teknik tedbirler almak icab etmek - tedir. Vatanımda gezdiğim ve gördüğüm fabrikalarda - bilhassa küçük atelyeler - de - maalesef en basit ve iptidai tedbir - ler bile alınmamaktadır. Fakat Avrupa sanayi memleketlerinde sırf bu işlerle uğraşmak için, (iş kazalarına karşı ko - ruma) adlı resmi bürolar vardır. Hatta bazı hükûmetlerin bu büroları teşriki mesai ederek bu işi beynelmilel bir şekle koymuşlardır. Fransada bu işin müdürü olan Julien Caenle görüştüğüm vakit maalesef henüz bu iş hakkında Türkiye ile muhabere etmediğini söylemişti. Bu bürolarda sanayi mühendisleri makineler üzerinde uzunboylu etüdler yaparak ma - kinenin emniyet tertibatını ıslah etmek, makinenin lüzumlu yerlerine harici mah - fazalar koymak, işçilere telkin verici lev - halar hazırlamak ve asmak, konferans - lar vermek gibi tedbirlerle uğraşırlar. Bunun için en küçük fabrikalara varıncıya kadar bütün atelyeler bu mühen - dislerin senelik teftişine tâbidirler.

Görülüyor ki, iş kazasına karşı koru - ma keyfiyeti sanayide mühim bir kol teş - kil etmekte ve başlı başına bir teknik bil - gisi halini almaktadır. Memleket sanayi - ile alâkadar olan makamların bu husus - taki eserlerini yakın zamanda görece - ğimize şüphe etmiyor ve bu işe en evvel san'at mekteblerimizden başlamayı fay - dalı bulurum.

Fransanın A. M. mektebi mezunlarından
Nihad Saydam

Türlküğü tahkir

İki musevi genci muhakeme ediliyor

Türklüğü tahkir etmekle suçlu Ra - fail ve Ester isimlerinde bir Musevî gencile bir Musevî kızı Adliyeye ve - rilmiş ve muhakemelerine dün üçüncü ceza mahkemesinde bakılmıştır. İddia edildiğine göre bundan bir müddet ev - vel bir sabah Eyübden hareket eden Halic vapurlarından birindeki mek - tebli genclerden biri yerinden kalka - rak oturduğu yere çantasını bırak - mıştır. Bu sırada Rafail ayni yere gelerek oturmak istemiş; etraftakiler mâni olmağa çalışmışlarsa da dinle - miyerek çantayı atmış ve oturmuş - tur. Çantanın sahibi gelince araların - da münakaşa çıkmıştır. Bu sırada Ba - lat iskelesinden vapura binen ve Ra - failin tanıdığı olan Ester de oraya gelerek Rafailden ne olduğunu sor - muştur. Rafail işi anlatınca Ester Türklüğü tahkir edecek sözler söy - lemiş; Rafail de buna iştirak etmiş - tir. Dünkü dinlenen şahidlerden baş - ka bir kısım şahid daha çağırılmak üzere dava baska güne bırakılmıştır.

Venizelosun Yaptıkları

Yazan: Sabık İntellices Servis Şefi Sir Bazil Tomson

— 12 —

Fransız elçisi, Yunanlıların bazı limanlarına mayin dökeceğini hükûmetine bildirmişti!

Eğer Rokföy, mazide misli görül - memiş bir şekilde, Bahriye Nazırile, âyan hariciye encümeni reisi Klemanso ve meb'usan hariciye encümeni re - isi Leyig gibi yüksek şahsiyetlerle doğ - rudan doğruya şifre ile muhabere sa - lâhiyetine malik olmasaydı, raporla - rının Fransız siyaseti üzerinde daima müessir olabilmesi şüpheli idi.

O raporlarının bir suretini de Ha - riciye Nazırı Brianda gönderilmek ü - zere Atinadaki Fransız sefirine ve di - ğer bir suretini Donanma Başkuman - danı Amiral Dortige de Fournetye verirdi. Fakat amiral, bu raporların itimad ve emniyete lâyık olmadığını Parise bildirdikten sonra, Rokföy ar - tık ona rapor vermez oldu.

Bu adamın Yunan siyaseti ve Kral Kostantin hakkındaki noktai nazarı resmî makamlardan Paris matbuatı - na da verildiği için Rokföy, Fransa - nın hem resmî makamatını, hem de Fransız efkârı umumiyesini şaşırtıyor ve aldatıyordu.

M. Briand, Yunan hükûmetile sulh - perverane bir surette anlaşmağa çalı - şıyor, fakat kendisine karşı mücadele eden kuvvetleri hakkile bilemiyordu. Bu suretle Fransız kabinesi içinde, ayni mesele hakkında iki zıd siyaset takib edildi ve Reisicumhurun nüfuz ve tesiri de şiddet taraftarı olanlara temayül etti.

Yunanistan sözde bitaraftı

O sıralarda Yunanistanda vaziyet şöyle idi:

Halkın büyük ekseriyeti harb iste - miyordu. Kral Kostantin halk arasında büyük sevgi kazanmıştı. Bu tarihler - de Kralın nüfuzu, en yüksek zamanını yaşıyordu. Kralın ve Yunanistanın bitaraflığı sözde kalıyordu; hakikat - te İtilâf devletlerine yardım ediyordu. İtilâf devletleri, Kralın teşriki mesai tekliflerini, bu teklifler bir takım şart - lara bağlı olduğu için reddetmişti; fa - kat Kral, bu devletlere, harekât bakı - mından her türlü kolaylığı göstermek - te devam ediyordu; hatta Yunan top - raklarında, Selânikte, bir üssülhareke tesis etmelerine bile ses çıkarmamış - tı. Kralın maksadı, ordusu ne kadar fena mücehhez olursa olsun, Bulgar - ların Yunanistanı istilâlarına muka - vemet etmekti.

Harbin başlangıcında, Fransanın Alman ordusu tarafından istilâsını u - zaktan takib eden birçok bitaraflar gibi, şüphesiz, o da Almanların dur - durulmadan Parise gireceklerini dü - şünmüştü; fakat Marn meydan mu - harebesinden sonra, harbin meşkûk bir şekil aldığını, Almanyanın tekrar Paris üzerine saldıracak kuvvette ol - madığını, bilmukabele İtilâf devletle - rinin de Alman müdafaa hatlarını ya - rıp Paris üzerine yürümeğe kâfi asker ve cepaneyi bulamıyacaklarını anla - mıştı. Fazla olarak, İtilâf devletleri - nin Yunanistandaki politikalarının ka - rışık ve ahenksiz olduğunu görerek, bu ittifakın, müşterek nihaî zaferi ka - zanacak kadar uzun müddet yaşıya - bileceğinden şüphe etmekte kendini haklı buluyordu.

Harbden sonra, 1920 de, bu sa - tırların muharririnin dostu olan bir Fransızla görüşürken Kral birdenbi - re, ona şu suali sormuştu:

— Vatandaşlarınızdan nekadarı, 1918 baharına kadar, İtilâf devlet - lerinin galib geleceklerine inanıyor - du?

— Çok azı...

— O halde, zaferinizden şüphe et - tiğimiz için biz Yunanlıları müahaze - ye hakkınız var mı? Eğer, İtilâf dev - letlerinin tarafını iltizam etseydik ve nihayet, harb kaybedilseydi, halimiz nice olurdu?

Kral Kostantinle temas edenlerin hepsi onun merd, dürüst, açık sözlü ve iki yüzlü bir oyun oynamağa ka - biliyeti olmadığını söylerler. Muhak - kak olan birşey varsa o da, açıkça is - yan eden ve eski postuna kavuşmak için müttefiklerin teveccühünü kazan - mağa çalışan sabık Başvekilin vazi - yeti karşısında Kral sonu meçhul bir maceraya atılmak istemiyordu.

Rokföyün zannettiği, safdil ve mü - vesvis sarayın da kolayca inandığı gi - bi mesele hoşa gitmiyen hâdiselerin mahiyetini değiştirmekten ibaretmiş gibi telâkki ediliyordu. Bunlara gö - re Kral, zalim bir müstebiddi. Yunan milleti, harbe girmek için can atıyor; fakat elinde gemleri çekiyordu. Kral, ve nazırları Almanya sarayile müna - sebette idiler. İtilâf devletini tatlı söz - lerle avutarak, Selânikteki İtilâf or - dusunu içine yuvarlıyacakları şeyta - nî bir uçurum hazırlamakta idiler. Bunlar, gizlice Alman denizaltı ge - milerine levazım ve mahrukat veriyor - lardı.

Venizelosa gelince, onu da ateşli bir vatanperver göstermek lâzımdı; ayaklar altında ezilen bir milletin ar - zu ve emellerini temsil eden bir va - tanperver.

Vakayii bu kadar değiştirmek in - sanların kuvveti haricinde gibi görü - lür; fakat, etrafını hayallerle aldat - mak için doğmuş bir sahne vâzii için bu, imkânsız birşey değildi. İşte Rok - föy, çam devirici başı Sarayın ve her - şeyi hoş gören budala, Lâkazın yar - dımile bu işi başarmağa çalıştı ve ba - şardı.

Yukarıda saydığım masallardan bi - ri, Fransız sefirinin, Fransa Hariciye Nezaretine çektiği bir telgrafla ortaya atıldı. Bu telgrafta elçi, Yunanlıların bazı limanlarını mayin dökerek kapa - tacaklarına dair elinde kat'i deliller bulunduğunu ve Atina önüne bir do - nanma gelmesi elzem olduğunu bildi - riyordu.

Yunan sahilleri gibi kıyıların ma - yinlerle müdafaa etmeğe kalkışmanın manasızlığından sarfınazar Yunanlı - ların elinde fazla mayin yoktu. Fran - sanın vereceği mayinlere aid sipariş geri alınmıştı. Buna rağmen telgraf beklenen neticeyi verdi. Atinaya harb gemileri gönderildi. Bu sırada bir pa - nik hükûmferma olduğunu söylemek doğru olur.

Saray, kendi hareketsizliğine bir sebeb ve mazeret bulmak için, Yu - nan ordusunun kendi ordusunun ge - rilerini tehdid ettiğini ileri sürüyordu. Briand bile bu endişeye kapılmıştı. Fransız Meb'usan meclisinin gizli cel - sesinde, Yunan donanmasının tahribi, Salamin ve Pirenin topa tutulması ve icab ederse Atinanın da eski eserler muhafaza edilmek şartile bombardı - man edilmesi teklif edildiği vakit, Bri - and, Yunanlılar, İtilâf kuvvetlerinin muhtaç oldukları araziyi verdiklerine göre bu gibi son derece şiddetli ted - birlere lüzum olmadığını söyledi.

— Yunan hükûmeti protesto etmek hakkını muhafaza ediyor, biz de o - nun protestolarını işitmemek hakkını muhafaza ediyoruz, dedi.

[Arkası var]

Tokadda yapılan güzel bir iş

Tokadda yapılan Sağlıkevi

Tokad (Hususî) — Yeni valimiz vilâyete gelir gelmez modern bir sağ - lık evi, Halkevi, Tayyare Cemiyeti, genel kütübhane, aygır çiftleşme is - tasyonu ve mezbaha binalarının ya - pılmasına karar vermiş ve binaların yapılması bitmiştir.

Tokad - Turhal yolunun bozukluk - ları yapılmış ve her beş kilometroda bir yol düzeltme evi yapılmıştır.

Vilâyet, toprak hava bakımından ziraatin bütün şubelerine yarıyacak bir kıymeti olduğundan yurdumuz için para kaynağı olan meyvacılık şubesinin de ileri götürülmesine ve Tokada mahsus olan misket elmaları - nın daha iyileştirilerek yurdun her tarafına yollanmasına karar verilmiş ve 934 yılı bütçesine bir miktar para konularak ufak mikyasta bir fidan - lık yapılmıştır.

Konyada kar yağıyor, bir çoban soğuktan öldü!

Boluda şiddetli bir kasırga tahribat yaptı, Trabzon kesif bir sisle örtüldü

Konyadan bir manzara

Konya 21 (Hususi) — Dün akşam başlıyan şiddetli yağmur sabahleyin kara çevirdi. Dört saat müddetle görülmemiş şiddette lâpa lâpa kar yağdı. Soğuk olmadığından köylü «mezruata, meyvalara altın yağıyor» diyerek sevinmektedir.

Bir facia

Bozkır kazasının Hoca köy nahiye merkezinde çobanlık etmekte olan Abdullah kar fırtınasına tutularak yolunu şaşırmış ve köyü bulamıyarak gece açıkta ve tipide kaldığından donmuştur.

Boluda kasırga

Bolu 21 — Dün gece saat 3 te görülmmeiş bir kasırga koparak bir saat sürdü. Birçok evlerin kiremid ve tahta perdelerini uçurdu. Büyük caminin kubbesinin üzerindeki kurşunları söküp attı.

Trabzonda sis

Trabzon 21 Köylerde sis devam ediyor. Yalnız Bayburda kadar olan yol münakalâta açılmıştır.

Atinada 8 idam kararı

Divanıharb firarî General Kamenos ile arkadaşlarının idamlarına karar verdi, Papulasın da idamı istendi

Atina 21 (Hususî) — Kavala Divanıharbi gıyaben muhakeme ettiği Bulgaristana kaçan asi zabitler hakkındaki hükmünü vermiştir. Firarilerden General Kamenosla miralay Bakırcis, binbaşı Burdaros, kaymakam Ponkas, Papastamatios, (Cumhuriyet muhafızı) teşkilâtının reisi Zatros, Vasilikosla avukat Yonnifos gıyaben idama, miralay Rentis, Gunalakis, Stratudakis, Kolokotronis, yüzbaşı Yanukakis, Pulimenos gene gıyaben müebbed küreğe, diğerleri de daha hafif cezalara mahkûm edilmişlerdir.

Papulas *Kamenos*

Papulas ve arkadaşlarının muhakemesi

Atina 21 (Hususî) — Cumhuriyeti koruma dernekleri umum reisi Papulas ile derneklerin diğer erkânını muhakeme etmekte olan divanıharbde dün hükûmet komiseri iddianamesini okumuştur. Komiser bu derneklerin isyan hareketindeki faaliyet ve alâkalarını izah ve maznunlardan her birinin mes'uliyetlerini tasrih ettikten sonra General Papulas ile Kimisis ve miralay Vakkasın idamlarını, diğerlerinin de muhtelif cezalara çarptırılmasını istemiştir.

Divanıharb suçluların avukatları müdafaalarını bitirdikten sonra hükmünü verecektir.

Drama Belediye reisi mahkûm oldu

Drama 21 (Hususî) —Buradaki divanıharb belediye reisini üç sene hapse mahkûm etmiştir.

Dünya kadınlarının mitingi

(Baştarafı birinci sahifede)

aynı vapurla şehre dönülmüştür.

Miting

Evvelce hazırlanan program mucibince arsıulusal Kadınlar Birliği azaları dün akşam saat beş buçukta Tepebaşında Şehir Tiyatrosunda, kadınlığın hakları ve vazifeleri mevzuu üzerinde bir miting yapmışlardır. Halk tiyartro salonunu hıncahınc doldurmuştu. Söz söyliyecek olan mutahhaslar daha evvelden tiyatronun sahnesinde yer almışlardı.

Matmazel Gourdun sözleri

Saat tam beş buçukta, Türk Kadın Birliği başkanı, mitingin başladığını bildirdi. İlk sözü alan, Birliğin Cenevre murahhası ve Cemiyeti Akvam, çocukları himaye komisyonu azasından İsviçre murahhas heyeti başkanı Mel. Emilie Gourd kadınlığın hak ve vazifelerinden, Cemiyeti Akvamdaki kadınlık hareketlerinden bahsederek ezcümle dedi ki:

«— Cemiyeti Akvamda kadınla erkek arasında tam bir müsavat vardır. Birçok işlerde birçok kadınlar, erkek meslektaşlarile birlikte çalışmaktadırlar. Bu meyanda Cemiyeti Akvamın, çocukları koruma komisyonundan bahsedebilirim. Burada, muhtelif memleketlere mensub yüksek kültür sahibi birçok kadınlar çalışmaktadır. Zaten kadının çalışması demek bu mesainin erkeklerle mutlaka her sahada ayni şekilde olması demek değildir. Her insanın fıtrî kabiliyetine göre vazife taksimi en doğrusudur. Şurası muhakkak ki bir kadın bir erkekten daha müşfiktir. Bu itibarla çocuk bahsinde herhalde ileri safta bulunurlar.

Çocuk, yarının nesli demek olduğuna göre, bugünün en mühim meselesidir. Eğer bunu lâyıkile yapacak olursak vazifemizi başarmış oluruz.»

Lady Astor kürsüde

Bundan sonra, şehrimize dün sabah ekspresle gelmiş olan İngiltere parlamentosu azasından Lady Astor söz almıştır.

Lady Astor, İngiltere ve hatta bütün dünyada tanınmış meşhur sufrajet ve kuvvetli bir hatibdir.

İngiliz kadın saylavı kürsüye çıkınca bütün salon çok sürekli ve uzun alkışlarla dirildi.

Ladi Astor kısaca şunları söyledi:

«— Türkiyeye ilk defa geliyorum. Atatürkün kuvvetli görüşile Türk kadını, bugünkü mevkii almasaydı, bugün biz burada toplanmış olamazdık. Biz dünyanın her tarafındaki kadınla ve kadınlık hareketlerile alâkadarız. Türk kadınının istikbalinden çok şeyler bekliyoruz. Bazı memleketlerde kadınlar henüz bütün haklarını alamamışlardır. Biz bunlara cesaret vermek için burada toplanıyoruz.

Feminizm bir ihtilâl ve ayni zamanda bir tekâmül hareketidir. İhtilâl hükûmet değiştirir. Fakat kadınlık ihtilâli medeniyeti de değiştiriyor. Biz en iyi erkeklerle, en iyi kadınları bir araya getirerek çok sakin, tamamile sakin bir dünya yapmak istiyoruz. Bunun için de manevî cesaret lâzım.

Bundan 25 sene evvel 40 memleketin kadını burada toplanacak ve bu toplanışa Türk kadını peçesiz olarak iştirak edecek deselerdi, inanır mıydınız? Yahut gülmez miydiniz? İşte biz bugün burada toplanıyoruz. Türk kadını hür ve serbest olarak yanımızdadır ve içlerinde saylavlar bile var. Demek ki ilerliyoruz. Büyük adam, Atatürk, kadının memlekete yapacağı iyiliği çabuk anlamıştır. İşte bugün bunun mes'ud neticesini görüyoruz.»

Ladi Astor çok alkışlandı.

Saylav Türkânın hitabesi

Bundan sonra Antalya saylavı Türkân da uzun bir nutuk söyledi ve dedi ki:

«— Şu kürsüden, genc Türkiyenin aziz misafirlerini selâmlamakla bahtiyarım. Bu hitabeyi dünyanın en hür ve mütekâmil kadını yerinde yapmaktan ayrı bir sevinc duyuyorum.

Türk kadını, bu yüce mevkie gelmezden evvel neydi? Ve şimdi nasıldır? Bunu anlatabilmek için memleketin değişişinden evvelki ve sonraki vaziyetini gözden geçirmek ve bundan sonra Türk kadınının haklarını ve vazifelerini mütalea etmek lâzımdır.

Bize birkaç sene içinde birkaç asırlık hamle yapmamıza imkân veren Büyük Şef Atatürktür. Onun bu memlekete ettiği iyiliği dünya kurulalıdanberi hiçbir ulus adamı memleketine yapmamıştır. Onun büyük eserini biz tavsiften âciz bulunuyoruz. Halbuki muhayyilelerin almadığı bu işlere bizzat o vücud vermiştir. Kamâl Atatürk adı bu milletin vicdanında ilelebed yaşıyacaktır. Ona karşı duyduğumuz sonsuz saygıyı sizin önünüzde de bir defa daha tekrarlıyorum.»

Prenses Kantagözenin nutku

Türkândan sonra Romanya murahhas heyeti reisi Prenses Kantagözen uzunca bir nutuk irad ederek kadının birçok vazifelerinden bahsetti ve «bizim istediğimiz kadın evini parfümöri dükkânına çeviren kadın değil, evinin bütün ihtiyaçlarile yakından alâkadar olan, bütçesini tanzim eden, sabahtan akşama kadar çalıştığı işten yorgun argın eve dönen kocasını avutan, ona bu yorgunluğunu hissettirmiyen ev kadını istiyoruz» demiştir. Prenses hararetle alkışlanmıştır.

Diğer nutuklar

Bundan sonra Fransız murahhası Mm. Brunschvicg, Hindistan murahhası Mm. Hüseyin ve Avustralya murahhası Mis Littlejohn da aynı mealde birer nutuk söylemişler ve alkışlanmışlardır.

Nutuklardan sonra Uluslararası Birliğin genel başkanı Mm. Corbet Ashby mitinge gelenlere teşekkür etmiş ve merasim de böylece bitmiştir.

Bursanın imarı için beş senelik bir program yapıldı

570 bin lira ile şehir güezlleştirilecek

Bursa «Hususî muhabirimizden» — Belediye meclisimiz son toplantısında beş senelik bir imar programı yapmıştır. Pek dar olan Belediye bütçesine rağmen Meclis, şehri imar için birçok tasarruflar yapmak suretile büyük fedakârlıklara katlanmıştır.

Bu programla yapılacak işler ve sarfedilecek para şunlardır:

156,500 lira parke tefrişine, 58,500 lira adi kaldırım yapılmasına, 38,000 lira kanalizasyona, 40,000 lira Gökdere sularının heyelâna uğrattığı araziyi tutmak için bir istinad duvarı yapılmasına, 45,000 lira asrî mezarlıklar inşasına, 23,000 lira Zafer meydanının park haline getirilmesine, 25,000 lira itfaiye garajı inşasına, 25,000 lira bir sıhhiye dairesi yapılmasına, 25,000 lira yeni bir darülâceze inşasına, 37,500 lira yeni bir hal yapılmasına, 8,500 lira stadyomda tenis, yüzme havuzu ve duvar inşasına, 5,000 lira çocuk bahçesi yapılmasına, 5,000 lira umumî halâya, 4,500 lira su deposuna, 5,500 lira bir hayvan pazarı kurulmasına, 8,000 lira mezbahaya, 5,000 lira Cumhuriyet meydanının düzeltilmesine, 3,000 lira Temen yeri mesiresinin ıslahına, 5,000 lira belediyeye bir depo yapılmasına, 5,000 lira bir lâboratuar inşasına, 15,000 lira Sedbaşında bir belediye mıntaka binası yaptırılmasına, 18,000 lira elektrik tesisatına, 10,000 lira muhtelif inşaata sarfedilmesi kabul olunmuştur.

İmar için beş senede Belediye bütçesinden çıkacak paranın yekûnu 570,500 liradır.

Belediyeler Bankasından yapılmasına karar verilen (150) bin liralık istikrazın (100) küsur bin lirası Uludağdan şehire yeni sular getirmiş olan Lunit Amosson şirketine verilecektir.

MUSA

Rumen misafirler

Dün bir saylav ve talebe grupu geldi

Dün, Romanya vapurile Kösteneceden şehrimize Romanya âyan ve meb'usan azalarından mürekkeb elli kişilik bir kafile ile gene Romanyalı talebelerden 80 genc gelmiştir.

Dost memleket saylavları ve talebeleri Galata rıhtımında Romanya konsolosu ve konsolosluk erkânı, Romanya kolonisi ve Üniversiteli gençlerimiz tarafından karşılanmışlardır.

Romanya âyan ve meb'usan azaları vapurdan çıktıktan sonra otomobillerle şehirde bir gezinti yapmışlar sarayları ve müzeleri gezmişlerdir. Romanyalı talebeler de Üniversiteli genclerle birlikte şehirde gezintiler yapmışlardır.

Romanyalı meb'uslar ve talebeler paskalye yortularını şehrimizde geçireceklerdir.

Kitablar arasında

İstanbul şehri rehberi

İstanbul Belediyesi tarafından yaptırılmış ve bastırılmıştır. 240 sahife ve 38 haritayı havidir. Matbaacılık ve Neşriyat Türk Anonim şirketi, İstanbul (1934).

Bu şehir kılavuzu İstanbullulara, İstanbulu sevenlere ve İstanbula gelen yabancılara belediyemizin güzel bir armağnıdır. Bu bizde şimdiye kadar görülmemiş bir eser olduğundan belediyemize teşekküre mecburuz. Gerçi bu eserin neşrini geçenlerde Bay Yunus Nadi muteber gazetesinde bir baş makale ile bildirdise de kitabın ehemmiyetinden dolayı bir kere daha ondan bahsetmek isteriz. Şehir rehberleri neşretmek diğer memleketlerde pek eski vakitlerdenberi âdet hükmüne girmiştir. Hele Leypçikte çoktandır muhtelif lisanlarda olarak Bedeker tarafından çıkarılan kırmızı kablı yüzlerce rehberler seyahate gidenler için mutlak elde bulunması lâzım gelen kitablardır. Bunlar son zamanlarda kısım kısım belli başlı mütehassıslar tarafından da yazıldığından ehemmiyet kesbetmişler ve âdeta ilmî me'haz halini almışlardır. Gene Almanyada çıkan Meyer ve Fransada çıkan Joan rehberleri çok defa seyyahların ellerinde görülüyor. İşte bunların da İstanbul ve Türkiye için birer cildi vardır. Fakat gayet muhtasardır. Gene İstanbul için «Guide touristique de Constantinople» namile M. Mamburi iptida fransızca bir rehber çıkarmıştır ki iki defa tabolunmuş ve sonra da türkçe, almanca ve ingilizce basılmıştır. Gene M. Mamburinin tertib ettiği fransızca Ankara rehberi hakkında geçenlerde burada bir makale yazmıştık. Fakat Belediyemizin bugün bastırdığı İstanbul rehberi onlardan büsbütün başka birşeydir. Gayet kullanışlı olan bu kitab herkesin elinde bulunmağa lâyık, hatta İstanbulu hakkile tanımak istiyenlerin elinden düşmemesi lâzımdır. Çünkü o güzel haritaları ve sokak isimleri vasıtasile bize İstanbulun köşe ve bucağını göstermekte ve öğretmektedir. Rehberin basılması için matbaası çok itina etmiştir.

Kitabın tertibine gelince, sahife 1 - 151 e kadar İstanbulun tekmil sokak ve cadde adları alfabe usulile yazılıdır. Bunda 6215 sokak ve cadde adı vardır. Bu cetvellerin nasıl kullanılacağı sahife 234 te gösterilmiştir. Sahife 152 den başlıyarak İstanbul şehrinin kısaca tarihi, nüfusu, idarî taksimatı, maliyesi, arazisinin ölçüleri, meskûn binalar, ticaret yerleri, resmî binalar, limanı, ticaret hareketi, borsaları, şirketler, bankalar, tramvay, havagazi, elektrik, telefon, su işleri, cemiyetler ve kulübler, sıhhat müesseseleri, hastaneler, mektebler, Üniversite ve kütübhaneler görülür. Sahife 186 dan itibaren İstanbul Vilâyetine aid malûmat, hususî idare, mahallelerin adları, Adliye, Maliye, Maarif teşkilâtı tekrar kütübhaneler, bilcümle mektebler, parklar, bankalar, camiler, sefaretler, konsoloshaneler, saraylar, müzeler, oteller, tiyatrolar, sinemalar, işte bunlar bütün 230 uncu sahifeye kadar yazılıdır. Şehre dair olan bu izahatli kısımda birçok tekerrürler vardır ve şehirle vilâyet bazan karışmıştır. Kitabda dört ayrı harita ve metin bittikten sonra sıra numaralarile 34 tafsilâtlı harita beraber cildlenmiştir. Bu haritaları pek güzel bir surette çizen ressam Bay Salim Yusuf sahife 231 - 235 te bunların nasıl kullanılacağını tarif ediyor. Bu haritaların nefaseti cidden takdire şayandır. Bay Salim Yusufun beş sahifelik izahatından baska rehberin tekmil metni İstanbul Vilâyeti mektubcusu olup esasen şehirciliğe derin vükufu olan Bay Osman Ergin tarafından cem ve telif olunmuştur. Kendisini burada tebrik etmek bir vazifedir.

Rehberin ne gibi noksanları olduğunu müellif kendisi son fasılda bildiriyor. Bu rehber esasen yalnız yol ve meydan adlarile umumî binaların yerlerini göstermeğe mahsus olduğundan şehrin asarı atikasına ve abidelerine dair fazla malûmatı şamil değildir. Fakat ümid ederiz ki bu faydalı kitab pek yakın vakitte satılıp bittikten sonra ikinci ve üçüncü tabılarında daha ziyade malûmat bulunur ve eksikleri tamam edilir.

Kitabın clidi daha biraz kuvvetli olmak lâzım geldiği gibi sahifelerin yanlarındaki kulaklarda görülen harfler ve numaraların çabık kıvrılmaması için bir çare düşünmelidir.

Herhalde rehberi kullananlara haritaları açıp katlamakta itina ile muamele etmelerini tavsiye ederim. Çünkü sonra yerlerine yerleştirmek pek güç olur. Cildin üzerinde kitabın fiati ve arkasında ismi yazılmış olmak lâzımdı. Fakat bunlar ufaktefek şeylerdir. Son söz olarak bu kitabın neşrini büyük bir sürurla karşılarız.

Halil Etem ELDEM

İnhisarlar müdürü geldi

Gözlerini tedavi ettirmek üzere bundan bir müddet evvel Viyanaya giden İnhisarlar Umum Müdürü Mithat dün sabahki trenle İstanbula dönmüştür.

Dünya kadınları neler istiyorlar?

Kanun huzurunda kadın - erkek müsavatı

Fransız kadın avukatlarından Maria Veran ile bir mülâkat

Yazan: Suad Derviş

Fransanın çok tanınmış avukatlarından biri olan Madam Maria Weronu Park otelinde buldum. Sabah yapılacak deniz gezintisine hazırlanmış. Otelin tarasasında sabah kahvaltısı ediyordu. Kendisine sorduğum bütün suallere Fransız milletine has olduğunu duyduğumuz zarafet ve nezaketle cevab verdi. Kendisine:

— Madam diye sordum. Kongrede kadınla erkeğin kanun karşısında müsavi haklara malik olmasını müdafaa eden nutkunuzu alâka ile dinlemiş olanlar içerisinde bulunuyorum. Size bunun hakkında bazı sualler sormaklığıma müsaade eder misiniz?

— Buyurunuz efendim.

— Kanun karşısında kadın ve erkek müsavatından anladığınız şey nedir?

— Bir tanesi miras meselesi, ikincisi kadının kendi parasını idare hakkı, üçüncüsü bir ecnebi ile evlenmiş olan kadının kendi devletinin tabiiyetini muhafaza etmek hakkı.

— Şimdiye kadar Uluslararası Kadın Birliği bu meselelerden en fazla biriyle alâkadar olmuştur, zannındayım; kadının tabiiyeti meselesile!

— Evet, hakkınız var, doğrudur. Şimdiye kadar en fazla bu mesele ile alâkadar olduk.

— Neden bu meseleyi en birinci plânda tutuyorsunuz?..

— Bu çok mühim bir meseledir de ondan. Erkekler ecnebi kadınlarla evlendikleri zaman kendi tabiiyetlerini nasıl muhafaza ediyorlarsa kadınların da ayni hakka malik olmalarını istiyoruz. Bunun aksi kabul edildiği, yani kadın kocasının tabiiyetine girdiği zaman ortaya çıkan mahzurlardan en kuvvetlilerini Umumî Harbde gördük. Bir düşmanla evlendiği için düşmanın tabiiyetinde sayılan bir sürü kadınlar kendi memleketlerinde üsera karargâhlarına kapatıldılar. Bunu nutkumda da söyledim ya. Fakat kadının milliyetini kaybetmesindeki zararlar yalnız harb zamanına aid değildir. Meselâ miras meseleleri de mevzuu bahis... Biz Fransız kadınları da Türk kadınları gibiyiz. Yani evlendiğimiz zaman kiminle evlenirsek evlenelim daima kendi milliyetimizi muhafaza etmek hakkını kazandık. Fakat bu tabiiyet meselesi bütün dünyada düzelmedikçe kadının daima müşkülâta düşmesi ihtimali vardır. Meselâ bir Fransız kadını bir Avusturyalı ile evlense Avusturya kanunları Avusturyalı erkeklerle evlenen kadınları kendi tebaasından addettikleri için onlar Avusturyalılar indinde Avusturyalı, Fransızlar indinde de Fransızdır. Yani iki milliyeti vardır. Bu iki milliyet meselesi miras ve talâk işlerinde sonra servetin idaresi gibi hususlarda çok mühim rol oynar. Bu kadını hangi milletin kanunlarına tâbi tutmak lâzımdır. Bakınız size birşey söyliyeyim. Bizim Fransız kanunumuza göre biz Fransız kadınları servetimizin idaresi kendi elimizde değildir. Fakat buna mukabil bir hakkımız vardır, ecnebi ile evlensek te Fransız kalmak.. Bir Fransız kadını bir İngiliz erkeğile evlense İngilizler indinde İngiliz telâkki edilir. İngiliz kadınları da servetinin idaresine sahibdir. Bu izdivacda paranın idaresi meselesinde bir anlaşamamazlık çıkarsa bu meseleyi hangi milletin kanununa göre halletmeli? İşte bir mesele... Bir mesele daha var: Amerikalılara göre Amerikalı ile evlenen kadın kendi tabiiyetini muhafaza eder. Fakat kadın kendi memleketindeki kanuna göre muamele görür. Eğer ecnebi ile evlenen bu kadın kendi devletinin tabiiyetini muhafaza edemezse bu defa kendi memleketinin tebaalığından çıkar, hem de öbür tebaaya giremez ve milliyetsiz kalırdı. İşte bizim La Heyde yaptığımız bir konferansta bunu mevzuu bahsettik. Ve kadının bu son vaziyet karşısında kendi tabiiyetini muhafaza etmesine müsaade eden bir karar ittihaz ettik. Bundan sonra 1933 te gene ayni gaye ile Montevideuda toplandık ve kadının ecnebilerle yaptığı izdivaclarda daima kendi tabiiyetini muhafaza etmesine karar verdik. Bu defa kongrede ben bu muahedenin aynen kabulünü teklif etmiştim. Fakat diğer memleketlerin murahhasları bunu kabul etmediler.

— Neden acaba?...

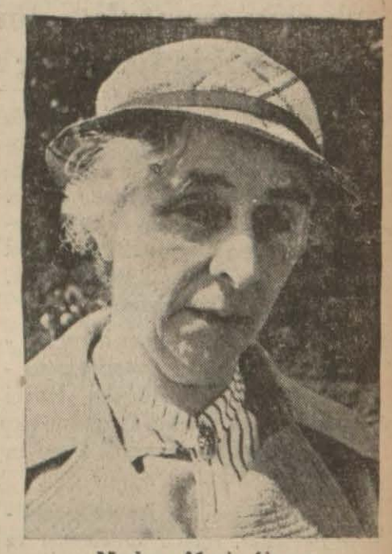

Madam Maria Veran

— Doğrusunu isterseniz ben bunun sebebini anlamadım. Bu tezi müdafaa eden, esasen bu haklara malik olan Fransız kadını idi. Bu haklara malik olmıyan diğer kadınlar ne fikre istinaden bunu reddettiler, ben anlamadım.

— Fransada miras meselesi nasıldır, kız ve erkek evlâd ayni haklara mı maliktir?

— Evet hiçbir fark yoktur.

— Fransız kanunu karşısında erkeğin faikiyeti nerelerdedir? Biz Napolyon kanunu denilen kanununuzun kadınlar hakkında çok müsamehakâr olmadığını duyarız.

— Evet öyledir. Fakat biz Fransız kadınları intihab hakkına malik olmadığımız halde bir sürü haklar elde ettik. Meselâ bunlardan biri ve en mühimmi de bizce şu tabiiyet meselesidir. Fakat bizim kanunumuz mallarımızı idareden bizi menettiği için çok ağırdır. Bunun tadili lâzımdır.

— Size birşey sormak istiyorum. Fransız gazetelerinde karılarını ihanetleri yüzünden öldüren Fransız kocalarının beraet ettiklerini sık sık okuyoruz. Fransız erkeği kendine ihanet eden karısını öldürürse Fransız ceza kanununa göre beraetine mi hükmedilir?.

— Hayır. Yalnız bir koca kendi evinde karsının ihanetini br cürmü meşhud olarak tesbit ettiği zaman bu cinayeti yaparsa; bunu esbabı muhaffefeden olarak alırlar. Fakat beraetine hüküm verdirmez. Yalnız bizde kıskanclık yüzünden kocalarını veya sevgililerini öldüren kadınlar da beraet etmektedir. Elbet onun da farkındasınız..

— Evet hakkınız var. Buna sebeb nedir. Jüri mi?

— Evet jüridir.

— Geçen günlerde bir gazetede okudum. Memleketinizde bir ana ile bir üvey baba birlikte üç yaşında bir çocuğu döğerek öldürmüşler. Onlardan biri beş, diğeri on seneye mahkûm oldular. Böyle vahşiyane bir cinayeti de bu kadar hafif teczive etti-ler. Görüyoruz ki Fransız jürisi canilere fazla müsamahakâr... Acaba jüri olan mahkemelerde adalet tamamile tatbik ediliyor mu?.. Bize insanların tesir altında kalarak adaleti bihakkin ifa edemedikleri zannı geliyor.

— Jüri usulü bazan iyi bazan da söylediğiniz gibi fena neticeler veriyor. Jüri kalmalı, fakat bu heyet daha münevver insanlar arasından seçilmelidir. Ben jürinin kalkması tarafları değilim. Eskiden bizde çocuk düşürme davaları cinayet mahkemesinde görülür ve çok müşkül vaziyetlerde bu çareye başvurmuş kadınlar daima beraet ederlerdi. Şimdi muhakemeler ceza mahkemesinde yapılıyor ve orada jüri olmadığı için daima mahkûm oluyorlar.

Galiba daha da uzun konuşacaktık. Fakat otomobillerin beklediğini haber verdiler. Tenezzüh vapuruna yetişmek istiyen Madam Maria Veron telâşla paltosunu giyerken kendisine teşekkür ederek yanından ayrıldım.

SUAD DERVİS

Fuad Köprülü geldi

Paris Üniversitesinde Türk tarihi hakkında konferans vermek üzere bundan bir müddet evvel Fransaya giden Üniversite hocalarından Fuad Köprülü dün İstanbula dönmüştür.

SPOR

Dayak hâdisesi umumî bir teessür uyandırdı

Futbol heyeti reisi, «Kulübler, nizamsız harekette bulunan oyuncuları şımartmaktan vazgeçtikleri gün bu çirkin hâdiseler de bitmiş olacaktır» diyor

Cuma günü Fenerbahçe takımile karşılaşan Viyanalı Libertas takımı oyuncularına maçtan sonra dayak atılması umumî bir teessür uyandırmıştır. Bu mesele hakkında dün İstanbul Heyeti reisi Necmi ile görüştük ve Futbol Heyetinin ne düşündüğünü sorduk. Necmi bize şunları söyledi:

«— Cuma günü Viyanalılara karşı yapılan hareket sportmenlik namına bir faciadır. Bu hâdiseden bittabi herkes ve kendi camiası arasından çıktığı için temiz Türk sporculuk âlemi en fazla müteessirdir.

Lik ve bu gibi maçlar ve beynelmilel temaslar, sporcu kütlelerinin ve bunların birer cüzütamı olan kulüblerin imtihan alanlarıdır. Bu alanlarda muayyen formayı giyen gencler, sportmenlik, merdlik, nezaket, feragati nefs ve millî haysiyeti koruma bakımından ideal birer örnek teşkil ederler. Kulübler, genclere bu meziyetleri vermekle mükellef birer mektebdir. Spor teşkilâtının yüksek idare makamları muayyen ve temiz gayeleri gösterir. Elleri altında bulunan genclik kütlesini bu gayelere vardırmak, herşeyden evvel kulüblere düşen en büyük bir borcdur. İki senedenberi İstanbul sporculuğunun hizmetinde bulunuyorum. Bu müddet zarfında küçük büyük, sportmenlikle gayrikabili telif vak'a ve hâdiselere şahid oldum. Bu hâdiselerin kahramanları her defasında ancak tarafımızdan yapılan müdahaleden sonra ceza aldılar.. Ehemmiyetle kayde şayandır ki bu hâdiselerin en küçüğünde bile alâkadar kulübün harekete geçip sportmenlik icabatını kendi kendine derpiş ve tatbik ettiğine maalesef raslamadım. Bilâkis her defasında bu gibi kahramanları müdafaa eden, onları gene okşıyan yaygaralarla bu müdhale ve disiplin mesaimizi baltalamadan geri kalmadılar..

Teşkilât; her biri birer şahsiyeti hükmiyeyi haiz olan kulüblerin müşterek münasebet ve faaliyetlerini tedvire ve Türk sporculuğunu muayyen hedefe sevkedecek yolları göstermekle muvazzaftır. Kulüb idareleri de daima teşkilâta yardımla mükellef - tir. Kulübler, nizamsız harekette bulunan idmancıları şımartmaktan vaz geçtiği ve onları evvelâ kendi çerçeveleri içinde boğmağa başladığı zamandır ki, bu gibi hâdiseler görünmez olacaktır. Bunun haricinde dışarı sızacak en küçük hareketler de teşkilât heyetleri tarafından kolaylıkla izale edilebilecek bir şekil alacaktır.

Türk gencliği ve sporculuğile yakından ve en büyük ehemmiyetle alâkadar olan ve ondan hiçbir fedakârlığı ve himayeyi esirgemiyen yüksek teşkilâtımızın bu gibi hâdiselerle kalbini sızlatmağa temiz Türk sporculuğu camiasını bu yüksek hâmilerin gözünde küçültmek mahrumiyetine vesile teşkil edecek hallerden ebediyen uzaklaşmak için sportmenlik vasıflarını tamam bir halde nefsinde cemedemiyen ferdlerin ve bu hâdiseleri yurdu dahilinden kat'iyyen söküp atmak kabiliyetini gösteremiyecek olan kulüblerin spor hayatiyetine son vermek en kestirme yoldur.

Türk sporculuğu hakkında yanlış propaganda yapacak mahiyette bulunan bu maç tarafımızdan organize edilmemiş olmakla beraber müsaademiz altında oynanmıştır. Bu iş, birinci derecede bizi alâkadar ve müteessir etti. İki senedenberi büyük, küçük hiçbir hâdiseyi ihmal ve lâübalilikle karşılaşmamış olan mıntakamız, bu hâdiseye de en temiz bir hassasiyetle el koyacaktır.

Mıntakamızın her ferdi ve temiz İstanbul futbolculuğu bu son hâdise karşısında ancak nefret ve teessür duymuştur.»

G. Saray - Fener maçının nizamsız olduğu anlaşıldı

Hakem encümeni bu hususi kararını Futbol Federasyonuna bildirdi

İstanbul futbol birinciliği için üçüncü defa oynanan ve oyunun temdid edilen yarım saati yan hakemsiz geçen Galatasaray - Fenerbahçe maçının nizamsızlığı hakkında Galatasaray kulübünün vaki olan itirazı, Mıntaka Futbol heyetinden Federasyona bildirilmişti. Futbol Federasyonu da bu meselenin hallini hakem encümenine havale etmişti.

Hakem encümeni nizamnamenin on üç ve on dördüncü maddelerindeki sarahate binaen bu maçın nizamsız bir şekilde oynandığını kabul etmiş ve neticeyi Futbol Federasyonuna bildirmiştir.

Bu karardan anlaşıldığına göre Galatasaray ve Fener takımları şampiyonluk için tekrar karşı karşıya geleceklerdir.

Konyada spor faaliyeti günden güne artıyor

Umumî meclis, eski Belediye binasının sporculara tahsis edilmesine karar verdi

Konya (Hususî) — Konyada spor hareketlerinin hergün bir parça daha genişlediği ve bu yayılmanın ta içlere kadar gittiği dört tarafta yapılan maçlardan, hususî karşılaşmalardan kolaylıkla anlaşılmaktadır.

Konya vilâyeti sporcuları şimdiye kadar çok dağınık bir şekilde çalışmakta idiler. Bugünkü kaynaşma karşısında çok candan bir alâka gösteren vilâyet umumî meclisi gencleri teşvik etmekte, maddeten ve manen yardım etmektedir.

Şehrin en güzel yerindeki eski belediye binası genclere tahsis edilmiş ve bu suretle bütün kulübler bu çatı altında ayni gaye için toplanmışlardır.

Konyada büyük bir alâka ve rağbet gören atlı spor kulübü başkanlığına da Vali Cemal Bardakçı seçilmiştir.

Trablus ve Sicilyada zelzeleler

Roma 21 (A.A.) — Trablus ve Sicilyada, dün öğleden sonra 4,30 ile 7 arasında beş defa, sürekli zelzeler olmuştur. Dün gece ve bu sabah saat 6 da zelzele tekerrür etmiştir.

Ne nüfusça, ne de malca zayiat yoktur.

Leh Dış Bakanı Venedikte

Venedik 21 (A.A.) — M. Suviçle Polonya Hariciye Nazırı miralay Bek görüşmüşlerdir.

Her iki nazır, bu görüşme neticesinde, kendi hükûmetlerinin noktai nazarlarında tam bir mutabakat bulunduğunu tesbit etmişlerdir.

Hilâliahmerin teşekkürü

Hilâliahmer İstanbul merkezinden:

Gıdasız mekteb çocuklarına Sümer Bankın İstanbul şubei merkeziyesi tarafından lûtfen hediye edilen 9465 kuruştan ötürü şükranlarımızı sunarız.

YENİ ESERLER

Büyük Gazete

Büyük Gazetenin 26 ncı sayısı çok güzel, renkli bir kapak içinde çıkmıştır.

Bu sayıda Mahmud Yesari ve Niza - mettin Nazifin çok şayanı dikkat birer yazıları vardır. Büyük Gazetyei okuyucularımıza tavsiye ederiz.

Kocaeli mıntakası çalışamıyor

Adapazar (Hususî) — Bütün vilâyet kazalarına kadar yapılan Kocaeli mıntakasının içyüzü maalesef çok karanlıktır. Memleketin her tarafında resmî lik maçları yapıldığı halde Kocaelide bu sene lik maçlarının yapılacağı bile şüphelidir.

Kocaelide başta futbol heyeti olmak üzere kulübler bile mıntaka merkezinden eski senelerin lik maçları hasılatından alacaklı vaziyettedirler. Bu borc ve ihtiyac karşısında mıntaka merkez heyeti hergün bir parça daha sıkıntı içine düşmektedir. Umumî merkeze vaki olan müracaatler de nazarı itibara alınmamıştır. Kocaeli mıntakasının düştüğü elim vaziyeti görmek umumî merkezin en yakın işlerinden biridir.

İzmite yaya seyahat

Dağcılık kulübünden bir kafile ayın 23 ünde yaya olarak İzmite gidecektir. San'atler mektebinden altı talebe de bu kafileye iştirak edecektir.

Bursada spor işlerine ehemmiyet veriliyor

Bursada Halkevi spor işlerinin daha muntazam bir şekilde cereyanı için büyük bir kongre toplamıştır.

Bu toplantıda Bursa Valisi ve bütün spor kulübleri azaları bulunmuştur. Bursadaki stadyomun ıslahı koşu pistile, futbol sahasının daha mükemmel bir hale sokulması, mevcud tribünün genişletilmesi gibi bir takım kararlar verilmiş, belediyeden bu hususta yardım ricasında bulunulmuştur. Stadyomda ayrıca bir de atış poligonu yapılacaktır.

Aydında spor faaliyeti

Aydın (Hususî) — Aydın belediyesinin hergün artan bir yardımile vücude getirilen şehir stadı gittikçe güzelleşmeğe başladı.

Futbol ihtiyacını tamamile tatmin eden stadın içinde şimdi yeni bir tenis sahası ve avcılar için de nişan atma yeri yapılacaktır. Nazilli - Koçarlı arasında yapılan maç Nazillinin dört sıfır galebesile neticelenmiştir. Söke ile Aydın spor takımları arasında yapılan maç ta asabî bir hava içinde cereyan ederken hakem oyunu tatile mecbur kalmıştır.

POLİSTE

Sinema kapısında bir facia

Bir şahıs, kendisinden ayrılan karısını öldürdü

Üsküdarda İhsan isminde bir şahıs, karısını bıçakla vurarak öldürmüştür. İhsan bundan altı sene evvel Sadiye isminde bir kızla evlenmiştir. Bu evliler ilk günlerde çok iyi geçinmişler, fakat son zamanlarda hernedense araları açılarak birbirlerinden ayrılmışlardır. Karısını çok seven İhsan bu ayrılığa dayanamamış ve arkadaşlarını Sadiyeye yollayarak barışması için tekliflerde bulunmuştur. Fakat Sadiye bu tekliflere hiç kulak asmamış, kocasına inad başka erkeklerle dolaşmağa başlamıştır. Karısının bu halini gören İhsan Sadiyeye uzun bir mektub yollayarak kendisini ölümle tehdid etmiştir. Sadiye bu mektuba da aldırış etmemiş, istediği gibi bir hayat yaşamağa başlamıştır.

Evvelki akşam Sadiye yanında bir erkekle Üsküdarda Hale sinemasına giderken eski kocasına rasgelmiş, İhsan da bir bıçak bularak sinemanın bitmesini beklemiştir. Sinema bittikten sonra Sadiye sokağa çıkınca birdenbire karısının üstüne atılarak bıçağını sağ kalçasına saplamıştır. Sadiye bağırmağa, etraftan imdad istemeğe başlamış, polisler yetişinciye kadar İhsan bıçağını kadının göğsüne ve boğazına birkaç defa saplamıştır. Yaralı kadın hastaneye kaldırılırken yolda ölmüştür.

Hasan Hüseyin kavgası

Şehremininde Arabacıbeyazıd mahallesinde Emirlerçeşmesi sokağında oturan Hasan, kiracısı macuncu Hüseyinle kira meselesinden kavga etmiş, Hasan bıçakla Hüseyini başından, Hüseyin de Hasanı sopa ile baş ve yüzünden yaralamıştrı. Her ikisi de yakalanmıştır.

Fazla rakı içince zehirlendi

Beyoğlunda Tarlabaşında bir şahsın arkasüstü baygın bir halde yattığı görülmüş, polis tarafından yapılan araştırmada bu adamın Malatyalı Hüseyin olduğu anlaşılmıştır. Hüseyin hastaneye kaldırılmış, muayene neticesinde de afyon ve fazla miktarda rakı içtiği için zehirlendiği anlaşılmıştır. Hüseyinin hayatı kurtarılmıştır.

Bir doğum faciası

Çengelköyünde bir doğum faciası olmuştur. Çengelköyünde mektebde hademelik eden birinin hamile zevcesi birdenbire sancılanmıştır. Derhal Belediye ebesi davet edilmiş, gelen ebe henüz hamil zamanının gelmediğini söylemiştir. Fakat ebenin evden ayrılışını müteakib ölü olarak bir çocuk dünyaya gelmiş, bir müddet sonra kadın hastalanmış, ebe ve doktorun orada hazır bulunmaması yüzünden kadın fazla kan zayi ederek ölmüştür. Hâdise Üsküdar Müddeiumumiliğine haber verilmiştir. Müddeiumumî muavini vak'a mahalline gelmiş, çocukla kadının cesedi Morga gönderilmiştir.

Otobüste unutulan çanta

Kadınlar kongresi azasından biri Tepebaşından Yıldıza gitmek üzere bindiği otobüste, içinde kıymetli mücevherat ve oldukça mühim miktarda para bulunan çantasını unutarak çıkmıştır.

Müşterisini kâmilen boşalttıktan sonra otobüsün içini kontrol eden şoför Mehmed Ali bu çantayı bulmuş ve derhal kongreye memur zabıtaya müracaat ederek sahibini arattırmıştır.

Bir hayli araştırmadan sonra çantanın sahibi bulunmuş ve emanet kendisine teslim edilmiştir.

Kız Sanat mektebi sergisi

Dün açılan bu meşherde talebe kızlarımızın çok güzel eserleri göz almaktadır

San'at mektebinin muvaffakiyetli sergisinde dün Başmuharririmize eserler üzerinde izahat verilirken

İstanbul Kız San'at mektebi Beyoğlu merkezinde kendi talebesinin elişlerinden yapılan bir sergi kurmuş ve bunu dün sabah açmıştır. Arsıulusal (beynelmilel) Kadınlar Birliği kongresi İstanbulda toplanırken yetiştirilmesi uygun bulunduğu için bir parça aceleye gelmiş olmasile birlikte sergi çok güzel ve amacına erişmiş parlak bir iş halindedir. Zaten bu Kız San'at mektebleri ülkede kendi başına devrim yapacak yöntemde çok büyük ve çok temelli bir ihtiyaca cevab veren mektebler oluyor. Bu gerçekliği anlamak için Beyoğlu Kız San'at mektebinin biraz aceleye gelmiş olan bu sergisini görmek yeter. O ne ince işler, o ne ileri anlayış ve yapış... En yüksek moda giyimlerinden en küçük, en oyuncak süs ve bibelo işlerine kadar. Sözün kısası bir evin salonundan mutfağına kadar her işi...

Hayatın gittikçe demir leblebi olmağa doğru gittiği zamanımızda bir aile kadınının kendi evini kendi eliyle çevirmesinde ve bu kadar güzel çevirmesindeki lüzum ve ihtiyac üzerinde daha çok durmağı fazla bulu - ruz. Ancak şu kadarını söyliyeceğiz ki Kız San'at mektebi, rasgele her - hangi bir san'at mektebi değil, adeta Güzel San'atler Enstitüsünün başka bir şeklidir. İşlenen blüz, örülen oya, uydurulan şapkadan tutun da pastalara, yalancı ve sahici dolma - lardan istakozlara kadar orada ya - pılan - ama dikkat isteriz: Talebe Türk kızlarımızın ellerile yapılan - herşey güzel san'atin çok yüksek örnekleridir.

Sergiyi bu kadar çarçabuk başa - rıveren gene mekteb hocalarından Bay Muzafferi ayrıca alkışlamaktan kendimizi alamayız. Mekteb Müdürü Bayan Ayşeye gelince ortaya koy - duğu izerle (eserle) pek haklı ola - rak her zaman yüksek alınla kıvancını belirtebilir.

Erzincanda yapılan hal ihtilâfa sebeb oldu

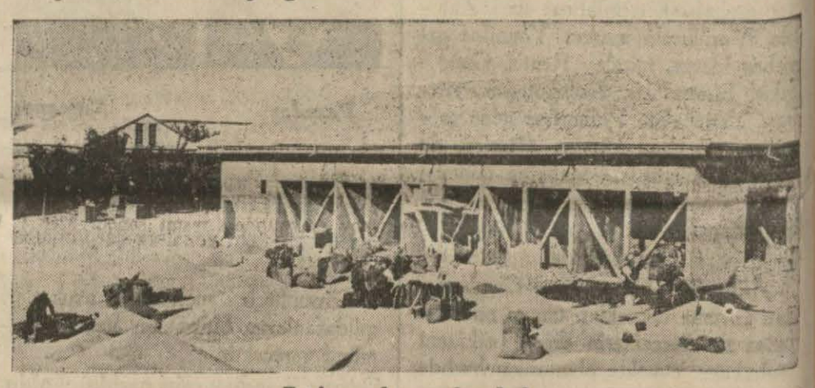

Erzincanda yapılan hal

Erzincan (Hususî) — Erzincanda bir hal inşası tasavvur edilmiş ve bunun için 2200 liralık bir keşif yaptırılmıştı. İnşaatı taahhüd eden müteahhid bu işin 2200 liraya meydana gelemiyeceğinden bahisle ilâvei keşif olarak 1300 lira daha taleb etmişti. Vilâyet müteahhidin müracaatini haklı bularak bu paranın verilmesi lâzım geleceğini belediyeye bildirmişse de meselenin sulhan halli imkânını nazarı itibara almıyan belediye müteahhide mahkemeye müracaatini tavsiye etmiş, mahkeme müteahhidin hakkını teslim ederek kararını tebliğ etmiş ve bu karar Mahkemei Temyizce de tasdik edilerek belediye 1500 liraya mahkûm olmuştur. Bu defa da belediye parası olmadığından bahisle bu parayı vermiyeceğini bildirdiğinden müteahhid belediyeye aid ve elyevm Sıhhat Müdiriyetinin işgal etmekte olduğu binaya haciz vazetmiştir.

General Kondilisin beyanatı

Atina 21 (Hususî) — General Kondilis Bükreşte çıkan Universel gazetesinin muhabirine verdiği beyanatta Yunanistanın dahilî vaziyetinin istikbal için çok ümid verdiğini, Yunanistanda bir rejim meselesinin bugüne kadar mevcud olmadığını, böyle bir mesele baş gösterecek olursa, kararı halkın vereceğini, fırkacıların muhalefet maksadile bu meseleyi ele almalarını doğru bulmadığını söylemiştir. General, Yunanistanın Balkan Andlaşmasının Balkanlarda sulh için en büyük zamân teşkil ettiğine emin bulunmakta olduğunu beyanatına ilâve etmiştir.

Sıhhî kitablar sergisinde

Etıbba Odasında açılan Sıhhî ve tıbbî kitablar sergisi çok rağbet kazanmıştır. Dün pek çok mektebliler, Üniversite talebeleri ve tahminen iki bine yakın halk sergiyi gezmiş, eski eserlerle alâkadar olmuştur. Sergi heyeti tarafından ziyaretçilere etraflı izahat verilmiştir. Memleketimizde ilk defa yapılan bu meşherin bu kadar yürekten alâka ile karşılanması gelecek seneler için büyük ümid vermektedir.

Halkevinde meccanî muayene ve tedavi

İstanbul Halkevinden:

Evimize mensub fakir hastaların muayene ve tedavisini parasız olarak yapmağı kabul eden sayın doktorlarımızın isimlerile muayene gün ve saatleri aşağıya çıkarılmıştır Tedaviye muhtaç ve hakikaten yoksul yurddaşlarımız Evimiz Çevirgenliğinden alacakları pusulalarla bu doktorlara kendilerini muayene ettirebilirler:

Operatör Dr. Nadire Sadi (doğum ve çocuk hastalıkları mütehassısı): Nuruosmaniye caddesi No. 34 pazartesi, çarşamba saat 14 ten 18 e kadar.

Dr. Süleyman Şükrü (göz hastalıkları mütehassısı): Babıâli Ankara caddesi No. 6, cumartesi, pazartesi, çarşamba saat 16 dan 17 ye kadar.

Dr. Nihad Gözke (deri ve frengi mütehassısı): Babıâli Tayyare cemiyeti karşısı No. 11, Salı, çarşamba, saat 15 ten 17 ye kadar.

Operatör Dr. Süreyya Kadri: Beyoğlu Yeşil sokak No. 11, cumartesi, çarşamba, saat 16 dan 18,30 a kadar.

Diş doktoru Hayri Ragıb: Sirkeci Hamidiye caddesi Meriç oteli karşısı No. 7, her gün her saatte.

" Cumuriyet„ in tefrikası : 27

Yazan: S. S. Van Dine — *Tercüme eden: Ömer Fehmi Başkut*

Arnesson herhalde bu kâğıdın bulunmasına memnun olacaktır.

Markam:

— Ben Arnessonun bu işe de burnunu sokmasına taraftar değilim, dedi.

— Zaten bizim meçhul canimiz de buna müsaade etmiyecektir, zannederim.

Müddeiumumî hiddetle bağırdı:

— Ne müthiş mesele... Bu kâbusun sonu gelmiyecek mi?

Sonra Vansa dönerek ilâve etti:

— Sizin bu hususta bize söyleme - diğiniz bazı düşünceleriniz var, zannedeiyorum. Fikriniz nedir?

Vans ağır ağır cevab verdi:

— Azizim Markam, bütün bu olup bitenlerden çıkarabileceğimiz yegâne karar şu: İki cinayet te ayni dimağın mahsulüdür. Madem ki birinci cinayeti profesör Dillardın tanıdıklarından biri işlemiştir. Şu halde bu tanıdıklar içinde Sipirigin itiyadlarını bilenleri aramak lâzım gelecek. Şimdi evvelâ profesörle ailesi efradının Sipirigi tanıyıp tanımadıklarını anlamak üzere çalışmağa başlıyalım. Haydi kalkın, profesörün evine gidiyoruz.

— 10 —

Profesör Dillardla bir mülâkat

Profesörün evine geldiğimiz zaman saat ikiyi birkaç dakika geçiyordu. Kapıyı Pin açtı. Bizi görünce şaşalar gibi oldu. Fakat kendini çabuk toparladı. Arkamızda Hatın bulunduğunu farkedince neşesi büsbütün kaçtı.

— M. Arnesson Üniversiteden henüz avdet etmedi, efendim! dedi.

Vans gülerek mukabele etti:

Tahmininizde yanıldınız. Pin, biz Mister Arnessonu değil, sizi ve profesör Dillardı görmeğe geldik.

Vekilharç bir iki defa yutkundu. Cevab vermeğe hazırlanırken Mis Bel kapıda göründü:

— Mister Vans, sizi sesinizden tanıdım. Buyurunuz, içeri giriniz. Beş dakika evvel Madam Druker gelmişti. Biraz sonra araba ile bir gezinti yapacağız.

Madam Druker salonda, büyük masanın başında ayakta duruyordu. Bakışlarından bizi görmekle endişelendiğini anladık. Tek kelime söylemeden ayakta öylece kaldı.

Mis Bel:

— Teşrifinizi amcama haber vereyim, dedi.

O dışarı çıkınca Madam Druker birden kısık ve çok derinden gelen bir sesle seslendi:

— Ben sizin buraya niçin geldiğinizi biliyorum. Bu sabah parkta ölü bulunan genc için değil mi?

Bu sözleri o kadar beklemiyorduk ki hayretten donup kaldık.

Vans derhal kendini toplıyarak sordu:

— Demek siz bu cinayetten haberdarsınız öyle mi Madam Druker? Bu haber size bu kadar çabuk nasıl gelebildi?

— Kadın bize hilekâr bakışlarla baktı, sonra lâkayd bir tavır takınarak cevab verdi:

— Havadis bütün komşularda çalkanıp duruyor.

— Sahi mi? Peki ama bizim buraya bu vak'a için geldiğimizi nasıl bildiniz?

— Bu delikanlının ismi Con Sipirig değil mi?

— Evet, Con Sipirig... Fakat böyle olması bu delikanlının Dillard ailesile münasebette bulunduğunu ispat etmez değil mi?

— Bilâkis.

Kadın acı bir gülüşle güldü. Hepimizi ayrı ayrı süzdükten sonra ilâve etti:

— Çocuk şarkılarını ne çabuk unuttunuz? Evvelâ Kob Robin, sonra Con Sipirig... Bu bir oyundur.

— Evet bir oyundur Madam Druker, müthiş bir oyun, şeytanî bir oyun.... Siz bu hususta ne fikirdesiniz?

— Hayat ta müthiş ve şeytanî değil midir?

— Bazı cihetlerden evet... «Şarançtaşı» imzasile mektub yazan adamı tanıyor musunuz?

— Hayır, tanımıyorum. Bu da bir oyun mu?

— Aşağı yukarı öyle... Oyun oynıyan birisi... Biz onu arayoruz madam. Arayoruz ve bulacağımızı da kuvvetle ümid ediyoruz.

Kadın müphem bir hareket yaptı:

(Arkası var)

M. M. Vekâleti tekaüd şubesinde işi bitenler

Cevablarımız

Ulukışlanın Mehmedpaşa mahallesinden Osman:

Maliye Vekâletine gönderildiği bildirilen evrakın mezkûr Vekâletten takib edilmesi iktiza eder.

Geyve Akhisarında Nigâr:

Evrakınızın Tekaüd şubesine geldiğine dair bir kayde tesadüf edilmemiştir.

Bursa Belediyesinde fen memuru Basri:

Evrakınız 20/8/934 tarih ve 28454 numara ile dairei aidesine gönderilmiştir.

Feriköyünde Rum kilisesi arkasokakta Samiye:

Evrakınız 9/1/935 tarih ve 35/310 numara ile Kadıköy Askerlik şubesine gönderilmiştir.

Sirkecide Demirkapıda Eşref:

Resmi senediniz 25/2/935 tarih ve 35/2466 numara ile Muntazam Borclar Müdürlüğüne gönderilmiştir.

Beyoğlu Kurtuluş Fikri Dil:

Resmi senediniz 3/7/935 tarih ve 5982 numara ile Muntazam Borclar Müdürlüğüne gönderilmiştir.

Kayserinin Dereyck köyünden Süleyman:

Evrakınız 9/4/935 tarih ve 35/10821 numara ile Muntazam Borclar Müdürlüğüne gönderilmiştir.

Kadıköy Hüsnüpaşa Mustafa oğlu Mehmed:

Evvelce bildirildiği üzere evrakınız 15/8/933 tarih ve 33 26995 numara ile Muntazam Borclar Müdürlüğüne gönderilmiştir.

İslâhiyede şehid Mevlid valdesi Zelîha:

Evrakınız 25/3/935 tarih ve 35/2949 numara ile Islahiye Askerlik şubesine gönderilmiştir.

Okuyucularımıza kolaylık

Askerî tekaüd şubesinde işiniz varsa bize bildiriniz, takib ve intac ederiz

Şu cetveli doldurarak gönderiniz:

1 — Müracaat eden zatın muvazzah adresi:
.....
.....
.....

2 — Niçin müracaat edildiği:
.....
.....

3 — Evrak son defa olarak hangi makamdan, hangi tarih ve numara ile tekaüt şubesine gönderilmiştir?
.....
.....
.....

4 — Zabit ise sicil veya kayit numarası, sınıf ve rütbesi nedir? Ve hangi kıt'adan tekaüt edilmiştir:
.....
.....
.....

Muameleleri Tekaüd Şubesince ikmal edilerek resmi senedleri Muntazam Borçlar Müdürlüğüne gönderilenlerin listeleri:

Malûl neferler

Hasan oğlu İbrahim Gümüşane emvalinden resmi senedi 3491 No. 23/2/935

Şükrü oğlu Mustafa Kandıra emvalinden resmi senedi 3436 No. 23/2/935

Ahmed oğlu Osman Zile emvalinden resmi senedi 1068 No. 23/2/935

Hüseyin oğlu Mustafa Bilecik emvalinden resmi senedi 3875 No. 23/2/935

Mevlûd oğlu Sadık Yalova emvalinden resmi senedi 4634 No. 24/2/935

Yunus oğlu Şemsettin Erzurum emvalinden resmi senedi 4454 No. 25/2/935

Mehmed oğlu Ali Kozan emvalinden resmi senedi 4254 o. 2/3/935

Emin oğlu Hüseyin Üsküdar emvalinden resmi senedi 5558 No. 2/3/935

Mehmed oğlu Mustafa Kayseri emvalinden resmi senedi 5498 No. 2/3/935

İbrahim oğlu Hasan İnebolu emvalinden resmi senedi 6608 No. 2/3/935

Ahmed oğlu Rüştü Aydın emvalinden resm senedi 5425 No. 2/3/935

Ahmed oğlu Hayrullah Bolu emvalinden resmi senedi 9409 No. 3/3/935

Mehmed oğlu Rasih G. Anteb emvalinden resmi senedi 4619 No. 3/3/935

Hüseyin oğlu Kadir K. D. Ereğli emvalinden resmi senedi 5508 No. 3/3/935

Hamdi oğlu Rıza Fatih emvalinden resmi senedi 5543 No. 3/3/935

Battal oğlu Osman İspir emvalinden resmi senedi 3971 No. 7/3/935

Diran oğlu Virdanes Eminönü emvalinden resmi senedi 3796 No. 13/3/935

Mehmed oğlu Abdullah Erzurum emvalinden resmi senedi 6517 No. 13/3/935

Avram oğlu İsrail Beyoğlu emvalinden resmi senedi 6374 No. 13/3/935

Hüseyin oğlu Arif Edirne emvalinden resmi senedi 6077 No. 13/3/935

İsa oğlu Mehmed Uşak emvalinden resmi senedi 6977 No. 13/3/935

Yusuf oğlu Dursun Bafra emvalinden resmi senedi 6750 No. 13/3/935

Bekir oğlu Şerif Birecik emvalinden resmi senedi 3870 No. 13/3/935

Mustafa oğlu Kadir Kastamonu emvalinden resmi senedi 6808 No. 13/3/935

Ahmed oğlu Ali Gerze emvalinden resmi senedi 7118 No. 13/3/935

Ali oğlu Hursid Beyoğlu emvalinden resmi senedi 6927 No. 13/3/935

Tahir oğlu Cemal Kayseri emvalinden resmi senedi 7014 No. 13/3/935

İsmail oğlu İsak Alaca emvalinden resmi senedi 6080 No. 13/3/935

Şaban oğlu Mustafa Kemah emvalinden resmi senedi 3757 No. 13/3/935

Osman oğlu Züfer Tortum emvalinden resmi senedi 5691 No. 13/3/935

Astin oğlu Murad Eminönü emvalinden resmi senedi 7715 No. 13/3/935

Zabit yetimleri

Binbaşı Cemal ailesi Kadıköy emvalinden resmi senedi 4120 No. 20/2/935

Binbaşı M. Nuri ailesi Beyoğlu emvalinden resmi senedi 4175 No. 20/2/935

Binbaşı M. Atıf ailesi Kadıköy emvalinden resmi senedi 5033 No. 20/2/935

Binbaşı Hüsnü ailesi Kadıköy emvalinden resmi senedi 5071 No. 25/2/935

Binbaşı M. Şakir ailesi İzmir (Kadıköy) emvalinden resmi senedi 5074 No. 27/2/935

Miralay (Albay) Ligor ailesi Fatih emvalinden resmi senedi 5267 No. 27/2/935

Mirliva (Tuğgeneral) Halil ailesi Eminönü emvalinden resmi senedi 5587 No. 27/2/935

Kaymakam (Yarbay) M. emal ailesi Beşikta şemvalinden resmi senedi 3741 3/3/935

Mirliva (Tuğgeneral) Abdülmecid ailesi Kadıköy emvalinden resmi senedi 6305 4/3/935

Kaymakam (Yarbay) Simon ailesi İzmir emvalinden resmi senedi 5982 No. 5/3/935

Miralay (Albay) Agâh ailesi Eminönü emvalinden resmi senedi 5798 No. 5/3/935

Yüzbaşı Kâmil ailesi İzmir emvalinden resmi senedi 3920 No. 20/2/935

Yüzbaşı İsmail ailesi Diyarbekir emvalinden resmi senedi 4152 No. 20/2/935

Yüzbaşı Y. Kenan ailesi Kocaeli emvalinden resmi senedi 5574 No. 24/2/935

Kolağası (önyüzbaşı) A. Rıza ailesi Elâziz emvalinden resmi senedi 4063 No. 25/2/935

Yüzbaşı Necib ailesi Fatih emvalinden resmi senedi 5212 No. 27/2/935

Kolağası (önyüzbaşı) M. Vasfi ailesi Kemaliye emvalinden resmi senedi 4335 No. 3/3/935

Kolağası (önyüzbaşı) M. Mithat ailesi Adana emvalinden resmi senedi 5397 No. 3/3/935

Yüzbaşı A. Feyzi ailesi Adana emvalinden resmi senedi 4666 No. 3/3/935

Kolağası (önyüzbaşı) M. Tevfik ailesi Beyoğlu emvalinden resmi senedi 5768 No. 5/3/935

I. Mülâzim (Teğmen) M. Şükrü ailesi Bakırköy emvalinden resmi senedi 3288 No. 20/2/935

I. Mülâzim (Teğmen) Mustafa ailesi Kars emvalinden resmi senedi 4957 No. 20/2/935

Z. Vekili (Asubay) S. Sırrı ailesi Beşiktaş emvalinden resmi senedi 5121 No. 2/3/935

I. Mülâzim (Teğmen) Hasib ailesi Fatih emvalinden resmi senedi 6394 No. 3/3/935

I. Mülâzim (Teğmen) Nuri ailesi Kocaeli emvalinden resmi senedi 6566 No. 3/3/935

I. Mülâzim (Teğmen) Mehmed ailesi Erzincan emvalinden resmi senedi 6469 No. 5/3/935

I. Mülâzim (Teğmen) M. Asaf ailesi Tokad emvalinden resmi senedi 5639 No. 5/3/935

T. Kâtibi Said ailesi Erzurum emvalinden resmi senedi 3822 No. 20/2/935

Kâtib Hayrettin ailesi Kars emvalinden resmi senedi 4481 No. 25/2/935

Alay kâtibi M. Rasim ailesi Milâs emvalinden resmi senedi 5398 No. 25/2/935

Muamele memuru İ. Hakkı ailesi Eskişehir emvalinden resmi senedi 2634 No. 27/29/35

İmam Salih ailesi Bursa emvalinden resmi senedi 4982 No. 27/2/935

Muamele memuru Neşet ailesi Beşiktaş emvalinden resmi senedi 5883 No. 27/2/935

Cerrah A. Nuri ailesi Fatih emvalinden resmi senedi 3867 No. 2/3/935

Kâtib M. Suphi ailesi Eminönü emvalinden resmi senedi 3685 No. 2/3/935

Hesab memuru İsmail ailesi Hasankale emvalinden resmi senedi 5615 No. 3/3/935

Kâtib Salih ailesi Beyoğlu emvalinden resmi senedi 5985 No. 3/3/935

Saraç H. Hüsnü ailesi Fatih emvalinden resmi senedi 5708 No. 3/3/935

Tüfekçi M. Rüstem ailesi K. D. Ereğli emvalinden resmi senedi 4133 No. 4/3/935

Nalband Ahmed ailesi Konya emvalinden resmi senedi 6273 No. 5/3/935

Hâkim Salih Server ailesi Fatih emvalinden resmi senedi 5983 No. 5/3/935

Miralay Osman ailesi Beşiktaş emvalinden resmi senedi 7508 No. 19/3/935

Kaymakam Hamdi ailesi Eminönü emvalinden resmi senedi 7195 No. 19/3/935

Kaymakam A. Rasim ailesi Üsküdar emvalinden resmi senedi 7631 No. 24/3/935

Binbaşı A. Ferid ailesi Elâziz emvalinden resmi senedi 7497 No. 24/3/935

Binbaşı Avni ailesi Beşiktaş emvalinden resmi senedi 8332 No. 25/3/935

Kaymakam A. Rıza ailesi Üsküdar emvalinden resmi senedi 7863 No. 25/3/935

Binbaşı Azmi ailesi Erzincan emvalinden resmi senedi 8449 No. 26/3/935

Miralay Mahmud ailesi Beyoğlu emvalinden resmi senedi 8363 No. 26/3/935

Yüzbaşı Y. Hakkı ailesi Eskişehir emvalinden resmi senedi 7564 No. 19/3/935

Yüzbaşı Hayri ailesi Samsun emvalinden resmi senedi 6214 No. 19/3/935

Yüzbaşı Tevfik ailesi Eminönü emvalinden resmi senedi 5650 No. 20/3935

Yüzbaşı Şevki ailesi K. Ereğli emvalinden resmi senedi 6307 No. 23/3/935

Yüzbaşı Naim ailesi Fatih emvalinden resmi senedi 8154 No. 24/3/935

Kolağası Mustafa ailesi Beşiktaş emvalinden resmi senedi 7959 No. 25/3/935

Yüzbaşı İ. Hakkı ailesi Fatih emvalinden resmi senedi 8451 No. 27/3/935

Yüzbaşı Ali ailesi Beyoğlu emvalinden resmi senedi 6877 No. 27/3/935

Yüzbaşı İbrahim ailesi Eminönü emvalinden resmi senedi 8614 No. 27/3/935

Yüzbaşı Halil ailesi Ftih emvalinden resmi senedi 8763 No. 27/3/935

Yüzbaşı Bedri ailesi Üsküdar emvalinden resmi senedi 6621 No. 27/3/935

Yüzbaşı Mehmed ailesi Tire emvalinden resmi senedi 8442 No. 27/3/935

Yüzbaşı Arif ailesi Edirne emvalinden resmi senedi 6654 No. 19/3/935

Mülâzim İzzet ailesi Eminönü emvalinden resmi senedi 7419 No. 24/3/935

Mülâzim Mehmed ailesi Fatih emvalinden resmi senedi 7816 No. 24/3/935

I. Mülâzim Hüseyin ailesi Arabkir emvalinden resmi senedi 7500 No. 25/3/935

I. Mülâzim Bürhan ailesi K. D. Ereğli emvalinden resmi senedi 8426 No. 27/3/935

Kâtib Talât ailesi Ankara emvalinden resmi senedi 8009 No. 19/3/935

Kâtib Veysel ailesi İzmir emvalinden resmi senedi 7801 No. 24/3/935

Marangoz Halim ailesi İnegöl emvalinden resmi senedi 7457 No. 25/3/935

Hesab memuru Mehmed ailesi Tokad emvalinden resmi senedi 7275 No. 25/3/935

Tüfekçi Cafer ailesi Kadıköy emvalinden resmi senedi 8431 No. 25/3/935

Kamacı Hüseyin ailesi Menemen emvalinden resmi senedi 8638 No. 27/3/935

Çarkçı binbaşı Ahmed ailesi Fatih emvalinden resmi senedi 7534 No. 19/3/935

Güverte yüzbaşı İsmail ailesi Fatih emvalinden resmi senedi 8059 No. 23/3/935

Çarkçı binbaşı Ali ailesi Beyoğlu emvalinden resmi senedi 8112 No. 24/3/935

Güverte binbaşı H. Hamdi ailesi Beşiktaş emvalinden resmi senedi 7720 No. 24/3/935

İkinci sınıf kâtib A. Y. Ziya ailesi Bolu emvalinden resmi senedi 8475 No. 25/3/935

Nefer (Er) yetimleri

Mehmed oğlu Ali ailesi Kocaeli emvalinden resmi senedi 3935 No. 20/2/935

Ahmed oğlu Abdullah ailesi Mudurnu emvalinden resmi senedi 3357 No. 20/2/935

Mehmed oğlu Hasan ailesi Köyceğiz emvalinden resmi senedi 3173 No. 20/2/935

Hüseyin oğlu Ali ailesi Küre emvalinden resmi senedi 2810 No. 20/2/935

Salim oğlu Ahmed ailesi Beşiktaş emvalinden resmi senedi 2551 No. 20/2/935

Mehmed oğlu Ömer ailesi Kastamonu emvalinden resmi senedi 4141 No. 20/2/935

İsa oğlu Şükrü ailesi Datça emvalinden resmi senedi 3054 No. 20/2/935

Ali oğlu A. Osman ailesi Demirci emvalinden resmi senedi 3906 No. 20/2/935

Ali oğlu Ahmed ailesi Ordu emvalinden resmi senedi 3898 No. 20/2/935

Necib oğlu Adil ailesi Akdağmadeni emvalinden resmi senedi 4122 No. 20/2/935

Mustafa oğlu M. Saib ailesi Bursa emvalinden resmi senedi 2840 No. 20/2/935

Hasan oğlu Süleyman ailesi Fatih emvalinden resmi senedi 1659 No. 20/2/935

Ahmed oğlu Hüseyin ailesi Kırşehir emvalinden resmi senedi 3275 No. 20/2/935

Mehmed oğlu Mehmed ailesi Kastamonu emvalinden resmi senedi 3727 No. 20/2/935

Mehmed oğlu Kasım ailesi Bandırma emvalinden resmi senedi 4357 No. 21/2/935

Veli oğlu Veli ailesi Balıkesir emvalinden resmi senedi 3553 No. 21/2/935

Mehmed oğlu İsmail ailesi Cide emvalinden resmi senedi 4892 No. 21/2/935

Bekir oğlu Halil ailesi Boğazlıyan emvalinden resmi senedi 3497 No. 25/2/935

Hasan oğlu Ramazan ailesi Biga emvalinden resmi senedi 3599 No. 25/2/935

Ahmed oğlu Akkas ailesi G. Anteb emvalinden resmi senedi 4299 No. 25/2/935

Halil oğlu Abdullah ailesi Boğazlıyan emvalinden resmi senedi 3498 No. 25/2/935

Hüseyin oğlu Ali ailesi Nazilli emvalinden resmi senedi 3889 No. 25/2/935

Yusuf oğlu Şakir ailesi İnegöl emvalinden resmi senedi 4498 No. 27/2/935

Ali oğlu Bekir ailesi Ankara emvalinden resmi senedi 5624 No. 27/2/935

Ali oğlu Emrullah ailesi Çorum emvalinden resmi senedi 3513 No. 28/2/935

M. Emin oğlu Hakkı ailesi Devrek emvalinden resmi senedi 3004 No. 27/2/935

Hüseyin oğlu Raşid ailesi Finike emvalinden resmi senedi 4535 No. 27/2/935

Halim oğlu Salim ailesi Gebze emvalinden resmi senedi 2877 o. 27/2/935

Musa oğlu Himmet ailesi Edremid emvalinden resmi senedi 3645 No. 27/2/935

Muharrem oğlu Ali ailesi Balıkesir emvalinden resmi senedi 4051 No. 27/2/935

Ahmed oğlu Mehmed ailesi Edremid emvalinden resmi senedi 4286 No. 27/2/935

Ferhad oğlu Ali ailesi Geyve emvalinden resmi senedi 2922 No. 27/2/935

Mustafa oğlu Hasan ailesi Ayancık emvalinden resmi senedi 2980 No. 27/2/935

Osman oğlu Mehmed ailesi İnegöl emvalinden resmi senedi 5009 No. 27/2/935

Osman oğlu İsmail ailesi Uşak emvalinden resmi senedi 4104 No. 27/2/935

Hasan oğlu K. Ali ailesi İnegöl emvalinden resmi senedi 4497 No. 28/2/935

Veli oğlu Hüseyin ailesi Ordu emvalinden resmi senedi 5173 No. 28/2/935

Süleyman oğlu Mehmed ailesi Anamur emvalinden resmi senedi 3145 No. 28/2/935

Mustafa oğlu Nuri ailesi Mecidözü emlinden resmi senedi 4242 No. 28/2/935

Mehmed oğlu İbrahim ailesi Bolu emvalinden resmi senedi 3506 No. 28/2/935

İbrahim oğlu H. İbrahim ailesi Susurluk emvalinden resmi senedi 4114 No. 28/2/935

Mustafa oğlu Mustafa ailesi Karacasu emvalinden resmi senedi 1822 No. 28/2/935

Ali oğlu Ali ailesi Karacasu emvalinden resmi senedi 1824 No. 28/2/935

Mustafa oğlu Mevlûd ailesi Ş. Koçhisar emvalinden resmi senedi 2054 No. 2/3/935

Halil oğlu İbrahim ailesi Adana emvalinden resmi senedi 4665 No. 2/3/935

Mehmed oğlu Hüseyin ailesi Araş emvalinden resmi senedi 34/23025 No. 2/3/935

İsmail oğlu Mehmed ailesi Soma emvalinden resmi senedi 3187 No. 2/3/935

İsmail oğlu M. Nuri ailesi Balya emvalinden resmi senedi 1986 No. 3/3/935

Ali oğlu Ahmed ailesi Gerze emvalinden resmi senedi 3013 No. 3/3/935

Mustafa oğlu Süleyman ailesi Çerkeş emvalinden resmi senedi 3206 No. 3/3/935

Mehamkeri oğlu Devletkeri ailesi Biga emvalinden resmi senedi 4877 No. 3/3/935

İbrahim oğlu Ahmed ailesi Biga emvalinden resmi senedi 5101 No. 3/3/935

Mustafa oğlu Ali ailesi Mut emvalinden resmi senedi 5122 No. 3/3/935

Süleyman oğlu Süleyman ailesi Denizli emvalinden resmi senedi 4356 No. 3/3/935

Ali oğlu Mehmed ailesi Biga emvalinden resmi senedi 3950 No. 3/3/935

Mustafa oğlu Ahmed ailesi Balıkesir emvalinden resmi senedi 5205 No. 4/3/935

Mustafa oğlu Hasan ailesi Gerede emvalinden resmi senedi 5598 No. 4/3/935

Hasan oğlu Aşir ailesi Kandıra emvalinden resmi senedi 5832 No. 5/3/935

Alâettin oğlu Ali ailesi Konya emvalinden resmi senedi 3136 No. 5/3/935

Hüseyin oğlu Bektaş ailesi Divriği emvalinden resmi senedi 5269 No. 5/3/935

Ali oğlu Mustafa ailesi Antalya emvalinden resmi senedi 5282 No. 5/3/935

Hüseyin oğlu Receb ailesi Bursa emvalinden resmi senedi 5804 No. 5/3/935

Hüseyin oğeu Şakir ailesi Yabanabad emvalinden resmi senedi 6016 No. 7/3/935

Halil oğlu Ali ailesi Manisa emvalinden resmi senedi 5874 No. 7/3/935

Osman oğlu Ahmed ailesi Ünye emvalinden resmi senedi 5933 No. 7/3/935

Mehmed oğlu M. Nuri ailesi Mudurnu emvalinden resmi senedi 5601 No. 7/3/935

Hüseyin oğlu M. Ali ailesi Keskin emvalinden resmi senedi 5623 No. 7/3/935

Abdurrahman oğlu Ömer ailesi Köyceğiz emvalinden resmi senedi 5630 No. 7/3/935

Osman oğlu Ahmed ailesi Çerkeş emvalinden resmi senedi 5336 No. 7/3/935

Hasan oğlu Eyüb ailesi Biga emvalinden resmi senedi 5490 No. 7/3/935

Mehmed oğlu Ali ailesi Biga emvalinden resmi senedi 5590 No. 7/3/935

Sinan oğlu Mehmed ailesi Balıkesir emvalinden resmi senedi 5194 No. 7/3/935

Hasan oğlu Dursun ailesi Giresun emvalinden resmi senedi 5116 No. 7/3/935

Receb oğlu Receb ailesi Bursa emvalinden resmi senedi 4948 No. 7/3/935

Mustafa oğlu Hasan ailesi Boyabad emvalinden resmi senedi 4939 No. 7/3/935

Mustafa oğlu Veli ailesi Ankara emvalinden resmi senedi 4981 No. 7/3/935

Mehmed oğlu Veli ailesi Mut emvalinden resmi senedi 4838 No. 7/3/935

Hüseyin oğlu Yakub Gönen emvalinden resmi senedi 3223 No. 7/3/935

Mustafa oğlu Hasan ailesi Uşak emvalinden resmi senedi 5532 No. 9/3/935

Ahmed oğlu Hüseyin ailesi Uşak emvalinden resmi senedi 5993 No. 9/3/935

Ali oğlu Mehmed ailesi Turgudlu emvalinden resmi senedi 5530 No. 9/3/935

Mehmed oğlu İbrahim ailesi Isparta emvalinden resmi senedi 5156 No. 9/3/935

Mehmed oğlu Veli ailesi Avanos emvalinden resmi senedi 4870 No. 9/3/935

Musa oğlu Halil ailesi Eminönü emvalinden resmi senedi 4361 No. 10/3/935

Mustafa oğlu Ahmed ailesi Düzce emvalinden resmi senedi 6550 No. 11/3/935

Seyid oğlu Ali ailesi Saray emvalinden resmi senedi 6455 No. 11/3/935

Hüseyin oğlu Mahmud ailesi Geyve emvalinden resmi senedi 4864 No. 11/3/935

Ahmed oğlu Ömer ailesi Bursa emvalinden resmi senedi 4949 No. 12/3/935

İshak oğlu İsmail ailesi Alaca emvalinden resmi senedi 5894 No. 12/3/935

Selim oğlu Bekir ailesi Keskin emvalinden resmi senedi 6297 No. 12/3/935

Aslan oğlu Ahmed ailesi Geyve emvalinden resmi senedi 6415 No. 12/3/935

Ahmed oğlu Ali ailesi Kalecik emvalinden resmi senedi 1752 No. 14/3/935

Halil oğlu İsmail ailesi Ankara emvalinden resmi senedi 3636 No. 14/3/935

Hüseyin oğlu Mehmed ailesi Aydın emvalinden resmi senedi 4024 No. 14/3/935

Mehmed oğlu Mustafa ailesi Balıkesir emvalinden resmi senedi 5194 No. 14/3/935

Mustafa oğlu Hasan ailesi Hendek emvalinden resmi senedi 5618 No. 14/3/935

Osman oğlu Mustafa ailesi Biga emvalinden resmi senedi 5644 No. 14/3/935

Ali oğlu Ali ailesi Aydın emvalinden resmi senedi 5491 No. 14/3/935

Oruç oğlu A. Şakir ailesi Sinob emvalinden resmi senedi 5751 No. 14/3/935

Mehmed oğlu B. Bilâl ailesi Gölpazar emvalinden resmi senedi 6076 No. 14/3/935

İsmail oğlu Fehmi ailesi Beykoz emvalinden resmi senedi 4556 No. 23/3/935

Hüseyin oğlu şükrü ailesi Ankara emvalinden resmi senedi 5085 No. 23/3/935

Halil oğlu Mustafa ailesi Tefenni emvalinden resmi senedi 6322 No. 23/3/935

İbrahim oğlu Ahmed ailesi Küre emvalinden resmi senedi 7233 No. 23/3/935

Halil oğlu Ahmed ailesi Biga emvalinden resmi senedi 6255 No. 23/3/935

Hasan oğlu Halil ailesi Babaeski emvalinden resmi senedi 6672 No. 24/3/935

Hüseyin oğlu Ahmed ailesi Eceabad emvalinden resmi senedi 5966 No. 24/3/935

Halil oğlu Emin ailesi Bursa emvalinden resmi senedi 6973 No. 24/3/935

Şemseddin oğlu Nihad ailesi Erzincan emvalinden resmi senedi 5814 No. 24/3/935

Ahmed oğlu Celil ailesi Gelibolu emvalinden resmi senedi 6269 No. 24/3/935

İsmail oğlu Hüseyin ailesi Burhaniye emvalinden resmi senedi 4277 No. 24/3/935

Halil oğlu Hasan ailesi Sinob emvalinden resmi senedi 5716 No. 24/3/935

Ahmed oğlu Mehmed ailesi Kırşehir emvalinden resmi senedi 3277 No. 24/3/935

Süleyman oğlu İsmail ailesi Biga emvalinden resmi senedi 6416 No. 24/3/935

Süleyman oğlu Hasan ailesi Mihalıççık emvalinden resmi senedi 7519 No. 24/3/935

İsa oğlu Battal ailesi Cihanbeyli emvalinden resmi senedi 6444 No. 24/3/935

Hüseyin oğlu Ali ailesi İzmir emvalinden resmi senedi 3718 No. 26/3/935

Halil oğlu İsmail ailesi Biga emvalinden resmi senedi 6253 No. 26/3/935

Rüşen oğlu Mehmed ailesi Ordu emvalinden resmi senedi 7309 No. 26/3/935

Maho oğlu Ali ailesi Gazianteb emvalinden resmi senedi 6658 No. 26/3/935

İbrahim oğlu Hamid ailesi Ayancık emvalinden resmi senedi 6563 No. 26/3/935

İsmail oğlu Hüseyin ailesi Orhangazi emvalinden resmi senedi 901 No. 27/3/935

Ali oğlu Mustafa ailesi Gazianteb emvalinden resmi senedi 6657 No. 27/3/935

Hüseyin oğlu Süleyman ailesi Alaşehir emvalinden resmi senedi 7097 No. 27/3/935

Yeni Bulgar kabinesi

Kabine, dün gece Kral ile nazırlar arasında 8 saat süren bir müzakereden sonra teşekkül edebildi

(Baştarafı birinci sahifede)

tam sekiz saat müzakereden sonra ancak saat 17,30 da sarayı terkedebildi.

Kralla sekiz saat mülâkat, Bulgar siyasi tarihinde şimdiye kadar hiç işitilmemiş bir hâdisedir. Bu da bize sarayda cereya neden bu müzakerelerin fevkalâde gergin bir hava içinde ve büyük güçlükler arasında cereyan etiğini göstermektedir.

Sarayda bu mühim müzakerat cereyan ederken saat 11 de Sofyadaki bütün zabitan hemen kıt'aları başına gitmeleri için emir aldılar.

Askere de her ihtimale karşı kışlalarda hazır bulunması emredilmişti. Bir takım kıt'alar da Sofya civarına yerleştirilmişlerdi.

Sokaklarda Harbiye Nezaretinde ve Harita dairesinde çalışan vilâyetler den gelen zabitlerden başka tek bir zabit kalmamıştı. Saat 12 ye doğru Harbiye mektebinden bir bölük saraya gelip Sofya garnizon kumandanı tarafından selâmlandı ve talebeler yaşasın Kral diye bağırdılar. Bu bölük sarayın karakollarını her ihtimale karşı takviye etmek için gelmişti.

İşte saraydaki müzakerat bu sıkı ve askeri tedbirler içerisinde cereyan ediyordu.

Sarayda toplanan heyet, saraydan saat 17,30 da çıktıktan sonra doğru Vekiller meclisi binasına gitti ve orada Andre Toşef gazetecilere yeni kabinenin listesini verdi.

Yeni kabine şöyle teşkil edilmiştir:

Başvekil: Sabık Belgrad, İstanbul ve Viyana sefiri Andre Toşef, Hariciye Nazırı şimdi Saray Nazırı bulunan Köse İvanof, Harbiye Nazırı şimdi Sofya garnizon kumandanı bulunan General Sanef, Dahiliye Nazırı şimdi erkâniharbiye reis vekili bulunan General Raşko Atanasof, Maarif Nazırı şimdi gene Maarif Nazırı bulunan General Radef, Maliye Nazırı şimdi Devlet Bakası Müdürü olan Raskof, Adliye Nazırı şimdi Mahkemei temyiz reisi bulunan Karagözof, İktisad Nazırı şimdi Mesai Müdürü olan Muşanof, Demiryollar Nazırı şimdi Slovo gazetesi Müdürü bulunan Kajifarof, Nafıa Nazırı da avukat Yotof.

19 mayıs taklibi hükûmetinden sonra Münakalât Nezareti namı altında birleştirilen Nafıa ve Demiryolları Nezareti şimdi yeniden iki nezarete ayrılmıştır.

İşte üç gündenberi meçhul ve gergin bir hava içinde cereyan eden kabine buhranı en nihayet bu son şeklile halledildi.

Bu kabinede eski nazırlardan yalnız Maarif Nazırı General Radof vazife almaktadır. Diğer bütün nazırlar değişmiştir.

Kabine 19 mayıs taklibi hükûmetile Bulgaristan siyasî hayatında başlanılan ıslahata devam edecektir. Geriye, yani fırka seçmine avdet etmiyecektir.

Bu hükûmetin beyannamesinde olduğu gibi bu gece Kral tarafından neşredilen beyannamede de çok sarih olarak kaydolunmaktadır. Bu kabine kanunu esasiyi yeni zamana ve 19 mayıs taklibi hükûmetinin gayelerine uygun bir tarzda değiştirecektir. Buna artık fırkalar ve Kral da razı olmuşlardır. Bu kabine ordunun üç mutedil elemanını ve memleketin tanınmış bir maliye müteHassısile bir hukuk mütehassısı Kralın mümessilini, ihtiyat zabitleri mümessilini, iktısadcıların ve çiftçilerin mümessillerini, herkesin hürmet ettiği ihtiyar bir devlet adamını bir araya toplıyan bir itidal kabinesidir.

Her tarafı memnun etmeğe çalışan çok uzun görüşmeler ve uğraşmalardan sonra vücude gelmiş bir kabinedir. Bununla beraber Sofyada henüz daha bazı muhitlerde gerginlik devam etmekte sinirler henüz sükûnet bulmamıştır. Bunun için de bu akşam Sofyada posta ve telgraf daireleri süngülü polisler tarafından muhafaza edilmekte ve sokaklarda Harbiye mektebi talebesinden devriyeler gezmektedir. Bütün devlet dairelerinin ve istasyonun muhafazası için hususî tedbirler alınmıştır

Fakat birkaç gün içinde vaziyetin düzeleceği ümid edilmektedir

Memduh Talât

Amerikanın Sofya sefiri İstanbula geldi

Mr. Sterling

Amerikanın Sofya orta elçisi Mr. Sterling dün sabahki Semplon ekspresile Bulgaristandan şehrimize gelmiştir.

Mr. Sterling Sirkeci istasyonunda İstanbul Amerika konsoloshanesi erkânı tarafından istikbal edilmiştir.

Amerikanın Sofya sefiri İstanbulda birkaç gün kaldıktan sonra tekrar vazifesi başına dönecektir. Bu seyahati hususi mahiyettedir.

Sovyet artistlerine ziyafet

Ankara 21 (A.A.) — İç İşleri Bakanı ve Dış İşleri Bakan vekili Şükrü Kaya tarafından şehrimizde bulunan Sovyet artistleri şerefine bu akşam Marmara köşkünde bir ziyafet verilmiştir.

Ziyafette Heyeti Vekile azasile bazı saylavlar ve Sovyet büyük elçiliği ve Dış İşleri Bakanlığı erkânı hazır bulunmuşlardır.

Uluslar Derneğinin kararından sonra

(Baştarafı birinci sahifede)

man Hariciye Nezareti, dün akşam Fransa, İtalya ve İngiltereye tevdi olunan protesto notasının tanzimi emrinde M. Hitlerin üzerinde itidalcuyane bir tesir icra etmiştir.

Filhakika, bu protestonun patırdılı bir şekilde olacağı ve diplomasi an'anelerinden harice çıkacağı tahmin edilmekte idi.

Fransız gazetelerinin neşriyatı

Paris 21 (A.A.) — Petit Parisien: Son günlerde, Alman matbuatının kullandıkları pek tecavüzkâr lisana nazaran, hemen bütün gazetelerin daha şiddetli olacağı tehmin ettikleri Alman notasını tefsir ederek diyor ki:

«M. Hitlerin üzerinde, eski hatalarda ısrarı tavsiye edenlerden ziyade müşavirlerinin mutedil düşünceleri müessir olmuş gibi görünüyor»

Figaro gazetesi de, notanın oldukça mutedil olan lisanını kaydettikne sonra, Berlinin istinad eylediği esasların hukuki birçok kıymeti haiz bulunmadıklarını ifade ve konseyin kararında, Almanyayı düşünmek gibi bir maksad mündemiç olduğu hakkındaki Alman kanaatini protesto ediyor.

Ayni gezeteye göre, Alman notası, Almanya hükûmetinin müzakeratı inkıtaa uğratmamak istediği hissini vermektedir.

HASAN KREMİ

Dünyada mevcud kremlerin en nefisi, en sihhisidir. Nazik cildli kadınların hayat arkadaşıdır. İhtiyarları gençleştirir ve gençleri güzelleştirir. İnsana ebedî bir taravet veren Hasan kremini unutmayınız. Kutusu 50, tüb halinde 20, Türkiyede yapılıb da Avrupa etiketi yapıştırılan ve halkı aldatan kremlere, vesair ıtrıyata aldanmayınız. Hasan markasına dikkat ediniz. Hasan Deposu: Ankara, İstanbul. Beyoğlu

Münakasa tehiri

Yalovada Yapılacak Otel Münakasası bir hafta tehir edilmiştir

Aaky İşletmesi Müdürlüğünden:

Yalovada yapılacak otelin kapalı zarf usulile yapılacak münakasasına girmek istiyenlerden bir kısmının Nafıa Vekâletinden alınması lâzım gelen ehliyet vesikasını almağa vakit bulamadıkları vâki müracaatlerden anlaşılmakta olduğundan buna imkân bırakmak üzere kapalı zarfların açılması 29/4/935 pazartesi günü saat 15 e talik edilmiştir. Teklif mektubları bundan evvel yapılmış olan ilândaki tafsilât veçhile o gün saat 14 e kadar Akay İşletmesi Müdürlüğüne tevdi edilmelidir. (2090)

Beyoğlu Tahakkuk Müdürlüğünden:

Adı	İşi	Adresi	Muamele senesi
Yusuf Nuri	Avukat	Galata Lâciverd han 1	931
İstefatoy Pistof	Sigorta kumus yoncusu	» Gabay han 5	931
Hürmüzi Haçopulo	Şekerci	» Haraccı sokak 1	931
Muhtar Ferid ve ortakları	Mühendis	» Ömerâbit han 3-1	931
Hüsnü Murad	Kumusyoncu	Şevketpaşa han 6	930
Sadık	Mahallebici	Mehmed Ali Paşa han 21	930
Yorgi	Tellâl	Galata Talaş han 15	931
Ali Rıza Filiks Pelegirino	Kumusyoncu	» Karamustafapaşa 116/4	930
Marika Sitoyakoviç	Tamirat imalâtı	» Demirciler 11	931
Vahan Dragopyon	Un tüccarı	» Havyar han 29	930

Adları ve işleri yukarıda yazılı kazanç vergisi mükellefleri Galata Maliye şubesine 931 senesi martında verdikleri 930 yılına aid beyannameleri defterlerile karşılaştırılması için hesab mütehassısları kendilerini göstermiş oldukları ticarî ve zatî yuvalarında aranılmışsa da bulunamadıkları ve kendilerinden sağlık verenler olmadığı için beyannamelerinin sıhhat lerini tevsik etmek kabil olmamıştır. Kazanç kanununun 86 ıncı madde sinin delâletile hukuk usulü muhakemeleri kanunu mucibince kendilerini 15 gün içinde hesab vermek için Galata Maliye Tahakkuk dairesine müracaatle i aksi halde kendilerine resen tarhiyat yapılacağı ilân olunur.

Selimiye Askerî Satın Alma Komisyonundan:

Aşağıda cins ve miktarı ve muhammen bedelile muvakkat teminat miktarı yazılı eşyalar pazarlıkla satın alınacağından isteklilerin teminatlarile 24 nisan 935 çarşamba günü saat 15 te Selimiye Satınalma Komisyonuna gelmeleri ilân olunur. (2084)

Cinsi	Miktarı	Muhammen bedeli	Muvakkat teminatı
Kok kömürü	3 ton	60 lira	5 lira
Nal demiri	800 kilo	68 lira	5 lira 10 ku.

Üsküdar Tapu İdaresinden:

Üsküdar Tapu İdaresinin beton arme döşeme, kolonlar ve saire inşası için kanunî müddet içinde eksiltmeye konularak 15/4/935 günlemecinde ihalesi yapılmak üzere ilân edilmişti. Eksiltme lâyık hadde görülmediği için ihalenin kanunun 43 üncü maddesi mucibince on gün müddetle uzatılması kararlaştırıldığı halde Cumhuriyet gazetesinin 17 nisan 935 nüshasında ihalenin daktilo hatası olarak 21/4/935 günlemecinde yapılacağı yazılmış ise de işbu ihale 25/4/935 perşembe günü saat on dörtte yapılacağından keşif bedeli olan 2287 lira 47 kuruşun yüzde yedi buçuk nisbetinde pey akçelerile birlikte Üsküdarda Tapu İdaresine müracaat eylemeleri. (2086)

BÜYÜK
TAYYARE PİYANGOSU

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.
Yeni tertib plânını görünüz.
1 inci keşidesi 11 mayıs 1935 tedir.
Büyük ikramiyesi: 25,000 liradır.

İstanbul İthalât Gümrüğü Müdürlüğünden:

İstanbul Gümrüğü için dört aded itfaiye merdiveni ile keza iki aded demir merdiven ve iki balyoz balta ve kanca münakasa ve ihalât kanununun 46 ıncı maddesinin A fıkrasına müsteniden pazarlıkla münakasaya konulduğundan talib olanların pey akçesile münakasaya girebilecek şeraiti havi vesaiki yedine alarak 6 mayıs 935 pazartesi günü saat 14 te İstanbul İthalât Gümrüğünde müteşekkil Komisyonu mahsusuna müracaatleri ilân olunur. (2077)

Haydar Rifat Beyin

	K.
Hep vatan için!	60
Hep millet için!	60
Cinayet ve ceza	75
Stalin	150
Ölüler evinin hatıraları	125
Basübadelmevt	175
Mev'ut toprak	125
Farmasonluk	100
Devlet ve ihtilâl	75
İşçi sınıfı ihtilâli	60
Safo	100
Gorio Baba	100
Küçük hikâyeler	100

Afyon icrasından:

Afyon Vilâyeti idarei hususiye vekili avukat Rifatın Afyon icra dairesinin 935/198 numaralı dosyasile bir kıt'a ceza mahkemesi ilâmına müsteniden ve müteselsilen 31198 lira 48 kuruşun tahsili için vâki takib üzerine çıkarılan icra emirleri diğerlerine tebliğ edildiği halde borclulardan İstanbulda Kocamustafapaşada Hacı hüseyinağa mahallesinde Karaköy sokağında 26 numaralı hanede eski Afyon idarei hususiye tahsildarı askeri mütekaidi İşkodralı Mustafa oğlu Mehmed ve diğer borclu Sandıklının Çakır mahallesinden eski Afyon idarei hususiye tahsil memuru Manav oğullarından Ali oğlu Ahmede tebliğ edilemediğinden ve yapılan araştırmada da Mehmed ve Ahmedin ikametgâhı da meçhul olduğu anlaşıldığından Afyon icra tetkik merciince hukuk usulü muhakemeleri kanununun 142 nci maddesi mucibince bu babdaki icra emrinin borclu Mehmed ve Ahmede ilânen tebliğine karar verilmiş olmakla borclu Mehmed ve Ahmed namına çıkarılan mezkûr icra emrinin tebliğ makamına kaim olmak üzere keyfiyet ilân olunur. (10738)

DOKTOR
Osman Serafettin
Cağaloğlu Nuruosmaniye caddesi No. 19
Telefon: 20893
Muayene zamanı cumadan maada öğleden sonra
(Yenibahçe hastanesi) dahilî sari hastalıklar mütehassısı

Göz Hekimi
Dr. Şükrü Ertan
Birinci sınıf mütehassıs
Babıali - Ankara caddesi No. 60
Telefon: 22566

İstanbul altıncı icra memurluğundan:

Eminönünde Nailbey hanında 1 numarada iken elyevm ikametgâhı meçhul terzi Jak Farhinin Suraski mahdumlarına olan borcundan dolayı haczedilip berayi muhafaza alacaklının Sultanhamamındaki 44 numaralı mağazasına naklolunan elbiselik kumaşlar nisanın 28 inci pazar günü saat 15 te mezkûr mahalde açık arttırma ile satılacağı ilân olunur. (10723)

Zayi mühür — 929 tarihli mührümü kaybettim. Yenisini kazdıracağımdan diğerinin hükmü yoktur.

Şilenin Ağacdere köyünden Halil oğlu Aziz

Fatih sulh 3 üncü hukuk hâkimliğinden:

Haseki Hobyar mahallesi Vezir odalarıçıkmazı 19 sayılı evde oturmakta iken Cerrahpaşa hastanesinde ölen Cemalin alacak ve borclularının bir ay ve miras iddiasında bulunanların üç ay içinde mahkememeye gelmeleri ve aksi halde terekesinin hazineye devrolunacağı ilân olunur. (10706)

Diş Tabibi
KEMAL UNVER
Muayenehane: Çemberlitaş
Güzel apartıman No. 2

SEKSÜLİN 20 YAŞ
Vakıa 20 yaşında olan HER Seksülin kullanmaz fakat
SEKSÜLİN KULLANAN 20 YAŞINDADIR
SEKSÜLİN
Sinirleri kuvvetlendirdiği gibi dimağ üzerinde de tesirini göstererek, uzviyetin umumî faaliyetini artırır
200 KRS
BEŞİR KEMAL—MAHMUT CEVAT ECZANESİ SİRKECİ

Dr. HAZİM
Cerrahpaşa hastenesi sabık cildiye ve zühreviye mütehassısı
Beyoğlu İstiklâl caddesi Etual sineması kakşısında Bekâr sokak No. 9 ikinci daire hergün sabahtan akşama kadar

KALB AGRISI
Zeynonun oğlunun baş tarafı olan Halide Edibin bu şaheseri bugün çıktı. Fiati 100 kuruştur. Halk kütüphanesi.

Dr. İhsan Sami
Öksürük Şurubu
Öksürük ve nefes darlığı, boğmaca ve kuramık öksürükleri için pek tesirli ilâçtır. Her eczanede ve eczadepolarında bulunur. (9992)

E. NEŞET
KİNİN KOMPRİMESİ
E. NEŞET YENİ ASRİ 0,25 g.
KLORİDRAT DE KİNİN
SOĞUK ALGINLIĞI VE GRİPİ YOK EDER

Can Kurtaran!
Vapurlarda cankurtaranlar vardır. Bir kaza esnasında bu cankurtarana sarıldınız mı, korkmayınız. Hayata kavuştunuz sayılır!
İşte nasıl her vapurda bu (cankurtaranlar) ın bulunması yolcuların hayatı için şartsa, her evde de (E. NEŞET) kinini bulunması, ailenizin sıhhati için şarttır.
Gün olur ki, bir tane:
Kinin: E. NEŞET
Hayatınızı, sihhatinizi tehlikeden kurtarır. Soğuka günlüğünün, gribin, Sıtmanın başlıca devası: E. NEŞET Kininleridir
Deposu: İstanbul, Ankara caddesi No. 88

İstanbul Deniz Ticareti Müdürlüğünden:

Müdiriyet motörleri için kapalı zarf usulile eksiltmeye konan 15 - 20 ton benzine verilen fiat haddi itidalde görülmediğinden tekrar eksiltmeye konmuştur. Teminatı muvakkate 490 liradır. Taliblerin şartnameyi görmek üzere Müdiriyet İdare Şubesine ve eksiltmeye iştirak etmek üzere 8 mayıs 935 çarşamba günü saat 10,30 da Komisyona müracaatleri ilân olunur. (2087)

Emlâk ve Eytam Bankası ilânları

Taksitle satılık arsa

Esas No.	Mevkii ve nev'i	Depozito Lira
646	Divanyolunda Klotfarer caddesinde Dostluk Yurdu arsasından ayrılma 23 parsel sayılı 241 metro murabbaı arsa.	965

Yukarıda yazılı arsa ilki peşin olmak üzere sekiz senevî ve müsavi taksitle ve açık arttırılma ile satılacaktır.

İhale 29 nisan 935 pazartesi günü saat onda yapılacaktır. İsteklilerin tayin olunan gün ve saatte Şubemize müracaatleri.

«95» (1976)

KAŞE
NEOKALMİNA
Grip - Nevralji - Baş ve Diş ağrıları - Artritizm - Romatizma

Grip, nezle, başağrısından kurtulmak istersen Asipirol Necati'yi yanından ayırma deposu: Bahçekapı **Salih Necati** Eczanesi

Yalovada otel inşası

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı

Akay İşletmesi Müdürlüğünden:

1 — Eksiltmeye konulan iş «Yalovada otel inşası» dır. «Elektrik, kalorifer ve sıhhî tesisat ve diğer teferrüatı beraberdir.»

Keşif bedeli «350,816» lira «95» kuruştur.

2 — Bu işe aid şartnameler ve evrak şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi
B — Mukavelename lâhikası
C — Fennî şartname
Ç — Fennî şartname lâhikası
D — Elektrik tesisatına aid umumî şartname
E — Elektrik tesisatı lâhikası
F — Kalörifer tesisatı umumî şartnamesi
G — Kalörifer tesisatı fennî şartnamesi
H — Mahal listesi
İ — Sıcak su tesisatı fennî şartnamesi
J — Asansör tesisatı fennî şartnamesi
K — İzelâsyon, vantilâsyon şartnamesi
L — Dere yatağının değiştirilmesine aid şartname
M — İnşaat keşifnamesi
N — Projeler

İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı «17,5» lira bedel mukabilinde Akay İdaresi veznesinden alabilirler.

3 — Eksiltme 22/4/935 tarihinde pazartesi günü saat 15 te Galatada Köprü başında Akay İdaresinde yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin 17783 lira muvakkat teminat vermesi, bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup göstermesi lâzımdır.

A — 100 bin liralık otel, banka veya idare binası yapmış olduğuna dair Nafıa Vekâletinden alınmış bir vesika.

B — Münakasa şartnamesinde yazılı vesikalar.

6 — Teklif mektubları yukarıda 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Akay Müdürlüğüne getirilecek Encümen Reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektubların nihayet 3 üncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (1740)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

Tahmin edilen bedeli 75,000 lira olan 5,000 ton Rekompoze kömür 4 mayıs 1935 cumartesi günü saat 15 te Kasımpaşada Komisyon binasında kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Şartnamesi 375 kuruş bedel mukabilinde hergün Komisyondan alınabilir. Muvakkat teminatı 5,000 liradır. İsteklilerin muvakkat teminat makbuz veya mektubunu ve 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerine göre belgeyi havi teklif mektublarını belli saatten bir saat evveline kadar Komisyon Reisliğine vermeleri. (1918)

Edirnenin meşhur Kırkpınar

Pehlivan güreşleri

Çocuk Esirgeme Kurumu menfaatine olarak

8 - 9 - 10 mayıs 935

günlerinde yapılacaktır.

Başpehlivanlara	225 lira
Başaltına	150 lira
Küçük ortaya	100 lira
Desteye	25 lira

mükâfat verilecektir.

İstanbul üçüncü icra memurluğundan:

Bir borcdan dolayı merhun beher hissesi 100 lira itibarî kıymetinde ve 10 hisseyi ihtiva eden 100 aded ve gene beher hissesi 100 lira itibarî kıymetinde ve 5 hisseyi ihtiva eden 100 aded ki cem'an 200 aded ve 150,000 lira itibarî kıymetli ve beher yüz liralık hissenin itibarî kıymetinden 51 lira 37 kuruş itfa edilmiş İzmir mezbaha hisse senedleri 25/4/935 günlemecine gelen perşembe günü saat 14 te Dördüncü Vakıf hanında İstanbul Esham Borsasında açık arttırma suretile satılacağından istiyenlerin memuruna müracaatleri ilân olunur.

HASRETLE·TAHAYYÜL·ETTIGIN GENÇLIGE KAVUŞ

Hormobin
BUNU·TEMIN·EDER

ve Ademi iktıdarı

giderir. Eczanelerde bulunur. Fiati İstanbulda 150 kuruştur. Adres: Galata posta kutusu 1255.

İstanbul Evkaf Müdiriyeti ilânları

Değeri Lira K.	İğreti güvenme Lira K.	
172 50	12 94	Beyoğlunda Hüseyinağa mahallesinde Çaylak sokağında eski 94 yeni 96 sayılı 172,50 metro murabbaında olan arsanın bütünü. (4630)
1771 60	132 87	Galatada Bereketzade mahallesinde Cami sokağında eski 7 yeni 9 sayılı 177,16 metro murabbaında olan imam meşrutahane arsasının tamamı. (312)
145 89	10 94	Yemişte Ahıçelebi, Taşçılar caddesinde eski 285 yeni 95 sayılı 120/5760 payı. (5516)
1400 00	105 00	Fatih, Pirinççisinan mahallesi Pirinççisinan camii arsasile mevcud enkazı. (812)
687 00	51 52	Yenikapıda Tülbentçi Hüsamettin mahallesinde Yenikapı caddesinde eski 31 sayılı ve 229 metro murabbaında olan arsanın tamamı. (568)
200 00	15 00	Üsküdarda, Rummehmedpaşa mahallesinde Arasta sokağında 65 sayılı dükkânın tamamı. (2172)
172 00	12 94	Yenikapıda Tülbentçihüsamettin mahallesinde Sepetçi sokağında eski 34 yeni 15 sayılı 69 metro olan arsanın bütünü. (5681)
407 00	30 52	Topkapı Beyazıdağa mahallesinin Kilise sokağında tramvay caddesine yakın 6 eski yeni 10 sayılı ve 234 metro olan arsanın tamamı. (5487)
200 00	15 00	Mahmudpaşada, Çuhacı han üst katta eski 24 yeni 24 sayılı odanın ¼ payı. (2365)
292 00	21 90	Yemişte, Ahıçelebi mahallesinde Limoncular caddesinde eski 36 yeni 67 sayılı dükkânın 320/3840 payı. (5631)
489 00	36 67	Kadirgada, Şahsuvarbey mahallesinde Bostan sokağında eski 15 yeni 17 sayılı 324 metro olan arsanın bütünü. (5495)
810 00	60 75	Üsküdarda İcadiye mahallesinde Hamam sokağında eski ve yeni 31 sayılı ev, bahçenin ⅓ payı. (58)

Yukarıda yazılı özelgelere isteklisi çıkmadığından üstermesi on gün ara ile uzatılmıştır. Üstermesi 24/4/935 çarşamba günü saat 15 te Komisyonda yapılacaktır. Almak istiyenler belli saatten evvel yüzde yedi buçuk pey akçelerile Mahlûlât Kalemine gelmeleri. (2073)

***

Tekirdağ kasabasına yarım saat uzaklıkta 40 eski dönüm sebze bahçesi satılıktır. Bahçede kuvvetli akar su, ayrıca dolablı kuyu, hane, ahır, fırın, vardır. Toprağı çok kuvvetli ve verimlidir. Bahçe mamurdur. Denize de yakındır. Bedeli peşin alınmak üzere ihalesi 11 mayıs 935 cumartesi saat 15 te Tekirdağ Evkaf İdaresinde yapılacaktır. İsteklilerin gelmeleri ilân olunur. (2074)

Maliye Bakanlığından:

Beş bin şişesi bir kiloluk, on bin şişesi yarım kiloluk, sekiz bin şişesi çeyrek kiloluk olarak yerli malı yirmi üç bin şişe yazıldıktan sonra siyah olan mürekkeb satın alınmak üzere kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Şartnamesi merkezde kırtasiye müdürlüğünden ve İstanbulda Dolmabahçede kırtasiye deposundan alınacaktır. Vermeğe istekli olanların beş yüz otuz yedi lira muvakkat teminatlarile 24 nisan 935 tarihine musadif çarşamba günü saat on beşte Maliye Bakanlığında Levazım Müdürlüğü odasında teşekkül eden Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (1660)

Selimiye Askerî Satınalma Komisyonundan:

1 — Fırka birlikleri ihtiyacı için 12800 kilo taze bakla, 2500 kilo taze soğan, 6000 kilo semiz otunun açık eksiltme usulile eksiltmesi Selimiye Satınalma Komisyonunda 25 nisan 935 perşembe günü saat 16 da yapılacaktır.

2 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunda yazılı belgelerle (vesikalarla) yukarıda yazılı gün ve saatte Komisyona gelmeleri lâzımdır.

3 — Taze baklanın tahmin bedeli 1128 lira 96 kuruş, taze soğanın 131 lira 25 kuruş, semiz otunun 468 liradır. Her üçünün muvakkat teminatları mecmuu 130 liradır. Teminatlar ihaleden önce yatırılmış olmalıdır.

4 — Şartnameyi görmek istiyenler hergün Komisyona müracaat edebilirler. (1766)

Denizyolları

İŞLETMESİ

Acentaları: Karaköy Köprübaşı Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han Tel 22740

İSKENDERİYE YOLU

ANKARA vapuru 23 nisan SALI günü saat 11 de İskenderiyeye kadar. (2054)

TRABZON YOLU

ERZURUM vapuru 23 nisan SALI günü saat 20 de Rizeye kadar. (2085)

İst. Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonu ilânları

Bir numaralı Dikimevi makineleri için perçin çivisi, vide ve sair 41 kalem malzeme 24 nisan 935 çarşamba günü saat 14,30 da pazarlıkla alınacaktır. Tahmin bedeli 470 lira 20 kuruştur. İsteklilerin şartnamesini görmek ve pazarlığına girmek üzere 70 lira 58 kuruş son teminatlarile belli saatte Tophanede Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (1991)

***

Kuleli Askerî Lisesi için 125 kaput kumaşı ciheti askeriyeden verilerek diğer malzemesi müteahhide aid olmak üzere diktirilmesi 24 nisan 935 çarşamba günü saat 15 te pazarlığı yapılacaktır. Tahmin bedeli beher kaput imaliyesi dört liradır. Son teminatı 75 liradır. Şartname ve nümunesini KO. da görebilirler. İsteklilerin belli saatte Tophanede Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (2015)

***

1500 aded yatak örtüsü 23 nisan 935 salı günü saat 14 te açık eksiltme ile alınacaktır. Tahmin bedeli 3000 liradır. İsteklilerin şartname ve nümunesini görmek üzere hergün ve eksiltmeye gireceklerin 255 liralık ilk teminatlarile belli saatte Tophanede Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (1774)

***

500 aded ahşabdan gezici iskara 28 nisan 935 pazar günü saat 14 te açık eksiltme ile yaptırılacaktır. Muhammen bedeli bir adedi 275 kuruştur. Şartname ve plânını görmek istiyenler hergün öğleden evvel ve eksiltmesi için de 103 lira 12 kuruş ilk teminatlarile belli saatte Tophanede Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (1867)

***

İstanbul Yollama Md. emrinde bulunan 42 numaralı hamule motörünün tekne ve makine aksamı 25 nisan 935 perşembe günü saat 15 te pazarlıkla tamir ettirilecektir. Teknenin keşfi 499 lira 81 kuruş makine aksamının keşfi 487 lira 40 kuruştur. Şartname ve keşfini görmek üzere hergün ve pazarlığa girmek için teknenin 74 lira 97 kuruş makinenin 73 lira 11 K. son teminatlarile belli saatte Tophanede Satınalma Komisyonuna gelmeleri.

ÇOCUK HAFTASI - KUMBARA HAFTASI

Siz de yavrunuza İş Bankasından bir kumbara alınız. Gelecek sene bu hafta çocuğunuzun birikmiş birçok parası olacaktır.

Istanbul Gayrimübadiller Komisyonundan:

D.No.	Semti ve mahallesi	Sokağı	Emlâk No.	Cinsi ve hissesi	Hisseye göre muhammen K.
1523	Büyükdere	Lokanta	E. 74/7 Y. 35/7	563 metro arsa	564 açık arttırma
2588	Edirnekapı eski Alipaşa	E. Sarıyanko Y. Üçbey	11	80 metro arsa	320 »
3843	Üsküdar Muradreis	Duduoğlu	E. 18	96 metro arsa	116 »
4109	Beyoğlu Hüseyinağa	Mumhane	21	69 metro arsa	138 »
4157	Beyoğlu Hüseyinağa	Küçükşişhane	3-12	69 metro arsa	207 »
4315	Galata Hacımimi	Lülecihendek ve Beyazıd	41	12 metro arsanın 8/18 hissesi	56 »
4702	Galata Şehsuvar	Şimşir	17-19	51 metro arsa	1224 kapalı zarf
4763	Şişli tramvay istasyonu	E. Kâğıdhane Y. Hürriyetiebediye tepesi	E. 99-101	1463 metro arsanın 96/33 hissesi	4026 »
5315	Sarıyer Yenimahalle	Bahçe	E. 8 Y. 16	Ahşab hane	976 açık arttırma
5342	Sarıyer Yenimahalle	Pazarbaşı	32-34	Kârgir gazino ve üstünde ahşab hanenin 20/9 hissesi	1800 kapalı zarf

Yukarıda evsafı yazılı gayrimenkuller on gün müddetle satışa çıkarılmıştır. İhaleleri 4/5/935 tarihine tesadüf eden cumartesi günü saat on dörttedir. Satış münhasıran gayrimübadil bonosu iledir.

HASAN TIRAŞ BIÇAĞI DÜNYANIN

En mükemmel tıraş bıçağıdır

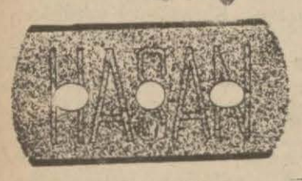

Şimdiye kadar icad olunan bütün tıraş bıçakları arasında en mükemmel ve en fevkalâde olduğu tahakkuk etmiştir. Piyasada mevcud tıraş bıçaklarını şaşırtmıştır. Hasan tıraş bıçağının 1 - 2 - 3 - 4 numaralı gayet keskin ve hassas tarafları vardır ki her bir tarafile lâakal on defa tıraş olmak kabildir. Bu hesabla 5 kuruşluk bir aded Hasan Tıraş bıçağile 40 defa ve ıslak bardak ile bilendikte yüz defa tıraş yapılmak mümkündür ki dünyanın hiç bir bıçağında bu meziyet yoktur. Hasan bıçağı istediğiniz halde başka marka verirlerse aldanmayınız. Taklidlerinden sakınınız. Fiati 1 adedi 5 kuruştur. 10 adedi 45 kuruştur. Hasan Deposu: Ankara, İstanbul, Beyoğlu.

KIMYAGER

Dr. Cevad Tahsin

IDRAR, KAN, KAZURAT

ve sairenin tahlillerini yapar.

Divanyolu ortasında. Tel. 23334

Modada kiralık ev

Kadıköyünde Büyükmodada 7-8 odalı hertürlü konforu, denize manzarası olan güzel bir ev kiralıktır. 21133 telefona müracaat.

Eskişehir Belediye Başkanlığından:

Eskişehire takriben 40 kilometro mesafede Kaplanlı dağındaki membalarda şehirde yapılacak depoya kadar suyun isalesine aid eksiltme evvelce ilân edilmişti. Bu eksiltmeye talib zuhur etmemiş ve şartnamenin taksit bedellerinin tediyesine aid 16 ve 17 nci maddeleri hükümleri 936 ve müteakib senelerde yapılacak tediyata senevî yüzde yedi faiz verilmesi şartı konmak suretile değişiklik yapılarak işin tekrar 1 mayıs 935 tarihine musadif çarşamba günü ihalesine karar verilmiş olduğu ilân olunur. (1933)

Saçları dökülenlere

Kanzuk eczanesi müstahzaratından

Saç Eksiri

Komojen Kanzuk

Saçların dökülmesine ve kepeklenmesine mâni olur. Komojen saçların köklerini kuvvetlendirir ve besler. Komojen, saçların gıdasıdır. Tabii renklerini bozmaz, lâtif bir rayihası vardır. Komojen Kanzuk saç eksiri maruf eczanelerle ıtriyat mağazalarında bulunur.

Bandırma Belediye Başkanlığından:

Bandırma İskele meydanı için ayağile beraber 733 lira keşif bedelli bir saat alınacaktır. Buna aid şartname ve keşifname Bandırma Belediyesinden bedelsiz olarak alınacaktır.

İşbu saatin ihalesi açık eksiltme suretile 4 mayıs 935 cumartesi günü saat 16 da Bandırma Belediyesinde yapılacaktır.

İstekli olanlar ihaleye iştirak etmezden evvel (54) elli dört lira (98) doksan sekiz kuruş muvakkat teminatı Belediyeye yatıracaklardır. Keyfiyet istekli olanlarca bilinmek üzere ilân olunur. (2003)

SİNİR ÇARPINTI BAYGINLIGA, NEVROL CEMAL

Emsalsiz ilâcdır. 20 damlası icabında hayatınızı kurtarır, evlerinizde mutlaka bulundurunuz.

ZAYİ — Üniversite Tıb Fakültesi son sınıf inkılâb dersleri devam karnemi zayi ettim. Hükmü yoktur.

B. Hayati Ahmed

Nafıa Bakanlığından:

Poz ve tamirat işlerinde kullanılmak üzere Haydarpaşada teslim şartile cem'an muhammen bedelleri «6789» lira olan «60» kalem malzeme kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 1/5/935 tarihine raslıyan çarşamba günü saat 15 te Ankarada Bakanlık Malzeme Müdürlüğünde yapılacaktır.

İsteklilerin tekliflerini, Ticaret Odası vesikası ve 509,18 liralık muvakkat teminatlarile birlikte 1/5/935 çarşamba günü saat 14 e kadar Malzeme Müdürlüğüne tevdi etmeleri lâzımdır.

Bu hususdaki şartnameyi istekliler Ankarada Bakanlık Malzeme Müdürlüğünden parasız alabilirler. (1921)

KABIZLIK HAZIMSIZLIK

Mide Ekşilik ve Yanmalarına karşı iyi ve zararsız çare

MAZON MEYVA TUZU

dur. Mide ve barsakları alıştırmaz. Ve zarar vermez. MAZON isim ve markasına dikkat.

Deposu : Mazon ve Botton eczа deposu, İş Bankası arkasında No. 12 Bahçekapı

Süt veren annelere

FOSFATLI ŞARK MALT Hulâsası

Kullanınız. Sütunüzü arttırır. Çocukların kemiklerini kuvvetlendirir.

Maarif Vekâletinden:

1 — Orta tedrisat mekteblerinde türkçe, tarih - coğrafya, fenbilgisi, biyoloji, riyaziye, fransızca, almanca, ingilizce muallim muavini olmak istiyenler için bu sene imtihan açılacaktır.

2 — İmtihanlar 1 temmuz pazartesi günü İstanbul Üniversitesinde başlıyacaktır.

3 — Bu imtihana dahil olacakların:

A) Türk olmaları,

B) 20 den eksik ve 45 ten fazla yaşta olmamaları,

C) Hüsnühal erbabından oldukları, cinayet ve cünha nevinden mahkûmiyetleri olmadığı hakkında mahallî vilâyet veya kaza idare heyetinden bir mazbata ibraz etmeleri (halen memur ve muallim olanlar bu kayidden müstesna olup mensup oldukları daire âmirinin vereceği vesika kâfidir).

D) Her türlü hastalıktan ve muallimlik etmeye mâni vücud arızalarından salim olduklarını isbat eder tasdikli hekim raporu ibraz etmeleri,

Muallim mektebinden mezun olanların en az iki ders senesi muallimlik etmiş bulunmaları lâzımdır.

4 — Namzetler imtihanda muvaffak oldukları takdirde 1702 numaralı kanunun 1 inci maddesinde gösterilen dereceler dahilinde her hangi bir orta tedrisat muallim muavinliğine tayin edileceklerdir.

5 — Yukarıdaki şartları haiz olan namzetler bir istida ile Vekâlete müracaat edeceklerdir. Bu istidaya şu vesikalar bağlanacaktır:

A) Nüfus tezkeresinin asıl veya tasdikli sureti,

B) Tahsil derecelerine aid şehadetname veya vesikalarının asıl veya yahud suretleri.

C) Hüsnühal mazbatası,

D) Mahallî Maarif İdaresinden nümunesine tevfikan tasdikli sıhhat raporu,

E) Mahallî Maarif İdaresinden tasdikli ve fotoğraflı fiş,

F) Altı aded 4 × 6,5 büyüklüğünde kartonsuz fotoğraflar.

Bu vesikaların en son 1/6/935 tarihine kadar Vekâlete gönderilmiş olması lâzımdır. Bu tarihten sonra Vekâlete gelmiş olan veya evrakı müsbitesi noksan gönderilmiş bulunan istidalar hakkında muamele yapılmıyacaktır. Keyfiyet ilân olunur. (1957)

Neon

Nafıa Bakanlığından:

14/4/935 tarihinde münakasasının icra edileceği ilân edilmiş olan Filyos - Ereğli hattı ikinci kısım inşaatına aid eksiltme görülen lüzum üzerine ayni şartlarla 5/5/935 pazar günü saat on beşe tehir edilmiştir. ... (1882)

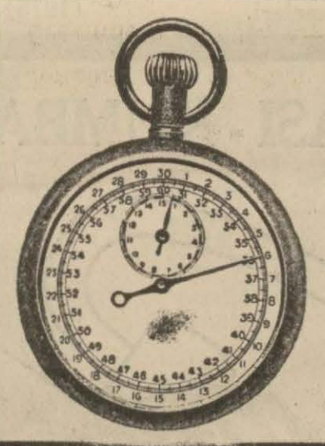

Spor için kullanılan

KRONOMETROLAR

geldi. Fiati 8 liradır.

Taşra sipariş bedelleri peşin gönderdiği takdirde posta ücreti alınmaz ve derhal gönderilir.

TÜRK SAAT ŞİRKETİ

İstanbul, Sirkeci, Hamidiye caddesi Yeni Türkiye han 7 - 8

ŞATIŞ YERLERİ : ANKARA : Sofuzade Mehmed Emin İZMIR: Hüseyin Hüsnü | MERSIN: Hakkak oğlu silifkeli Rahmi SAMSUN: Tursun Eşref

MÜJDE

Zabıta memurlarına mahsus 200 metroluk mesafeyi gösterir kuvvette

DAİMON

Ceb fenerleri

gelmiştir. Her yerde 1526 numara tahtında arayınız ve taklidlerinden sakınınız.

Nafıa Fen Mektebi Satınalma Komisyonundan:

Aded	Cinsi	Beheri için tahmin olunan fiat	Teminat L. K.
162	Fanilâ	60 kuruş	
162	» don	55 kuruş	
162	İki yakalı gömlek	130 kuruş	
40 ½	Düzüne çorab	240 kuruş	
40 ½	Düzüne mendil	120 kuruş	

Mekteb talebelerine alınacak yukarıda yazılı çamaşırların 18/4/935 perşembe günü açık eksiltmesine gelen isteklilerin birisinden başka diğerlerinin şartname mucibince bu nevi işler yaptıklarına dair vesikalar gösteremediklerinden eksiltme 27/4/935 cumartesi günü saat 14 te yapılmak üzere uzatılmıştır. İsteklilerin belli saatten evvel ilk teminat olan (40) lira (70) kuruşu Liseler Muhasebeciliği veznesine yatırmaları ve şartnameye göre manifatura işlerile uğraştıklarını gösterir vesikalar ve Ticaret Odasının son tarihli belgesile Liseler Muhasebeciliğinde toplanan Komisyonumuza gelmeleri ilân olunur. (2051)

İstanbul Üniversitesi Tıb Fakültesi Dekanlığından:

Firengi Mücadele Etıbbası için Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti tarafından üç ay devam etmek üzere tertib edilen kurslara Guraba hastanesinde bulunan fakültemiz deri ve frengi hastalıkları seririyatında 1 mayıs 1935 tarihinde başlanacaktır.

Bu kurslara hariçten iştirak etmek istiyen pratisyen etıbbanın sözü geçen seririyat profesörlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur. (2071)

Münakasa Pazarlığı Uzatılması İlânı

Mudanya Belediyesinden:

Mudanya kasabasına getirilecek parke taşları nakliyesinin pazarlık indirmesi 28 nisan 935 pazar günü akşamına kadar uzatıldığı ilân olunur. (2069)

Selimiye Askerî Satınalma Komisyonundan:

1 — Haydarpaşa Askerî hastanesi ihtiyacı için 34000 kilo sütün açık eksiltme usulile eksiltmesi Selimiye Satınalma Komisyonunda 25 nisan 935 perşembe günü saat 15 te yapılacaktır.

2 — Eksiltmeye iştirak edeceklerin 2490 sayılı kanunda yazılı belgelerle (vesikalarla) yukarıda yazılı gün ve saatte Komisyona gelmeleri lâzımdır.

3 — İşbu sütün muhammen bedeli «4080» liradır. Muvakkat teminatı «306» liradır. Teminatlar ihaleden önce yatırılmış olmalıdır.

4 — Şartnamesini görmek istiyenler hergün Komisyona müracaat edebilecekleri ilân olunur. (1765)

Hakikî çay istiyenlere: *ALBAYRAK MUSTAFA NEZİH ÇAYI*

UROLOG - DOKTOR

Celâl SONAT

İdrar yolları hastalıkları mütehassısı

Beyoğlu imam sokak No. 5

Sahip ve Başmuharriri Yunus Nadi
Umumi neşriyatı idare eden Yazı işleri Müdürü: Hikmet Münif
Matbaacılık ve Neşriyat Türk Anonim Şirketi » İstanbul